

Tertialrapport 2 2020

Spånga-Tensta stadsdelsnämnd

Innehållsförteckning

Sammanfattande analys.....	4
Uppföljning av Kommunfullmäktiges inriktningsmål.....	6
1. En modern storstad med möjligheter och valfrihet för alla	6
1.1 I Stockholm är människor självförsörjande och vägen till arbete och svenskkunskaper är kort	7
1.2. Stockholm är en trygg, säker och välskött stad att bo och vistas i	13
1.3. I Stockholm når barn sin fulla potential då Stockholms skolor och förskolor är de bästa i Sverige	23
1.4. I Stockholm får människor i behov av stöd insatser i tid präglade av hög kvalitet, evidens och rättssäkerhet.....	27
1.5. I Stockholm har äldre en tillvaro som präglas av hög kvalitet, trygghet och självbestämmande	43
2. En hållbart växande och dynamisk storstad med hög tillväxt	49
2.1. Stockholm har Sveriges bästa företagsklimat och ett internationellt konkurrenskraftigt näringsliv	50
2.2. Stockholm byggs attraktivt, tätt och funktionsblandat utifrån människors och verksamheters skiftande behov	51
2.3. Stockholms infrastruktur främjar effektiva och hållbara transporter samt god framkomlighet	53
2.4. Stockholm är en modern kultur- och evenemangsstad med en stark besöksnäring	54
2.5. Stockholm är en hållbar stad med en god livsmiljö	59
3. En ekonomiskt hållbar och innovativ storstad för framtiden	63
3.1. Stockholm har en budget i balans och långsiktigt hållbara finanser	63
3.2. Stockholm använder skattemedlen effektivt till största nytta för stockholmarna.....	65
Uppföljning av ekonomi.....	71
Uppföljning av driftbudget.....	71
Resultatenheter	86
Investeringar.....	87
Omslutningsförändringar.....	88
Budgetjusteringar	88
Medel för lokaländamål.....	89
Analys av balansräkning	89
Övrigt	91

Intern kontroll	91
Konsekvenser av Covid-19-pandemin	92
Övrigt.....	98

Sammanfattande analys

Årets andra tertial har fortsatt dominerats av konsekvenserna av Coronapandemin och sjukdomen Covid-19. Nämnden har löpande vidtagit åtgärder utifrån stadens inriktning och beslut i den centrala nämnden för krisledning. Utifrån lokala behov har nämnden också anpassat verksamheten löpande. Utgångspunkten har varit att begränsa smittspridningen med särskilt fokus på riskgrupper och att upprätthålla prioriterade verksamheter. Nämnden har haft beredskap för en eskalerande situation och kontinuerligt planerat utifrån tillgänglig information och bedömning av läget. En viktig del i arbetet har varit att förstärka myndigheternas budskap.

Pandemin har under kort tid inneburit en omfattande påverkan på stadsdelsnämndens verksamheter, invånare och näringsliv. Pandemin har medfört stora konsekvenser för samhället i stort och världen och kan antas ge långsiktiga konsekvenser för samhällsutvecklingen och nämndens förutsättningar. Det är i dagsläget svårt att överblicka de långsiktiga konsekvenserna, då de beror bland annat på hur länge viruset kommer att finnas i samhället och vilka beslut som kommer att tas av regering och riksdag. De direkta konsekvenserna för stadsdelsnämnden under perioden har främst varit en hårt belastad äldreomsorg och ökad efterfrågan på ekonomiskt bistånd och arbetsmarknadsåtgärder. Samtliga verksamheter har dock påverkats i olika grad och har fått anpassa inriktning, arbetssätt och rutiner utifrån rådande läge. Konsekvenser på längre sikt kan antas vara en ökad psykisk ohälsa och försämrade möjligheter till egen försörjning. Konsekvenser är också att flera planerade projekt och verksamhetsutvecklingsinsatser satts på vänt. Något som dock förändrats i en positiv riktning är att användningen av digitala verktyg och arbetssätt ökat under perioden.

Nämnden ställde utifrån önskemål från Region Stockholm i ordning särskilda vårdplatser i Bromsten för ett eventuellt behov för personer som har ett vårdbehov som inte kan tillgodoses i hemmet. Platserna har ej tagits i bruk och avvecklats. Tillsammans med Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd med flera har Spånga-Tensta stadsdelsnämnd också tagit fram evakueringsboenden för trångbodda personer 70+ eller i annan riskgrupp boende i Järva som bedöms behöva ett annat boende för att undvika smitta. Efterfrågan har varit låg.

Spånga-Tensta stadsdelsnämnds långsiktiga mål är att bidra till ett ekonomiskt, miljömässigt och socialt hållbart samhälle. Verksamhetsplanen för Spånga-Tensta stadsdelsnämnd anger inriktningen för nämndens verksamhet under 2020 och bygger på kommunfullmäktiges tre inriktningsmål, stadsövergripande styrdokument och målen i Agenda 2030. Utifrån målen arbetar nämnden för att öka invånarnas delaktighet i samhället, stärka tryggheten och bidra till en hållbar ekonomi och miljö.

Nämnden fokuserar under året på fem områden där särskilda åtgärder vidtas:

Trygghet - invånarnas upplevelse av trygghet är en förutsättning för inkludering och tillit i samhället och flertalet preventiva insatser har under perioden gjorts inom området av såväl social som situationell karaktär. Nämnden arbetar utifrån den trygghetsstrategi som tagits fram i samarbete med Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd. Åtgärdsplaner har tagits fram inom de prioriterade områdena. Arbetet med att minska antalet otrygga platser i stadsdelsområdet och arbetet med ett flertal trygghetsinvesteringar har fortsatt, bland annat har digitala bommar färdigställts under tertialen.

Stöd och insatser för egen försörjning - för att öka invånarnas möjligheter till ett självständigt liv och minska fattigdom har nämnden arbetat förebyggande genom bland annat samhällsvägledning och med direkta insatser som arbetsmarknadsåtgärder. Pandemins konsekvenser har blivit tydliga i stadsdelsområdet och kommer att försämra förutsättningarna till egen försörjning. I det akuta läget förstärkte och breddade nämnden stödet avseende ekonomiskt bistånd och har därefter förstärkt samverkan med arbetsförmedlingen och arbetsmarknadsförvaltningen för att minimera de mer långsiktiga negativa effekterna som kan antas. Uppföljning kommer att ske tätare med individer för att undvika långvarigt ekonomiskt bistånd. En viktig förebyggande insats är de feriearbeten som nämnden erbjuder ungdomar i stadsdelsområdet. Nämnden har arbetat målinriktat för att ersätta de platser som inte längre kan användas för feriearbeten inom äldreomsorg och förskola och alternativa platser har kunnat erbjudas.

Förebyggande stöd och tidiga insatser - förutsättningarna för ett förebyggande arbete har varit sämre under pandemin, närvaron i förskolan har varit lägre än vanligt och socialtjänsten har inte kunnat möta och följa upp klienter på samma sätt som tidigare. Ett viktigt arbete är nu att få barn att återvända till förskolan och att utveckla alternativa digitala mötesformer inom socialtjänsten som komplement till fysiska möten

Miljö och klimat - för att bidra till ett välfungerande ekosystem, biologisk mångfald, hållbar energi och bekämpa klimatförändringar har insatser gjorts inom nämndens alla verksamheter. Det strategiska arbetet har förstärkts och utgår från stadens miljöprogram 2020-2023 och handlingsplan för ett fossilfritt Stockholm 2040. Under perioden har arbete pågått med att ta fram en lokal handlingsplan. Under året kommer påbörjade projekt för god vattenkvalitet och hållbara transporter att fortsätta och fler verksamheter kommer att ges möjlighet till källsortering. Pandemin har inneburit att tjänsteresor ersatts med digitala mötesformer vilket bidrar till en lägre påverkan på miljön.

Innovativ och effektiv verksamhet - för att främja en hållbar resursanvändning har arbete bedrivits för att öka den innovativa förmågan under tertialen. Verksamheterna har dock med anledning av pandemin fokuserat på kritiska processer vilket till viss del inneburit att mer långsiktiga insatser för ökad kvalitet och effektivitet avstannat. Detta arbete återupptas nu i höst och inbegriper bland annat att pröva tjänstedesign som metod i brukarorienterad verksamhetsutveckling. En tydlig effekt av pandemin är en ökad kompetens inom digitala arbetsätt då de fysiska mötena ersatts med digitala och även utveckling av analys- och uppföljningsarbete som kommer att kunna utveckla verksamhetsuppföljningen.

För att uppnå avsedda effekter har förvaltningen fortsatt att utveckla samverkan med stadens fackförvaltningar, myndigheter, bolag, näringsliv och civilsamhälle.

Uppföljning av Kommunfullmäktiges inriktningsmål

KF:s inriktningsmål:

1. En modern storstad med möjligheter och valfrihet för alla

Nämnden bedöms uppnå kommunfullmäktiges inriktningsmål för året. Med anledning av pandemin ser nämnden dock utmaningar med att uppnå det underliggande målet avseende invånarnas möjligheter till egen försörjning.

Möjligheterna till att förbättra invånarnas livsvillkor med utgångspunkt från målsättningarna inom Agenda 2030, se bild nedan, har delvis minskat den senaste tiden. De utmaningar nämnden stod inför, innan den kris som världen nu befinner sig i, har delvis förstärkts, främst gäller det invånarnas möjlighet till egen försörjning och den psykiska och fysiska hälsan.

Pandemin har stor påverkan på arbetsmarknaden. Nämnden har under perioden sett att antalet hushåll som är i behov av försörjningsstöd samt kostnaderna för försörjningsstöd har ökat. I det akuta läget förstärkte nämnden stödet avseende ekonomiskt bistånd och har under tertialen har nämnden arbetat i nära samverkan med arbetsförmedlingen och arbetsmarknadsnämnden för att förbättra möjligheterna till egen försörjning. En viktig förebyggande insats är de feriearbeten som nämnden erbjuder ungdomar i stadsdelsområdet. Nämnden har arbetat målinriktat för att ersätta de platser som inte längre kan användas för feriearbeten inom äldreomsorg och förskola och alternativa platser har kunnat erbjudas. Nämnden bedömer att antalet feriearbeten kommer att överstiga målet för året.

Spånga-Tensta stadsdelsnämnd har under tertialen fortsatt att utveckla samarbetet med Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd och polisen utifrån den samverkansöverenskommelsen som slutits i syfte att nå ett effektivt och samordnat brottsförebyggande och trygghetsskapande arbete. Samverkansgrupperna inom de prioriterade områdena kriminella konflikter, nyrekrytering, otillåten påverkan och otrygga brottsutsatta platser har tagit fram mål med åtgärdsplaner. Inom ramen för den situationella brottspreventionen har Platssamverkan Tensta inletts med syfte att göra Tensta centrum till en trygg miljö. Nämnden har under tertialen genomfört insatser i den fysiska miljön genom de trygghetsmedel som erhållits. Belysningsåtgärder har genomförts och de första digitala låsen har monterats på trafikbommar i stadsdelsområdet.

Nämnden bedöms nå stadens mål för andel förskollärare. Arbetet fortlöper utifrån nämndens handlingsplan för språkutvecklande insatser 2020-2022. Implementeringen av handledning för språkutvecklande arbetsätt är påbörjad och kompetensutvecklingsinsatser inom flerspråkighet har genomförts. Under pandemin har närvaron i förskolan varit lägre än vanligt

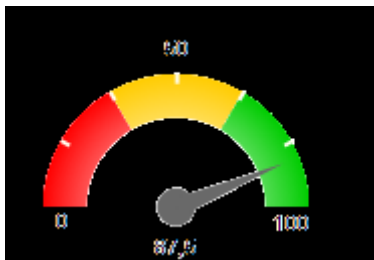
och arbete bedrivs för är att få dessa barn att återvända.

Antalet ärenden till individ- och familjeomsorgens barn och ungdomsenhet har minskat under pandemin vilket kan bero på isoleringen och att färre personer har möjlighet att uppmärksamma oro som leder till anmälningar. Även möjligheterna till fysiska besök har försvårat uppföljningar av pågående ärenden. Detta kan innebära konsekvenser på sikt för både kvalitet och ekonomi.

Med anledning av att den dagliga verksamheten för personer med fysiska funktionsnedsättningar begränsades under ett antal månader för att minska smittspridningen har arbetet med att bevilja andra kompletterande insatser ökat. Aktiviteter för personer med psykiska ohälsa har anpassats och till stor del bedrivits utomhus och på andra alternativa sätt.

Äldreomsorgen har under sedan pandemins utbrott dominerats av effekterna av spridningen av Coronaviruset, både avseende brukare och personal. Omfattande åtgärder har vidtagits för att förhindra smittspridning däribland besöksförbud till boenden. Under tertialen har arbetet med att bibehålla rättssäkerhet och delaktighet i handläggningen fortgått. Den isolering som de äldre befinner sig i kan dock befaras medföra en ökad psykisk ohälsa.

Bedömning av måluppfyllelse

Nämnden prognostiserar att kommunfullmäktiges inriktningsmål kommer att uppnås helt. Bedömningen baseras på att fyra av fem verksamhetsmål med underliggande indikatorer har uppnåtts helt medan ett uppnåtts delvis, se bild ovan för andel måluppfyllelse baserat på indikatorer. Samtliga aktiviteter med undantag för fyra bedöms genomföras enligt plan under året.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.1 I Stockholm är människor självförsörjande och vägen till arbete och svenskkunskaper är kort

 Uppfylls delvis

Analys

Invånarna är självförsörjande och vägen till arbete är kort

Nämnden verkar på flera olika sätt för att främja att invånarna är självförsörjande och att vägen till arbete är kort. Under tertialen har nämnden arbetat i nära samverkan med arbetsförmedlingen, arbetsmarknadsnämnden (Jobbtorg) och utvecklat den interna samverkan för att stärka klienternas arbetslivserfarenhet för att därigenom öka möjligheterna till att bli självförsörjande.

Nämnden har under tertialen också utvecklat arbetet med offentligt skyddade anställningar

(OSA) och arbetat med att förtydliga kriterier för insatsen.

Nämnden prioriterar unga, kvinnor och personer som har långvarigt ekonomiskt bistånd till arbetsmarknadsinsatser. Av totalt 33 aspiranter som fått Stockholmsjobb under tertialen har 27 varit kvinnor och något fler flickor/ kvinnor än män har hittills blivit erbjudna feriearbeten. Av andelen vuxna som har behov av ekonomiskt bistånd i jämförelse med samtliga vuxna invånare visar resultatet att andelen kvinnor minskat som en del i en längre trend. Det är dock fortfarande en högre andel kvinnor än män.

Unga vuxna utan sysselsättning (UVAS)

Nämnden har under tertialen arbetat med UVAS och erbjudit tidiga insatser via verksamheten Jobbtorg unga i Tensta. Med anledning av pandemin pausade nämndens samverkanspartner Jobbtorg Kista tillfälligt verksamheten i Tensta, men sedan maj har den återupptagits.

Feriejobb

Med anledning av pandemin beslutade staden om begränsningar i feriearbeten. Målgruppen begränsades till personer födda 2004, 2003 och senast juni 2002. Utöver det så var rekommendationen att feriearbeten i år inte ska erbjudas inom äldreomsorgen, på LSS-boenden eller inom förskolor. Nämnden hade innan pandemin planerat att förlägga 134 feriearbeten inom dessa verksamheter. Trots det har nämnden under året erbjudit 855 unga feriearbeten och därmed uppnått målet om att erbjuda 800 feriearbeten. Målet har nåtts genom att hitta innovativa lösningar i nära samverkan med civilsamhälle och lokala föreningar i stadsdelsområdet. Nämnden kommer fortsätta att erbjuda feriejobb under hösten och vintern.

Samhällsvägledning för nyanlända

Nämnden har via medborgarkontoret erbjudit samhällsvägledning för nyanlända. Samtliga nyanlända har fått ett personligt erbjudande om samhällsvägledning inom en månad. Bostadsvägledning till medborgarna är ett prioriterat uppdrag inom samhällsvägledningen. För att göra bostadsvägledningen mer tillgänglig har nämnden erbjudit drop-in-tider en gång per vecka.

Sedan januari bedrivs projektet Kvinnokraft Järva. Syftet med projektet är att arbeta uppsökande mot nyanlända lågutbildade kvinnor och erbjuda riktade insatser så som studiecirkel och mentorskap för att målgruppen ska närma sig arbetsmarknaden. Hittills i år har projektet kommit i kontakt med 75 kvinnor i målgruppen.

Nämnden gör bedömningen att målet kommer att uppfyllas delvis. Utifrån att arbetslösheten och antalet personer som är i behov av ekonomiskt bistånd med försörjningshinder arbetslöshet ökar, gör nämnden gör bedömningen att två av indikatorerna som gäller ekonomiskt bistånd inte kommer att uppnås. Antalet hushåll som har behov av ekonomiskt bistånd i stadsdelsområdet har mellan juni och augusti ökat med 50 stycken, efter att ha haft en stabilt stadig nedgång under de senaste tio åren.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2019	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel barn som lever i familjer som har ekonomiskt bistånd	4,2 %			4,5 %	4,5 %	4,6 %	2,7 %	Tertial 2 2020

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2019	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Analys								
Andelen barn som lever i familjer som har ekonomiskt bistånd har stadigt minskat under en flerårsperiod, men antalet barn har ökat från 413 personer i januari till 482 personer i augusti 2020. Att det inte gör så att andelen barn ökar beror på att det totala antalet som har ekonomiskt bistånd har ökat från 1161 personer i januari till 1307 personer i augusti.								
  Andel personer som har ekonomiskt bistånd i förhållande till befolkningen	3,04 %	2,89 %	3,43 %	3,14 %	4 %	3,11 %	1,5 %	Tertial 2 2020
Analys								
Med anledning av att pandemin föranlett en ökade arbetslöshet och ett större inflöde av ärenden till ekonomiskt bistånd gör nämnden prognosen att målvärdet på 3,11 kommer överskridas.								
  Andel vuxna med långvarigt ekonomiskt bistånd jämfört med samtliga vuxna invånare	2,11 %	1,74 %	2,51 %	2,15 %	3 %	2,17 %	1,0 %	Tertial 2 2020
Analys								
Med anledning av att pandemin föranlett en ökade arbetslöshet gör nämnden prognosen att målvärdet på 2,17 kommer överskridas.								
  Antal aspiranter som fått Stockholmsjobb	33 st	6 st	27 st	38 st	35 st	35 st	800 st	Tertial 2 2020
  Antal tillhandahållna platser för feriejobb	855			1 000	1 000	1 000 st	Tas fram av nämnd	Tertial 2 2020
  Antal tillhandahållna platser för Stockholmsjobb	33			38	35	35 st	Tas fram av nämnd	Tertial 2 2020
  Antal tillhandahållna praktikplatser för högskolestuderande samt platser för verksamhetsförlagd utbildning	11			58	45	40	Tas fram av nämnd	Tertial 2 2020
Analys								
Under tertialen har 11 platser tillhandahållits för högskolestuderande samt platser för verksamhetsförlagd utbildning. Inom socialtjänsten under T2 har tre platser tillhandahållits och åtta platser har tillhandahållits inom förskolan.								
  Antal ungdomar som fått feriejobb i stadens regi	706 st	356 st	350 st	807 st	800	800 st	9 000 st	Tertial 2 2020

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Arbetsmarknadsnämnden i samarbete med stadsdelsnämnderna ska utveckla ett arbetssätt för att nå nyanlända som inte ingår i etableringsprogrammet.	2020-01-01	2020-12-31	
  Arbetsmarknadsnämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen och stadsdelsnämnderna utveckla feriejobb och Stockholmsjobb med målet att fler kan bidra till stadens utbud av arbetsmarknadsinsatser.	2020-01-01	2020-12-31	

Nämndmål:

Invånare är etablerade i samhället

 Uppfylls helt

Beskrivning

Nämnden ska erbjuda etableringsinsatser i form av samhälls- och konsumentvägledning, i syfte att stärka förutsättningarna för integration och inkludering i samhället. Insatser ska utvecklas och erbjudas i samverkan med civilsamhället och näringslivet. I arbetet är det angeläget att stärka nyanlända kvinnors möjligheter till etablering. Nämnden sprider samhällsinformation genom att arbeta uppsökande och med utåtriktade aktiviteter.

Nämnden har från Länsstyrelsen, inom ramen för förordning (2010:1 122) om statlig ersättning för insatser för vissa utlänningar, beviljats utvecklingsmedel (även kallat § 37-medel), för att skapa beredskap och underlätta etableringen av nyanlända. Projektet genomförs i samverkan med Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd, arbetsmarknadsnämnden och Studieförbundet, i syfte att nå målgruppen nyanlända lågutbildade kvinnor.

Förväntat resultat

- Invånare får ändamålsenlig samhällsvägledning
- Invånare erbjuds bostadsvägledning

Analys

Medborgarkontoret ansvarar för att samtliga nyanlända får ett personligt erbjudande om samhällsvägledning inom en månad från det att stadsdelsförvaltningen har fått underlag på antal inflyttade till stadsdelsområdet. Under tertialen har det utskick som görs till nyinflyttade till området uppdaterats. Syftet med uppdateringen är att göra informationen om medborgarkontoret och de kontaktvägar som finns inom förvaltningen tydligare och mer tillgänglig för medborgarna. Övrig information delas via digitala informationstavlor, sociala medier och riktade utskick till medborgarna.

Ett idé- och erfarenhetsutbyte kring utvecklingen av samhällsvägledning för nyanlända har påbörjats under tertialen. Nämnden har genomfört studiebesök på Intro Stockholm och deltagit i digitala nätverksträffar med andra stadsdelsnämnder. Internt har regelbundna avstämningsmöten med socialtjänstverksamheter genomförts i syfte att hålla information aktuell och uppdaterad.

Under tertialen har 78 konsumentvägledningsärenden registrerats vilket innebär mer än en fördubbling av antalet ärenden jämfört med samma period föregående år. Detta tros delvis vara en effekt av möjligheten att ta kontakt via mail istället för att genomföra fysiska besök i konsumentvägledningsfrågor.

Inom ramen för samhällsvägledningen ingår även bostadsvägledning till medborgarna som ett prioriterat uppdrag. I syfte att göra bostadsvägledningen mer tillgänglig har drop-in-tider erbjudits en gång per vecka sedan juli månad. Stängningen av SHIS-boendet på Elinsborgsbacken har bidragit till att antalet personer som efterfrågat bostadsvägledning har ökat. Två samhällsvägledare har under sommaren närvarat på boendet inför att det skulle stänga för att ta emot frågor från de boende. Merparten av frågorna från de boende på

Elinsborgsbacken har rört placering i förskola och skola.

Projektet Kvinnokraft Järva som har bedrivits sedan januari 2020 syftar till att erbjuda riktade insatser till nyanlända lågutbildade kvinnor i stadsdelsområdet genom uppsökande arbete. Målet för projektet är att få kontakt med 20-30 procent av de 1 260 kvinnor som ingår i målgruppen och att arbeta aktivt med 50 av dessa kvinnor. Hittills i år har projektet kommit i kontakt med 75 kvinnor, vilket är en ökning med 25 individer sedan föregående tertial. Två stadsdelsmammor har sedan juni arbetat uppsökande mot målgruppen. Inom ramen för projektet har sammanlagt sju studiecirkelar genomförts. Sex av dessa har genomförts digitalt med anledning av den pågående pandemin. Studiecirkelarna har haft olika teman, bland annat information om kombinationsstudier, kost, datorkunskap och arbetsliv. Projektet har även utvecklat online-mentorskap som skapar digitala möten mellan nyanlända och etablerade kvinnor. Elva nyanlända kvinnor har hittills matchats med etablerade kvinnor.

De förväntade resultaten och aktiviteten prognostiseras uppnås. Nämndens bedömning är att målet kommer att uppfyllas. Utmaningar med att nå nyanlända med samhällsvägledning tidigt i etableringsprocessen kvarstår.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2019	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Andel nyanlända kvinnor och män får ett personligt erbjudande om samhällsvägledning inom en (1) månad från det att förvaltningen har fått underlag över inflyttade till stadsdelsområdet.	100	100 %	100 %		100	100 %		Tertial 2 2020

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Genomföra projektet Kvinnokraft.	2020-01-01	2020-12-31	

Nämndmål:

Invånarna är självförsörjande och vägen till arbete är kort

 Uppfylls delvis

Beskrivning

Andelen vuxna och barn med ekonomiskt bistånd i Spånga-Tensta stadsdelsområde ska fortsätta att minska. Samverkan med arbetsmarknadsnämnden och arbetsförmedlingen ska fortsätta att utvecklas i syfte att säkerställa att invånare får relevanta insatser och tidig vägledning till arbete. Metodutveckling, samverkan och mer effektiv användning av insatserna Stockholmsjobb, offentligt skyddad anställning (OSA) samt feriejobb ska göra att vägen till självförsörjning blir kortare.

Nämnden prioriterar unga, kvinnor och personer med långvarigt ekonomiskt bistånd till arbetsmarknadsinsatser. Vidare prioriteras fortsatt barnfamiljer till arbetsmarknadsinsatser i syfte att minska andelen barn som lever i familjer med ekonomiskt bistånd. Arbetet med

kompensatoriska åtgärder ska utvecklas för att lindra utsattheten för barn i familjer med osäkra boendeförhållanden.

I syfte att förebygga att behov av ekonomiskt bistånd uppstår i tidig ålder ska ett försök göras att stärka unga som lever i familjer med långvarigt ekonomiskt bistånd. Genom uppsökande arbete ska gymnasiestuderande ungdomar motiveras till egen försörjning i form av studier eller arbete. Tätare uppföljning, ökad delaktighet och tidiga insatser för unga, som exempelvis feriejobb, studie- och yrkesvägledning samt CV-skrivning, ska prövas. Arbetet sker i samverkan med bland annat arbetsmarknadsnämndens jobbtorg unga och arbetsförmedlingen.

Nämnden arbetar motiverande och stödjande samt genom tätare uppföljning med individen för att minska ett långvarigt behov av ekonomiskt bistånd. Under året ska ett nytt arbetssätt prövas med tätare uppföljningsbesök med klient.

Att erbjuda unga i hela stadsdelsområdet feriejobb är en del i arbetet att möjliggöra ungas självständiggörande och väg till självförsörjande. Feriejobben ska förbereda för arbetslivet, ha tydliga arbetsuppgifter, vara av god kvalitet och tillhandahålla obligatorisk CV-skrivning. Feriejobben riktas mot renhållning och skötsel av stadens parker och offentliga miljöer. Unga i kontakt med enheten för barn och ungdom och unga som lever i familjer med långvarigt ekonomiskt bistånd prioriteras till feriejobb. Vidare prioriteras unga i behov av särskild anpassning med anledning av funktionsnedsättning och med behov av språkstödande insats.

Förväntat resultat

- Andelen vuxna och barn i stadsdelsområdet som uppbär ekonomiskt bistånd minskar
- Fler invånare som står långt ifrån arbetsmarknaden kommer ut i insats som ska leda till självförsörjande
- Invånare tar del av nämndens arbetsmarknadsinsatser
- Unga erbjuds kvalitativa feriejobb
- Barns behov beaktas vid beslut som rör barn

Analys

Nämnden verkar på flera olika sätt för att främja att invånarna är självförsörjande och att vägen till arbete är kort, men står inför betydande utmaningar kring att nå målet. Arbetslösheten ökar i snabb takt med anledning av pandemin och antalet klienter med ekonomiskt bistånd med försörjningshinder arbetslöshet ökar i stadsdelsområdet. Antalet hushåll som har behov av ekonomiskt bistånd i stadsdelsområdet har mellan juni och augusti ökat med 50 stycken, efter att ha haft en stabilt stadig nedgång under de senaste tio åren.

Nämnden arbetar i nära samverkan med arbetsförmedlingen, arbetsmarknadsnämnden (Jobbtorg) och har utvecklat den interna samverkan för att stärka klienternas arbetslivserfarenhet för att kunna bli självförsörjande. Nämnden har under året återupptagit en närmare samverkan med arbetsförmedlingen via de så kallade extratjänsterna. Extratjänster är en av arbetsförmedlingens arbetsmarknadsinsatser som avslutades 2019, men som återupptagits under 2020. Extratjänster riktar sig mot personer som varit arbetslösa under en längre tid eller är nyanlända i Sverige, med upp till 100 procents lönereduktion för arbetsgivaren. Nämnden har under året löpande remitterat klienter som är aktuella för extratjänster till arbetsförmedlingen.

Nämnden har under tertialen också verkat för att utveckla arbetet med offentligt skyddade anställningar (OSA). Det innebär en tidsbegränsad anställning hos en offentlig arbetsgivare som är anpassat efter personens förutsättningar. OSA-anställningar är riktade mot personer som har kognitiv funktionsnedsättning eller nedsatt arbetsförmåga på grund av missbruks- eller beroendeproblematik, eller inte jobbat tidigare/varit borta från arbetslivet på grund av långvarig psykisk sjukdom. I syfte att säkerställa en mer effektiv och ändamålsenlig användning av OSA-anställningar pågår ett arbete med att förtydliga kriterier för insatsen.

Med anledning av pandemin beslutade staden om begränsningar i feriearbeten. Målgruppen begränsades till personer födda 2004, 2003 och senast juni 2002. Utöver det så är rekommendationen att feriearbeten i år inte ska erbjudas inom äldreomsorgen, på LSS-boenden eller inom förskolor. Nämnden hade innan pandemin planerat att förlägga 134 feriearbeten inom dessa verksamheter. Trots det har nämnden under året erbjudit 855 unga feriearbeten och därmed uppnått målet att erbjuda 800 feriearbeten redan under sommaren. Målet har nåtts genom att hitta innovativa lösningar i nära samverkan med civilsamhälle och lokala föreningar i stadsdelsområdet. Samtliga ungdomar som sökt feriejobb har också fått ta del av stadsdelsnämndens stöd för att kunna förbättra jobbsökandet. Stödet består av CV-skola via film samt rådgivning kring exempelvis jobbsökningar och anställningsintervjuer.

Nämnden prognostiserar att nämndmålet kommer uppnås delvis. De förväntade resultaten och aktiviteterna har uppnåtts för tertialen, men det finns betydande utmaningar i att uppnå målet med anledning av pandemin.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.2. Stockholm är en trygg, säker och välskött stad att bo och vistas i

 Uppfylls delvis

Analys

Under tertialen har nämnden haft ett fortsatt fokus på arbetet med social och situationell trygghet. Nämnden har under tertialen fortsatt arbetet inom samverkansöverenskommelsen med polisen och Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd. Samverkansgrupperna inom de prioriterade områdena kriminella konflikter, nyrekrytering, otillåten påverkan och otrygga brottsutsatta platser har tagit fram prioriterade mål med åtgärdsplaner. Arbetsgrupper kopplat till de prioriterade målen har bildats. Överenskommelsen utgår från den centrala överenskommelsen mellan Stockholms stad och polisregion Stockholm och stadsdelsnämndernas gemensamma trygghetsstrategi.

Inom ramen för samverkansöverenskommelsen med polisen har ett arbete inom den situationella brottspreventionen inletts, Platssamverkan Tensta. Syftet är att öka tryggheten i Tensta centrum genom att skapa en trygg miljö som lockar människor att vistas i det offentliga rummet. Under sommaren har kontakter tagits med olika samverkanspartners såsom offentliga institutioner, bostadsbolag, företag och civilsamhälle i syfte att inleda samarbete. En digital kick-off för arbetet genomfördes den tredje september tillsammans med olika samverkanspartners.

Situationell prevention

Nämnden har under tertialen genomfört insatser i den fysiska miljön för att öka tryggheten och skapa en välskött och tillgänglig stadsmiljö. Arbetet med att utöka belysningen med

beviljade trygghetsmedel har fortsatt. För att säkra gång- och cykelvägar för olovlig trafik har femton digitala lås monterats på trafikbommar i stadsdelsområdet. Det är de första digitala låsen som har monterats inom ramen för projektet Trafikhinder i Järva och nämnden kommer fortsätta arbetet under kommande planperiod.

Insatser i stadsdelsområdets grönområden, parker och gångstråk har fortsatt under perioden. En ny äng och planteringar har anlagts och arbetet med att rusta upp stadsdelsområdets parkbänkar har fortsatt. Åtgärder för att förbättra renhållningen i parker har vidtagits och implementeringen av nämndens nya parkplan är inne i slutfasen.

Då beslut om att den årliga medborgarundersökningen inte ska genomföras med anledning av den pågående pandemin kommer nämnden ha svårigheter att utvärdera hur den upplevda tryggheten och nöjdheten med renhållningen har utvecklats under året.

Social prevention

Social brottsprevention syftar till att påverka de faktorer som inverkar på personers benägenhet att begå brott eller utveckla ett antisocialt beteende. I social brottsprevention ingår förebyggande och främjande insatser som nämnden genomför inom flera verksamhetsområden.

ANDT

Nämnden arbetar drogförebyggande i enlighet med stadens ANDT-strategi. Vidare fortsätter nämnden att göra satsningen på kampanjen Rökfri Ramadan. Kampanjen syftar till att öka folkhälsan och minska rökningen i Spånga-Tensta och Rinkeby-Kista. stadsdelsområden

Nämnden bedömer att målet kommer att uppnås delvis under året. Bedömningen baseras på att ett underliggande nämndmål prognostiseras uppnås delvis och ett prognostiseras uppnås helt. Nämnden bedömer att måluppfyllelsen kommer vara svårbedömd i samband med verksamhetsberättelsen då indikatorerna som rör den situationella preventionen är undantagen från nämndens rapportering 2020. Social och situationell prevention är en fortsatt stor utmaning för nämnden.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinn or/ flickor	Periodens utfall VB 2019	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel stockholmare som upplever trygghet i den stadsdel där man bor				51 %		70 %	77 %	2020
Analys Med anledning av pågående pandemi har stadsledningskontoret beslutat att stadens medborgarundersökning inte ska genomföras 2020. Beslutet har påverkan för några av kommunfullmäktiges indikatorer eftersom något utfall inte kommer kunna rapporteras. Denna indikator undantas därför från nämndens rapportering 2020								
  Andel ungdomar som i stockholmsenkäten uppger att de inte blivit utsatta för hot och våld						90 %	Faststäl ls 2020	2020
Analys Stockholmsenkäten genomförs under vårterminen 2020 och resultatet kommer under höstterminen 2020								
  Stockholmarnas nöjdhet med renhållning och städning				52 %		70 %	71 %	2020

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2019	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Analys								
Med anledning av den pågående pandemin har stadsledningskontoret beslutat att stadens medborgarundersökning inte ska genomföras under 2020. Beslutet påverkar några av kommunfullmäktiges indikatorer då något utfall inte kommer kunna rapporteras. Denna indikator undantas därför från nämndens rapportering 2020.								
  Stockholmarnas nöjdhet med skötsel av park och grönområden				59 %		70 %	71 %	2020
Analys								
Med anledning av den pågående pandemin har stadsledningskontoret beslutat att stadens medborgarundersökning inte ska genomföras under 2020. Beslutet påverkar några av kommunfullmäktiges indikatorer då något utfall inte kommer kunna rapporteras. Denna indikator undantas därför från nämndens rapportering 2020.								
  Stockholmarnas nöjdhet med stadsmiljön				72 %		73 %	Tas fram av nämnd	2020
Analys								
Med anledning av den pågående pandemin har stadsledningskontoret beslutat att stadens medborgarundersökning inte ska genomföras 2020. Beslutet påverkar några av kommunfullmäktiges indikatorer då något utfall inte kommer kunna rapporteras. Denna indikator undantas därför från nämndens rapportering 2020.								

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Kommunstyrelsen ska stödja stadsdelsnämnderna samt socialnämnden, utbildningsnämnden, arbetsmarknadsnämnden, idrottsnämnden och kulturnämnden i arbetet med att revidera handlingsplanerna mot våldsbejakande extremism som ska innehålla lokala lägesbilder och beslutade aktiviteter.	2020-01-01	2020-12-31	
  Trafiknämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen och stadsdelsnämnderna ta fram en handlingsplan för att minska klotter i staden samt, om möjligt, samverka med privata fastighetsägare.	2020-01-01	2020-12-31	
  Trafiknämnden ska ta fram en nämndövergripande handlingsplan för att samordna, upprätthålla och innovativt utveckla stadens arbete med skadedjursbekämpning. Arbetet sker i samarbete med fastighetsnämnden, stadsdelsnämnderna, AB Svenska Bostäder, AB Familjebostäder, AB Stockholmshem, Stockholms Hamn AB och Stockholm Vatten och Avfall.	2020-01-01	2020-12-31	

Nämndmål:

Förebyggande och tidiga insatser skapar trygghet

 Uppfylld delvis

Beskrivning

I enlighet med nämndens trygghetsstrategi ska åtgärder för social prevention genomföras. Det uppsökande arbetet med fältförlagt socialt arbete har fokus på de mötesplatser där unga vistas. Genom att arbeta uppsökande nås och erbjuds unga med missbruks- och beroendeproblematik stöd. Genom ökad kunskap hos de uppsökande verksamheterna kan fler unga få information om och vägledning till nämndens verksamheter. De ska även ha goda kunskaper om våldsbejakande extremism vilket möjliggör tidiga insatser och för att lämna en kriminell livsstil.

Samverkan mellan socialtjänst, skola, fritidsverksamhet och förebyggande socialt arbete sker systematiskt för att tidigt upptäcka och ge stöd till barn och ungdomar i riskzon. Genom förbättrad uppföljning ska fler barn och unga i riskzon nås. Strategin för att minska risken att barn, unga och unga vuxna dras in i kriminalitet ska implementeras och en konkret och detaljerad handlingsplan för det lokala arbetet ska utarbetas.

Unga utan arbete och sysselsättning erbjuds tidiga insatser genom verksamheten Jobbtorg unga i Tensta vilken genomförs i samverkan med arbetsmarknadsnämnden.

Nämnden genomför löpande tillsyn av alkohol- och tobaksförsäljning samt e-cigaretter. Det förebyggande arbetet mot ungas, vuxnas och äldres användning av alkohol, narkotika, doping och tobak (ANDT) genomförs systematiskt. ANDT-programmet har brutits ned till verksamheterna för konkreta åtgärder och nämndens medarbetare ska ha kännedom om tidiga signaler på risk- eller missbruk och kunna vägleda invånare som efterfrågar stöd till adekvata insatser. Samarbetet mellan de uppsökande verksamheterna och myndighetsutövningen för barn och unga ska utvecklas i syfte att oro för barn och unga uppmärksammas tidigare.

Nämnden tillhandahåller rådgivning via Järva ungdomsmottagning. En del av det uppsökande arbetet förläggs på ungdomsmottagningen i syfte att locka fler målgrupper till ungdomsmottagningen, främst unga pojkar.

Arbetet fortsätter med skolsociala team, på plats på skolorna, för elever från årskurs fyra med hög skolfrånvaro och låg måluppfyllelse. Samverkan sker med elevhälsoteamen på Sundbyskolan, Hjulstaskolan, Enbacksskolan och Spånga grundskola. Nämnden skapar förutsättningar för att genom metoden mentorer i våldsprevention (MVP) stärka det våldsförebyggande arbetet i stadsdelsområdets skolor.

Fortsatt utveckling av föräldrarådgivning och föräldrastödsprogram ger föräldrar stöd i föräldrarollen. Arbeta med att informera om och motivera till frivilliga insatser fortsätter bland annat genom att föräldrarådgivarna är tillgängliga för samtal med föräldrar på förskolan. Inom projektet stärkt tidigt stöd i samverkan (STIS) fortsätter det så kallade hembesöksprogrammet för nyblivna föräldrar i samverkan med Region Stockholm. Tillgången till familjestödsprogram ska säkerställas.

Uppsökande arbete genomförs även i syfte att informera och vägleda invånare till nämndens öppna och hbtq-certifierade träffpunkter för äldre och personer med psykisk ohälsa. Det uppsökande arbetet till verksamheterna ska intensifieras för att komma i kontakt med invånare i målgrupperna som annars är svåra att nå. Verksamheterna ska fortsätta utveckla tillgängliga och preventiva insatser för att erbjuda invånare social gemenskap, meningsfullhet, delaktighet och hälsofrämjande aktiviteter. Äldre ska ha en trygg ålderdom och brott mot äldre ska motverkas. Äldre ska få information om hur de kan minska sin utsatthet för brott. De preventiva insatser som erbjuds äldre ska leda till att fler känner sig trygga i sitt hem och därmed klarar sig längre utan biståndsbedömda insatser. Anhörigstödet ska fortsätta ge anhöriga information, stöd och vägledning.

Förväntat resultat

- Ökad kunskap hos stadsdelsområdets invånare om stadsdelsnämndens verksamheter, stöd och insatser samt generell samhällsinformation
- Förbättrad samverkan med civilsamhälle och bostadsbolag för ökad vuxennärvaro i stadsdelsområdet
- Fler barn och unga tar del av våld- och drogförebyggande insatser
- Färre unga uppger att de utsatts för hot eller våld
- Fler unga tar del av skolsociala team
- Andelen unga som varken arbetar eller studerar (UVAS) i stadsdelsområdet minskar
- Fler invånare tar del av föräldrarådgivning och föräldrastödsprogram
- Fler invånare besöker nämndens öppna träffpunkter
- Invånare med risk- eller missbruk vägleds till stöd och insatser

Analys

Nämnden har stort fokus på tidiga och förebyggande insatser i syfte att skapa trygghet i stadsdelsområdet. Med anledning av pandemin har vissa planerade utvecklingsåtgärder inte kunnat genomföras.

Samverkan med civilsamhälle och bostadsbolag

Samverkan mellan stadsdelsförvaltningen, civilsamhället och bostadsbolag har fördjupats genom samplanering av trygghetsinventeringar. Det innebär att trygghetsinventeringar i Tensta och Hjulsta planeras och genomförs tillsammans med berörda fastighetsägare och med civilsamhället.

Våldsprevention

Nämnden har ett nära samarbete med skolor kring våldsförebyggande insatser. Nämnden har under tertiälarna arbetat med metoden Machofabriken i Sundby- och Gullingskolan. Machofabriken utgår från normer kring manlighet och är ett material som används i det praktiska arbetet för jämställdhet och mot våld.

Nämnden hade planerat att implementera arbetssättet mentorer i våldsprevention (MVP) under året. MVP är, i likhet med Machofabriken, ett utbildningsprogram som syftar till att förebygga genusrelaterat våld och kränkningar i skolor. MVP utgår från att uppmana eleverna till att på olika sätt agera som förebilder, att vara aktiva åskådare och att inte tillåta våldshandlingar från andra elever. Med anledning av pandemin har implementeringen inte varit möjlig. Under perioden har istället planering fortsatt och socialtjänstens plan för att implementera MVP har presenterats för rektorer och grundskolechefer.

Under tertiälarna pågår också planering för att anordna "En vecka fri från våld". Syftet med veckan är att sätta fokus på det våldsförebyggande arbete som sker i såväl förvaltningen som i civilsamhället. Programmet innefattar såväl interna föreläsningar och workshops för medarbetare liksom externa för medborgare, ofta i samarbete med aktörer inom civilsamhället och fackförvaltningar.

Skolnärvaro och måluppfyllelse

Nämnden arbetar också för att öka skolnärvaron och förbättra måluppfyllelsen på grundskolor genom skolsociala team. Skolsocionom, fältassistenter och föräldrarådgivare arbetar nära skolorna och under tertiälarna har arbetet inletts för att kunna erbjuda en paketslösning där en skolsocionom, två fältassistenter och en föräldrarådgivare är kontaktpersoner till varje skola.

Nämnden har fyra skolsociologer, varav en av dessa är anställd genom projektmedel beviljade från Rådet för Europeiska socialfonden (ESF-rådet) för att göra en särskild satsning för att öka skolnärvaron i årskurs 8 och 9. Projektet har inletts i augusti.

Fältförlagt socialt arbete

Det fältförlagda sociala arbetet sker på alla platser där ungdomar rör sig, exempelvis skolor, fritidsgårdar och torg. Eftersom fler ungdomar förespås vara i området under sommaren än normalt med anledning av Covid-19 besökte fältassistenter anställda på stadsdelsförvaltningen samtliga elever i de kommunala skolornas årskurs 6. Syftet med träffarna har varit att informera om fältassistenternas arbete, sommaraktiviteter och fritidsgårdar samt förmedla kontaktuppgifter. Samverkan initierades med Rinkeby-Kista stadsdelsförvaltning, polis, ideella aktörer och fackförvaltningar med anledning av Covid-19 och därigenom ökat behov av utökade fritidsaktiviteter under sommaren. Ett stort antal aktiviteter har genomförts som varit välbesökta. På fritidsgårdarna har workshops och träffar med olika teman anordnats där deltagandet har varit stort.

Nämnden har under tertialen, tillsammans med Eggeby gård, anordnat de årliga Eggebydagarna där bland annat fältassistenterna träffar alla nya elever i årskurs 7 i stadsdelsområdet.

Ungdomar som varken studerar eller arbetar (UVAS)

För att skapa goda förutsättningar för att fler ungdomar i stadsdelsområdet ska få en sysselsättning inledde nämnden under 2019 ett samarbete med arbetsmarknadsförvaltningen och Jobbtorg unga, vilket resulterade i att verksamheten Jobbtorg unga på plats i Tensta öppnade i mitten av september. Målgruppen är personer som är 16-29 år och som saknar sysselsättning samt inte är inskrivna/aktuella inom Jobbtorg unga, arbetsförmedlingen eller socialtjänsten. Det är en grupp som nämnden tidigare har haft svårt att nå. På verksamheten har ungdomarna under början av året bland annat fått hjälp med att skriva CV och skicka ansökningar till utbildningar. Många ungdomar har efter besök på verksamheten kunnat gå vidare till studier på folkhögskola eller praktik.

Under inledningen av pandemin pausade nämndens samverkanspartner Jobbtorg unga Kista sin medverkan i Jobbtorg unga på plats i Tensta och verksamheten hölls stängd. Sedan inledningen av maj har verksamheten återupptagits. Nämnden kommer att fördjupa samarbetet samt arbeta för att utveckla nya arbetssätt för att nå målgruppen.

ANDT (alkohol, narkotika, doping och tobak)

När det gäller ANDT arbetar nämnden systematiskt med det förebyggande arbetet mot ungas, vuxnas och äldres användning av alkohol, narkotika, doping och tobak. Nämnden använder bland annat Koll på Cannabis, vilket är ett digitalt utbildningsmaterial som socialförvaltningen arbetat fram. Utbildningsmaterialet riktar sig mot personer som arbetar med ungdomar i syfte att ge konkreta verktyg för det cannabisförebyggande arbetet. Fältassistenter har under tertialen utbildats i metoden och kommer under hösten att själva hålla utbildningar. Vidare har fältassistenterna, i nära samarbete med kommunala fritidsgårdar, anordnat workshops för ungdomar kring ANDT med ett stort antal deltagande ungdomar.

Vid utredning av ungdomar som använder alkohol och narkotika använder nämnden sig av adolescent drug abuse diagnosis (ADAD). ADAD är en bedömningsmetod som består av ett antal frågor som rör nio livsområden: fysisk hälsa, skola, arbete, fritid och vänner, familj,

psykisk hälsa, brottslighet, alkohol och narkotika. Metoden genomförs i intervjuform.

Nämnden har fortsatt att satsa på kampanjen Rökfri Ramadan. Kampanjen syftar till att öka folkhälsan och minska rökningen i Spånga-Tensta och Rinkeby-Kista stadsdelområden. Andelen personer som röker dagligen i Järvaområdet bedöms vara hög i relation till de flesta övriga stadsdelområden. Enligt Centralförbundet för alkohol och narkotikaupplysning finns en tydlig koppling mellan daglig rökning och inkomstnivåer. Daglig rökning är betydligt vanligare bland personer med lägre inkomster vilket är fallet kring Järva. Kampanjen pågick i samband med den muslimska fastemånaden Ramadan, som i år inföll mellan 23 april och 23 maj.

Föräldrarådgivarna och föräldrastödsprogram

Nämnden har planerat för att fler föräldrar ska ha kännedom om och få ta del av föräldrarådgivning och föräldrastödsprogram under året, men flera planerade aktiviteter har ställts in med anledning av Covid-19 och de restriktioner som vidtagits för att begränsa smittan. Aktörer som familjecentralen och skolan har ställt in föräldragrupper, hembesöksprogram och samverkan kring föräldrastöd. Nämnden genomför i vanliga fall kontinuerligt föräldraträffar med teman som exempelvis trygghet och socialtjänst. Med anledning Covid-19 har samtliga av dessa ställts in. Trots att nämnden arbetat uppsökande med att sprida information till invånarna har de inställda aktiviteterna lett till att antalet invånare som tagit del av råd- och stödsamtal minskat kraftigt under året.

Öppna verksamheter för äldre och personer med psykisk ohälsa

De öppna träffpunkterna för äldre stängde ner under våren men har öppnat upp igen.

Den öppna träffpunkten för personer med psykisk ohälsa har under perioden startat upp genom att erbjuda individuella möten och samtal samt promenader i grupp om fyra deltagare och personal. Under sommaren har även andra utomhusaktiviteter tillkommit såsom utegympa, "musikstunder" och utflykter.

Det personliga ombudets besök har varit förhandsbokade. Under perioden har flera av klienterna ordnat Bank-ID, något som underlättar i kontakten med myndigheterna såsom Försäkringskassan, Kronofogden, CSN, Skattemyndigheten och Pensionsmyndigheten.

Anhörigkonsulenten har ändrat sitt arbetssätt från att ha gruppaktiviteter till att i stället ha enskilda samtal med anhöriga utomhus eller digitalt via FaceTime och Skype samt telefonsamtal. Två till tre gånger i månaden har anhörigkonsulenten skickat informationsbrev till anhöriga med information om exempelvis digitala träffar för anhöriga hos brukarföreningar, boktips, digitala museer samt relevant och information från Folkhälsomyndigheten och Socialstyrelsen.

Nämnden bedömer att målet kommer att uppnås delvis. Bedömningen baseras på att flera förväntade resultat kommer att uppnås men att nämnden har utmaningar med att minska antalet unga som varken arbetar eller studerar. Det beror på att den ökande ungdomsarbetslösheten drabbar målgruppen hårdast. Det förväntade resultatet om att fler invånare tar del av föräldrarådgivning och föräldrastödjande program bedöms inte uppnås under året på grund av den pågående pandemin.

Nämndmål:

Stadsmiljön är trygg, välskött och tillgänglig

 Uppfylls helt

Beskrivning

När stadsdelsområdets befolkning växer, ökar nyttjandet av stadens offentliga rum. Stadsdelsområdets parker blir därmed allt mer betydelsefulla för rekreation och livskvalitet. För att möta denna utveckling arbetar nämnden med att kontinuerligt utveckla parkerna för att möta allmänhetens behov och önskemål. I det arbetet tas hänsyn till parkernas kulturhistoriska och ekologiska värden.

Nämndens parkplan anger strategier och mål för utveckling av parker och gröna gaturum och är ett styrdokument för de insatser som görs. Parkerna ska skötas och utvecklas så de blir långsiktigt hållbara. Det ökade besöksstrycket ställer krav på att förvaltningen arbetar med utformning och material som även är miljömässigt hållbara. Nämnden slutför under året arbetet med den nya parkplanen.

För att minska nedskräpning, förbättra renhållningen och snöröjningen i stadsdelsområdet ska samarbetet med berörda aktörer, civilsamhället samt nämnder och bolag inom staden stärkas. Inom ramen för arbetet kommer förvaltningen undersöka, samt arbeta för, att nyttja digitala mätfunktioner samt skräpkorgar med källsorteringsfunktion. Genom uppföljning kommer ingångna avtal avseende parkskötsel och renhållning att säkerställa att skötsel och renhållning i stadsdelsområdet håller en god kvalitet.

För att skapa ett bättre nyttjande av marken i stadsdelsområdet och för att möjliggöra för att fler i stadsdelsområdet att kunna odla, ska formerna för nyttjandet av stadsdelsområdets koloniområden och odlingslotter ses över.

En temalekpark kommer etableras i Palmerspaken. Den befintliga lekplatsen samt intilliggande vegetation är i behov av upprustning. Tänkbara teman har tagits fram och nämnden kommer genomföra en medborgaromröstning för att besluta vilket tema som den nya lekparken ska ha. Under förutsättning att trygghetsmedel beviljas kommer även en ny mötes- och lekplats att etableras i centrala Spånga.

Inom stadsmiljöarbetet utförs medborgardialoger i form av parkvandringar, parksamråd på plats inför upprustningar och på plats i parker samt trygghetsvandringar med olika målgrupper samt genom medborgarförslag.

Trygghetsinventeringar genomförs kontinuerligt inom stadsdelsområdet tillsammans med polisen och civilsamhället i syfte att identifiera otrygga platser. Konkreta insatser och åtgärder genomförs för ökad trivsel och bättre överblick i parker. Samarbete med berörda förvaltningar, polis, fastighetsägare, civilsamhälle och näringsliv ska upprättas i form av platssamverkan och i det arbetet är Tensta Centrum prioriterat.

Fler trygghetsskapande investeringar i stadsmiljön genomförs under året. På de platser där

statens polisära åtaganden inte räcker till, ska nämnden genom exempelvis fler kommunala ordningsvakter med utökade befogenheter, fler trygghetskameror och satsningar på en bättre stadsmiljö öka tryggheten för de människor som bor och vistas där.

Den olovliga trafiken på gång- och cykelvägar är ett stort trygghetsproblem i stadsdelsområdet och på Järvafältet. För att förhindra denna typ av olovlig trafik kommer implementeringen av ett säkert, behörighetsstyrt och effektivt digitalt låssystem i stadsdelsområdets befintliga bommar att slutföras under året. Projektet sker i samverkan med Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd, fastighetsägare i Järva, lokalpolis, räddningstjänst och trafiknämnden.

Arbetet med tillgänglighetsanpassningar i parkerna fortsätter utifrån den tillgänglighetsinventering som gjorts 2019. Det kan exempelvis vara nya kontrastmarkeringar i trappor, renoverade trapp- och ledräcken samt tillägg av viloplattor med armstöd längs gångstråk.

Under 2020 kommer samarbetet mellan stadens mobila ordningsvakter och lokalpolisen att öka genom att stadens säkerhetsavdelning träffar förvaltningen och lokalpolisen inom ramen för stadens trygghetsråds arbete. Förvaltningen fortsätter även utveckla det interna arbetet med att öka medvetenheten och höja beredskapen inför oväntade händelser. Nämnden ska samverka med andra nämnder för att stärka beredskapen och förmågan att hantera kriser.

Förväntat resultat

- Grönområden, parker och gångstråk som nämnden ansvarar för är trygga, välskötta och tillgängliga
- Insatser i den fysiska miljön skapar ökad trygghet
- Ökad tillgänglighet till och i bostadsnära natur

Analys

Nämndens arbete med att utöka belysningen vid Sundbydamarna, lekplatsen vid Fornminnesparken och hundrastplatsen i Bromsten har fortsatt under tertialen. Projektet genomförs tillsammans med trafiknämnden och beräknas vara färdigställda under året. Nämnden har beviljats ytterligare trygghetsmedel för att utöka belysningen vid Lundaängarnas hundrastgård och Knutby motionsspår i Rissneskogen. Arbetet beräknas vara färdigställt under slutet av året. Nämnden inväntar fortsatt markåtgärder som ska utföras av Sisab innan det planerade belysningsprojektet i Pilparken kan påbörjas.

Som en del av nämndens samverkansöverenskommelse med polisen och Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd har en inventering av otrygga fysiska miljöer i stadsdelsområdet genomförts. Inventeringen ska ligga till grund för ett gemensamt trygghetsarbete som bedrivs tillsammans med polis, olika fastighetsägare, berörda bolag och förvaltningar.

Projektet att säkra gång- och cykelvägar genom att stänga av för olovlig trafik har gått in i en genomförandefas under tertialen. Femton digitala lås har monterats på trafikbommar i ett testområde i Spånga-Tensta stadsdelsområde. Arbetet fortsätter genom samverkan med räddningstjänst, ambulans, polis, fastighetsägare i Järva och berörda fackförvaltningar i staden.

Genom projektet Platssamverkan Tensta centrum har nya områden som kräver trygghetsåtgärder identifierats. Uppgången från Tenstaplan mot Hagstråket är en sådan plats och nämnden söker i samband med denna rapport om ytterligare trygghetsmedel för vidare åtgärder.

Medborgardialoger och trygghetsvandringar har inte kunnat genomföras enligt plan på grund av den pågående pandemin. Tillgänglighetsanpassningar har genomförts utifrån den tillgänglighetsinventering som genomfördes under föregående år.

Arbetet med att etablera en ny mötes- och lekplats i Spånga centrum fortsätter. Ytan mellan parken och Värsta allé har öppnats upp och kontakt har tagits med landskapsarkitekter för att planera för det fortsatta arbetet. I planeringen ingår involvering av stadsdelsområdets invånare som ska ges möjlighet att rösta kring parkens inriktning. Under tertialen har en medborgaromröstning för att besluta om tema för Palmésparken genomförts. Omröstningen resulterade i ett beslut om att parken ska ha ett äventyrstema.

Under tertialen har stadsdelsområdets parker haft många besökare vilket ställt ökade krav på renhållning. Containerar har placerats ut på Järvafältets koloniområden för att minska nedskräpningen. Nämnden har beviljats klimatinvesteringsmedel för så kallade "smarta papperskorgar" som signalerar när tömning behöver ske och som därmed bidrar till att minska transporter. Utsättning av papperskorgarna kommer att ske under hösten.

Ett projekt för förbättrad renhållning har initierats tillsammans med fastighetsägare i Järva och berörda förvaltningar inom staden. Projektets inriktning är konkreta åtgärder för förbättrad sophantering och information om miljö- och hållbarhetsfrågor för allmänhet och verksamma i Järva.

Arbetet med att förbättra skicket på parkbänkarna i stadsdelsområdet har delvis genomförts under tertialen men arbetet har fördröjts med anledning av den pågående pandemin.

Nämnden har anlagt en ny äng i Spånga centrum och en plantering vid Sundbydamarna för att öka mängden blommor och skapa en gynnsam miljö för bin, humlor och fjärilar. Nämnden har även förbättrat odlingsmöjligheterna i stadsdelsområdet genom att sex nya odlingslådor har placerats ut vid parkleken Spånga By. Därmed finns det odlingsmöjligheter i två av tre av de bemannade parklekarna i stadsdelsområdet.

Arbetet med att färdigställa nämndens nya parkplan har fortsatt under tertialen och arbetet är inne i slutfasen.

Nämnden prognostiserar att målet kommer att uppnås helt. Bedömningen baserar sig på att förväntade resultat prognostiseras uppnås och att samtliga aktiviteter kommer att genomföras. Då medborgarundersökningen inte kommer att genomföras i år med anledning av den pågående pandemin kommer utfall för en indikator som rör den situationella preventionen inte kunna redovisas. Utmaningen med samverkan med andra aktörer kring trygghetsarbetet kvarstår.

	Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
✓	Ansöka om trygghetsmedel för att anlägga en ny park i centrala Spånga.	2020-01-01	2020-12-31	
▶	Färdigställa ny parkplan.	2020-01-01	2020-12-31	
▶	Implementera digitalt låssystem i befintliga bommar samt utforma ett program för trafik hinder.	2020-01-01	2020-12-31	

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Implementera stadens handlingsplan för att minska nedskräpningen såväl i vatten som på land.	2020-01-01	2020-12-31	
 Påbörja anläggandet av temalekplatsen i Palmérsparken.	2020-01-01	2020-12-31	
 Samverka med civilsamhället, berörda fackförvaltningar och bolag inom staden för att förbättra renhållning.	2020-01-01	2020-12-31	
 Utarbeta arbetssätt för att förebygga narkotikaförekomst på förskolegårdar i samverkan med berörda fackförvaltningar, bolag och polisen.	2020-01-01	2020-12-31	
 Utredda möjligheten att använda stadens befintliga kartfunktioner (GIS) för att kartlägga och analysera otrygghet i stadsdelsområdet.	2020-01-01	2020-12-31	
 Öka nyttjandet av stadsdelsområdets odlingsbara mark.	2020-01-01	2020-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.3. I Stockholm når barn sin fulla potential då Stockholms skolor och förskolor är de bästa i Sverige

 Uppfylls helt

Analys

För att öka andelen nöjda föräldrar har förskolorna haft fokus på utveckling och lärande, normer och värden, jämställdhet samt samverkan med hemmet. Detta har gett resultat då årets förskoleundersökning visar på en ökning från 83 till 87 procent nöjda vårdnadshavare jämfört med föregående år.

Andelen inskrivna barn i förskolan är lägre än prognostiserat. I dagsläget finns inte tillräckligt med underlag för att säga vad detta beror på. En orsak kan vara att vårdnadshavare avvaktar med inskrivningen på grund av pandemin men det kan också bero på att barnantalet i området minskar mer än beräknat.

Andelen förskollärare har ökat som ett resultat av ett strukturerat rekryteringsarbete.

Nämndens stödteam fortsätter att verka för att utbildningen anpassas utifrån varje barns behov och erbjuder medarbetare inom förskolan kompetensutveckling inom området. En del av arbetet har genomförts digitalt. Analysen visar att fler pedagoger arbetar självständigt med kartläggningar, anpassningar och handlingsplaner.

Förskolornas fortsätter sitt arbete med att öka daglig fysisk aktivitet. Barnen möter nu allt mer organiserade och planerade fysiska aktiviteter, såväl inom- som utomhus. Arbetet fortsätter med fokus på att utveckla fysiska aktiviteter utomhus.

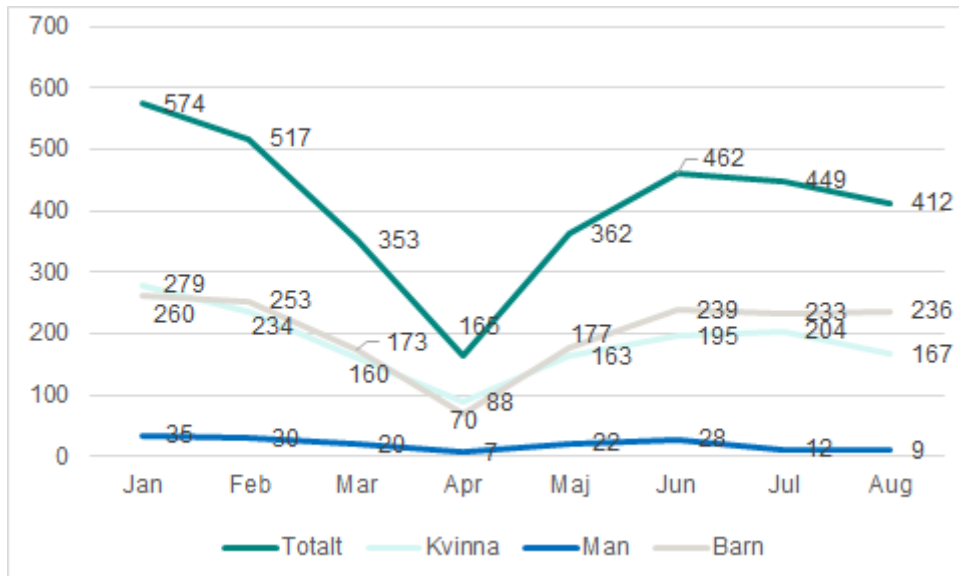
Öppna förskolor och introduktionsförskolan har på grund av pandemin anpassat verksamheten för att fortsatt möjliggöra aktiviteter, genom att exempelvis ordna gruppträffar utomhus och barnvagnspromenader. Introduktionsförskolan har haft öppet hela sommaren och många fler vårdnadshavare har besökt verksamheten. Dessutom upplever pedagoger att öppna förskolor har blivit en viktigare mötesplats för föräldrar än tidigare.

Uppföljning av introduktionsförskola

Nämndens introduktionsförskola Opalen startade hösten 2017 i en nybyggd förskola. Besöksantalet blev lägre än förväntat. För att besökare lättare ska hitta till förskolan beslutade

nämnden sommaren 2019 att byta lokaler närmare Tensta centrum. Redan efter några månader kunde förskolan se en ökning av antal besökare. Förskolan har inte en tillförlitlig mätmetod för att följa upp antal barn som har skrivits in i ordinarie verksamhet efter att ha haft kontakt med introduktionsförskolan. Det systematiska uppföljningsarbetet är påbörjat i och utfallet kommer kunna redovisas i verksamhetsberättelsen.

Nedan presenteras besöksstatistik för perioden januari till augusti 2020. Totalt har introduktionsförskolan haft 3 285 besökare under perioden.

Förskolan Opalen erbjuder nyanlända och hemmavarande vårdnadshavare och deras barn en öppen förskoleverksamhet med inslag av språk och samhällsinformation. För att nå målgruppen ges information ut på sociala medier och genom foldrar på olika språk. Dessa har distribuerats i närområdet genom hembesöksgruppen från barnavårdscentralen, barnmorskemottagningen, familjecentralen och förskolorna.

Verksamheten är flexibelt utformad efter besökarnas behov och den är under ständig utveckling. Den tar olika riktningar och den ställer krav på pedagogers kunskap och förhållningssätt. Stort fokus läggs på språkstöd för både barn och vårdnadshavare. Kontaktnätverk anordnas med flera verksamheter inom och utanför staden som till exempel medborgarkontoret och Jobbtorg.

Introduktionsförskolan har en budget på 1,3 mnkr och prognosen är att kostnaderna kommer att uppgå till hela summan vid årets slut. Kostnaderna består till största delen av löner och därefter drift och aktiviteter

Nämnden prognostiserar att målet kommer att uppnås helt. Bedömningen baseras på att fyra fullmaktigeindikatorer prognostiseras uppnås helt och en uppnås delvis. Underliggande nämndmål prognostiseras att uppnås. Ökad nöjdhet i förskoleundersökningen är en fortsatt utmaning för nämnden.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2019	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel legitimerade förskollärare av totalt antal anställda (årsarbetare)	34,5 %	0,3 %	34,2 %	32,3 %	32 %	32 %	32 %	Tertial 2 2020
  Andel nöjda föräldrar till barn i förskolan	87 %			83 %		90 %	90 %	2020
Analys Nämnden når inte målet på 90 procent men andel nöjda föräldrar har ökat till 87 procent från föregående år.								
  Antal barn per grupp	11,7 barn/avd.			13,5 barn/a vd.	16 st	16	16	Tertial 2 2020
  Antal förskolebarn per anställd (årsarbetare)	4,6 st			4,9 st	4,9 st	4,9	4,9	Tertial 2 2020
  Kvalitetsindikatorn - Självvärdering utifrån läroplansuppdraget				3,68		3,6	Tas fram av nämnd	2020

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Stadsdelsnämnderna ska säkerställa att alla förskolor har en strategi för att öka barns fysiska aktivitet och rörelse under förskoledagen	2020-01-01	2020-12-31	
  Utbildningsnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna genomföra en översyn av stadens köhandläggning inom verksamhetsområde förskola med syfte att säkerställa likställighet	2020-01-01	2020-12-31	
  Utbildningsnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna utreda efterfrågan av förskoleverksamhet för förvaltningsområdet meänkieli och samiska i samråd med berörda nationella minoriteter	2020-01-01	2020-12-31	

Nämndmål:

Förskolan erbjuder en likvärdig utbildning så att varje barn utvecklar förmågor och kunskaper

 Uppfylls helt

Beskrivning

Det systematiska kvalitetsarbetet inom förskolan utvecklas utifrån de nationella målen i läroplanen och digitaliseras i skolplattformen. Förskoleenheterna fortsätter arbetet med att säkerställa att barns individuella dokumentationer synliggör barns utveckling. Språk, naturvetenskap, matematik är prioriterade områden som ska fördjupas för att lägga en god grund för framtida skolresultat. Förskolans stödteam ger alla förskolor tillgång till specialpedagogisk kompetens, stärker tidigt förebyggande arbete och tillgodoser barn i behov av särskilt stöd så att de kan nå sin fulla potential.

Språk och kommunikation är en viktig del för att ge barn förutsättningar att utvecklas och lära. Inom nämndens förskolor talas ett sjuttiofem olika språk bland barn och pedagoger. Utbildningen inom förskolan ställer krav på medarbetarnas kompetens i barns

språkutveckling, flerspråkighet och alternativ kommunikation. Utifrån uppdraget gällande språk har förskolan tagit fram en gemensam handlingsplan för språkutvecklande insatser 2020-2022. Handlingsplanen inkluderar kompetensutveckling inom flerspråkighet, svenska språket och litteracitet samt en handledning i språkutvecklande arbetssätt. Under året påbörjar samtliga förskolor fortbildning via skolverkets läslyft, utbildningar genomförs inom flerspråkighet och tecken som alternativ kommunikation (TAKK). Handledningen för språkutvecklande arbetssätt implementeras och inventering av medarbetarnas kompetensutvecklingsbehov genomförs.

Nämndens förskolor kommer under året avsluta och utvärdera det gemensamma temat, ”Vad kan barns möte med konst tillsammans med naturvetenskap bli?”. Utifrån förskolans läroplan och FN:s barnkonvention samt i linje med agenda 2030 planerar förskolorna att påbörja ett nytt gemensamt tema kring hållbar utveckling. Under året förbereder några förskolor ansökan till skolverkets utmärkelse skola för hållbar utveckling. I begreppet lära för hållbar utveckling ingår att förskolan har ett demokratiskt och ämnesövergripande förhållnings- och arbetssätt. Ett första steg är att systematisera arbetet med fysisk aktivitet, rörelse och jämställdhet.

Förväntat resultat

- Förskolans resultat för de nationella målen ökar
- Antalet enheter som utbildar pedagoger via läslyftet ökar
- Minst en av tre pedagoger i varje arbetslag har utbildning inom barns språkutveckling och flerspråkighet
- Stödteamets insatser ger ökad effekt på barns lärande
- Andelen nöjda vårdnadshavare ökar

Analys

Förskolorna har arbetat med implementering av handledning för språkutvecklande arbetssätt under tertialet. Vissa insatser stannade av men har kommit igång igen efter ett uppehåll på grund av pandemin. Framförallt var det fortbildningsinsatser inom flerspråkighet som inte kunde slutföras. Förskolor fortsätter att beskriva hur barnens ord och begreppsfrörråd har utökats samt att intresset för läsning och skriftspråk har vidgats. Förskollärare och barnskötare arbetar mer medvetet kring dialog och språkgenrer i planeringen av undervisningen.

Förskolan har på grund av pandemin ändrat sina arbetssätt både när det gäller undervisningen och mötesformer. Större delen av undervisningen har förlagts utomhus och genomförts i mindre grupper. Öppning och stängning har skett utomhus. Samtal med vårdnadshavare har genomförts utomhus, genom videosamtal eller per telefon. De skärpta kraven på att inga barn eller medarbetare med förkylningssymptom ska vistas i förskolan har till viss del dämpat övrig smittspridning.

Arbetet med att använda Skolplattformen som informationskanal till vårdnadshavare fortsätter. Pedagogerna har börjat utveckla nya arbetssätt för de nya rutinerna. Dock signaleras att vårdnadshavare har haft svårt att använda sig av systemet. Arbetet med att stötta vårdnadshavare med systemet fortsätter.

Nämndens stödteam erbjuder personal och ledningsgrupper i förskolan handledning och stöd kring barn i behov av särskilt stöd, för att öka förutsättningarna för barnets livslånga utveckling och lärande. Handledningen fokuserar bland annat på att stötta arbetslagen i att

introducera och vidareutveckla användandet av bildstöd/visuellt stöd för kommunikation och kognition. Effekten är ökat intresse hos pedagogerna för att arbeta med bilder. Bildmaterial har tagits fram för att använda i samtal om pandemin.

Stödteamet har även tagit fram utbildningsmaterial (litteratur, bildstödsmaterial med mera) kring "tecken som alternativ och kompletterande kommunikation" (TAKK). Materialet används när talet inte räcker till för att kunna uttrycka sig eller när barn har svårigheter att förstå det talade språket. Feriearbetarna har paketerat material till avdelningar med yngre barn för att stärka deras språk.

Förberedelse inför uppstart av nytt tema kring hållbar utveckling pågår. Begreppet hållbar utveckling berör både ekonomisk, ekologisk och social hållbarhet. Temat ska löpa under en treårsperiod med olika fokus. Genom att ställa om till digitala forum och möten i mindre sammanhang har arbetet kunnat fortgå trots pågående pandemi.

Fler förskolor upplevde att överlämningsamtalen och inskolningar blev olika för olika barn. Skolorna hade olika rutiner, vissa skolor valde att inte ha fysiska möten och valde digitala, andra träffades ute eller som vanligt på förskolan. Här ser rektorena ett behov av att stärka samarbetet med skolorna. Detta gäller också utifrån de reviderade riktlinjerna för övergångar mellan förskola och skola.

Arbetet med att ta fram åtgärder och implementera dessa utifrån handlingsplan för förbättrad arbetssituation för förskollärare och barnskötare har försenats på grund av pandemin. En arbetsgrupp har tillsatts som har tagit fram frågeställningar, upplägg samt tidsplan inför hösten.

Förskolan arbetar vidare med att stärka samverkan med vårdnadshavare och att skapa engagemang genom att till exempel analysera förskoleundersökningen och ta fram förslag på ökad delaktighet.

De förväntade resultaten och aktiviteterna prognostiseras att uppnås. Nämndens bedömning är därför att målet kommer uppfyllas. Inskrivningsgraden är en fortsatt utmaning i delar av stadsdelsområdet.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Fortsatt arbete med handlingsplan för förbättrad arbetssituation för förskollärare och barnskötare utifrån prioriterade områden.	2020-01-01	2020-12-31	
 Förskolan implementerar handledning för språkutvecklande arbetssätt.	2020-01-01	2020-12-31	
 Förskolan ska vidareutveckla sina samverkansformer, utifrån resultatet i förskoleundersökningen, synpunkter och klagomål, för att öka vårdnadshavares engagemang, ansvar och delaktighet.	2020-01-01	2020-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.4. I Stockholm får människor i behov av stöd insatser i tid präglade av hög kvalitet, evidens och rättssäkerhet

 Uppfylls helt

Analys

Nämnden har under tertialen fortsatt att arbeta för att barn, unga och vuxna samt personer

med funktionsnedsättning får individuella, rättssäkra och samordnade insatser av god kvalitet.

Sedan 2017 ser nämnden en stadig ökning av andelen barn och ungdomar som varit aktuella för insatser inom individ och familjeomsorgen och som inte är aktuella tolv månader efter avslutad insats, vilket är ett resultat av systematiskt arbete och en stabil personalgrupp. Nämnden ser behov av ytterligare utvecklingsarbete och har under tertialen planerat för ett projekt om intensivutredning i hemmiljö som planerats att starta i höst.

Nämnden har haft fokus på ökad samverkan, bland annat med Framtid Stockholm Järva, i syfte att erbjuda barn och unga med drogmissbruk evidensbaserade insatser av god kvalitet. Nämnden har fortsatt den strategiska och operativa samverkan mellan kriminalvården, polisen, stadsledningskontoret och Rinkeby-Kista stadsdelsförvaltning i arbetet mot dödligt våld.

Nämnden har tillsammans med Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd under tertialen genomfört en utredning kring att inrätta en gemensam familjerätt, men konstaterat att det inte finns förutsättningar för det.

Det vråkningsförebyggande arbetet har intensifierats under perioden. Nämnden har upparbetat nya arbetssätt som innebär tidigare kontakt med, och ett mer aktivt uppsökande arbete mot, personer som är nära att vråkas. Det har hittills under året inkommit tre meddelande om avhysning till förvaltningen från Kronofogdemyndigheten och två av dessa har kunnat avvärjas.

Nämndens budget- och skuldrådgivning har märkt av en ökning av antalet ärenden under perioden. Åtgärder för att öka tillgängligheten för rådgivningen har vidtagits. Barnfamiljer är en prioriterad grupp för rådgivningen och de som söker stöd i budget- och skuldärenden får stöd inom en vecka. Väntetiden för icke-barnfamiljer är mellan fyra till fem veckor.

Under perioden har nämndens verksamheter inom funktionshinderområdet fortsatt att arbeta för att öka delaktigheten i utformandet av insatser genom strukturerade uppföljningar av genomförandeplaner.

Nämnden har inlett ett nytt samarbete med Spånga IP för att skapa nya arbetstillfällen för arbetstagare inom daglig verksamhet, särskilt för de arbetstagare som förlorat möjligheten att gå till arbetsplatser förlagda inom äldreomsorg och externa arbetsplatser.

Sysselsättningsverksamheten för personer med psykisk ohälsa har utökat det interna samarbetet med nämndens dagliga verksamhet i syfte att stärka stödet till enskilda att komma ut i arbete och praktik.

Nämnden bedömer att målet kommer att uppnås helt. Bedömningen baseras på att samtliga indikatorer utom fem prognostiseras uppnås helt samt att underliggande nämndmål kommer att uppnås.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinn or/ flickor	Periodens utfall VB 2019	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel barn och unga som bedömts ha skyddsbehov och som inte fått vänta på placering	100 %	100 %	100 %	100 %	100	100 %	100 %	Tertial 2 2020

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2019	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Analys								
Under tertial 2 har enheten för barn och ungdom gjort 12 placeringar. Det finns inga barn som bedömts ha skyddsbehov och som fått vänta på placering.								
   Andel barn och ungdomar anmälda för brott som tillsammans med föräldrar eller vårdnadshavare kallats till samtal med socialtjänsten inom 48 timmar	95,2 %	95 %	100 %		92,5 %	100 %	Tas fram av nämnd	Tertial 2 2020
Analys								
Nämnden har inte nått målvärdet på indikatorn fullt ut. Barn och ungdomar anmälda för brott tillsammans med föräldrar eller vårdnadshavare kallas alltid till samtal med socialtjänst, men det har inte skett inom 48 timmar i samtliga fall. Anledningen till det är akuta ärenden varit tvungna att prioriteras. Nämnden arbetar för att kunna förbättra resultatet och gör prognosen att andelen kommer öka under året.								
   Andel barn och ungdomar som varit aktuella för insatser inom individ och familjeomsorgen och som inte är aktuella 12 månader efter avslutad insats.	87,6 %	86,9 %	88,5 %	81,7 %	80 %	80 %	84 %	Tertial 2 2020
   Andel brukare inom omsorgen för personer med funktionsnedsättning som inte upplever diskriminering				100 %		92 %	öka	2020
Analys								
I tertial 2 rapporteras en prognos. Indikatorns utfall redovisas i verksamhetsberättelsen.								
   Andel brukare inom socialpsykiatri som inte upplever diskriminering				92 %		92 %	öka	2020
Analys								
I tertial 2 rapporteras en prognos. Indikatorns utfall redovisas i verksamhetsberättelsen.								
   Andel brukare som trivs - Funktionsnedsättning (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)						80 %	80 %	2020
Analys								
I tertial 2 rapporteras en prognos. Indikatorns utfall redovisas i verksamhetsberättelsen.								
   Andel enskilda som klarar mer på egen hand inom socialpsykiatri				28,57		26 %	30 %	2020
Analys								
I tertial 2 rapporteras en prognos. Indikatorns utfall redovisas i verksamhetsberättelsen.								
   Andel familjehemsplacerade barn i skolåldern som klarar målen i kärnämnen i grundskolan	60	55,56 %	62,5 %		60	75 %	75 %	Tertial 2 2020

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2019	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Analys								
Nämnden har ett stort fokus på de placerade barnens skolgång. Trots det har målvärdet att 75 % av de familjehemsplacerade barnen når målen i grundskolan inte uppnåtts. För de barn som är placerade i Stockholms län erbjuds Skol-Fam, vilket är en bra metod för att stärka barnens resultat i skolan. För barn utanför Stockholms län finns inte den möjligheten. Många av de placerade barnen har stora svårigheter i form av tidigare trauman, diagnoser som ADHD eller autism samt språk- och inlärningssvårigheter. Många av de placerade barnen har bristande skolgång sedan tidigare. Mycket av arbetet som familjevården genomför i samråd med familjehem och barnens skola blir att fokusera på att nå målen för slutbetyg i årskurs nio. Familjevården fortsätter att arbeta långsiktigt för att få de placerade barnen att nå skolmålen, vilket är ett prioriterat område. Nämndens prognos är att ca 60 % kommer klara målen i kärnämnen i grundskolan utifrån tidigare resultat.								
  Andel insats/insatser avslutade enligt plan inom vuxna missbruk	46,4 %	48,8 %	38,5 %	48,1 %	42 %	42 %	42 %	Tertial 2 2020
  Andel meddelanden om avhysning som inkommit till förvaltningen från Kronofogdemyndigheten som kunnat avvärjas	66,5 %			0 %	50 %	50 %	Tas fram av nämnd	Tertial 2 2020
  Andel personer med bostadskontrakt enligt Bostad först som behåller kontraktet efter 12 månader				83,33	75	75 %	Tas fram av nämnd	2020
  Andel personer med funktionsnedsättning som upplever att de blir väl bemötta av stadens personal (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)				84 %		97 %	90 %	2020
Analys								
I tertial 2 rapporteras en prognos. Indikatorns utfall redovisas i verksamhetsberättelsen.								
  Andel personer med funktionsnedsättning som upplever att de kan påverka insatsens utformning (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)				82 %		78 %	78 %	2020
Analys								
I tertial 2 rapporteras en prognos. Indikatorns utfall redovisas i verksamhetsberättelsen.								
  Andel personer med insatser inom socialpsykiatri som är nöjda med sin insats				69 %		86 %	80 %	2020
Analys								
I tertial 2 rapporteras en prognos. Indikatorns utfall redovisas i verksamhetsberättelsen.								
  Andel ungdomar som i stockholmsenkäten skattar sin hälsa som god						76 %	Tas fram av nämnd	2020
Analys								
Stockholmsenkäten har genomförts under våren och resultat kommer under hösten.								

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2019	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel ungdomar som i stockholmsenkäten uppger att de inte använder alkohol						62 %	62 %	2020
Analys Stockholmsenkäten har genomförts under våren och resultat kommer under hösten.								
  Andel ungdomar som i stockholmsenkäten uppger att de inte använder narkotika						90 %	92 %	2020
Analys Stockholmsenkäten har genomförts under våren och resultat kommer under hösten.								
  Andel ungdomar som i stockholmsenkäten uppger att de inte använder tobak						91 %	91 %	2020
Analys Stockholmsenkäten har genomförts under våren och resultat kommer under hösten.								
  Andel ungdomar som i stockholmsenkäten uppger att de inte burit vapen						100	91 %	2020
Analys Stockholmsenkäten har genomförts under våren och resultat kommer under hösten.								
  Antal vräkningar som berör barn	0	0	0	3	0	0	Tas fram av nämnd	Tertial 2 2020
Analys .								
  Brukarens upplevelse av trygghet - LSS-boende, vuxna och barn (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)					82 %	92 %	Tas fram av nämnd	2020
Analys I tertial 2 rapporteras en prognos. Indikatorns utfall redovisas i verksamhetsberättelsen.								

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Arbetsmarknadsnämnden, utbildningsnämnden och stadsdelsnämnderna ska fortsätta att utveckla stödet till elever med funktionsnedsättning som går ut ungdomsgymnasiet och gymnasiesärskolan.	2020-01-01	2020-12-31	
  Socialnämnden ska fortsätta att utbilda personal vid stadsdelsnämnderna angående unga lagöverträdare och förbereda socialtjänsten på att kunna arbeta enligt modellen snabbare lagföring.	2020-01-01	2020-12-31	
  Socialnämnden ska ha en samordnade och styrande roll i stadsdelsnämndernas och arbetsmarknadsnämndens arbete med att permanenta sociala insatsgrupper och ska i det arbetet definiera gränsdragningen mellan sociala insatsgrupper och	2020-01-01	2020-12-31	

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
avhopparverksamheten samt säkerställa att det finns en tydlig vägledning för hur staden arbetar med respektive målgrupp och verksamhet.			
  Socialnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna centralisera säkerställandet av skyddet för barn och unga vid hemgång från Barnhus Stockholm.	2020-01-01	2020-12-31	
  Socialnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna fortsätta arbetet med att utöka arbetet med Bostad först och fördela fler bostäder för ändamålet samt i samarbete med stadsdelsnämnderna utveckla stödet till deltagarna i Bostad först.	2020-01-01	2020-12-31	
  Socialnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna implementera resultatet av 2019 års utredning om hur familjehem kan erbjuda studiestöd.	2020-01-01	2020-12-31	
  Socialnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna och i samverkan med Region Stockholm fortsätta projektet STIS, Stärkt tidigt stöd i samverkan.	2020-01-01	2020-12-31	
  Socialnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna och kommunstyrelsen ta fram en stadsövergripande boendeplan för våldsutsatta där tillgången till akut- och genomgångsbostäder säkerställs i relation till biståndsbehovet.	2020-01-01	2020-12-31	
  Socialnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna och Region Stockholm verka för att fler familjecentraler kan öppnas för att stärka det tidigt förebyggande arbetet med barn, unga och deras familjer	2020-01-01	2020-12-31	
  Socialnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna utreda hur anhörigstödet till anhöriga drabbade av skjutningar och dödligt våld kan förbättras och se över hur samordningen av stödet med Region Stockholm och Polismyndigheten kan stärkas.	2020-01-01	2020-12-31	
  Socialnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna, SHIS och Bostadsförmedlingen utreda möjligheterna, i fall av våld i nära relationer, att se till att det är den våldsutsatta parten, inte våldsutövaren, som bor kvar i det gemensamma boendet.	2020-01-01	2020-12-31	
  Socialnämnden ska i samarbete med utbildningsnämnden och stadsdelsnämnderna ta fram en gemensam modell för arbetet med skolsociala team i staden som också kan omfatta hur arbetet kan utvecklas genom att myndighetsutövande socialtjänst kan arbeta mer på plats i skolan/placerar på skolor	2020-01-01	2020-12-31	
  Socialnämnden ska i samarbete med utbildningsnämnden och stadsdelsnämnderna säkerställa skolgången för barn som bor på skyddat boende och tillgången till förskola eller pedagogisk verksamhet för barn i förskoleålder samt utveckla stödet till placerade barn och vuxna under och efter placeringarna.	2020-01-01	2020-12-31	
  Socialnämnden ska i samarbetet med stadsdelsnämnderna och kommunstyrelsen implementera tak över huvudet-garantin i enlighet med den översyn som gjorts.	2020-01-01	2020-12-31	
  Socialnämnden ska i samråd med stadsdelsnämnderna inventera och utreda hur samarbetet runt gruppen unga med LSS med kompletterande psykiatriska diagnoser kan utvecklas.	2020-01-01	2020-12-31	
  Socialnämnden ska samordna arbetet med att implementera strategin för att minska risken att barn, ungdomar och unga vuxna dras in i kriminalitet, och stötta utbildningsnämnden och stadsdelsnämnderna i deras arbete.	2020-01-01	2020-12-31	
  Socialnämnden ska ta fram ett nytt program mot hemlöshet för perioden 2020-2025 som också omfattar arbetet mot barnfamiljer i osäkra boendeförhållanden samt arbeta enligt hemlöshetsprogrammet 2014-2019 och handlingsplanen för barnfamiljer i osäkra boendeförhållanden till dess att ett nytt program är framtaget. I arbetet ingår att i samarbete med	2020-01-01	2020-06-30	

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
stadsdelsnämnderna och SHIS utreda behovet av och ta fram en modell för trygga akutplaceringar av barnfamiljer i akut bostadsnöd.			
  Socialnämnden ska utveckla och stärka arbetet med avhoppare i samverkan med berörda nämnder och bolag, samt arbeta för en breddad avhopparverksamhet dels genom att bistå stadsdelsnämnderna i särskilt komplexa ärenden, dels genom att samordna avhopparplaceringar med stark hotbild över hela staden där den föreliggande risken bedöms som hög.	2020-01-01	2020-12-31	
  Socialnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna och Region Stockholm stärka samarbetet mellan socialtjänst och sjukvård kring de som både lider av psykisk sjukdom och missbruk, bland annat genom att säkerställa att socialtjänsten tar initiativ till att samordnade individuella planer upprättas.	2020-01-01	2020-12-31	
  Socialnämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen och stadsdelsnämnderna ta fram ett förslag till färdplan med tillhörande kostnadsanalys för införandet av en enhetlig yrkestitulatur inom LSS-verksamheterna.	2020-01-01	2020-12-31	
  Stadsdelsnämnderna ska säkerställa att allvarssamtal med ungdomar och deras föräldrar samt polis hålls inom 48 timmar efter det att det kom socialtjänsten till kännedom att den unge för första gången begått, eller misstänks ha begått, brott.	2020-01-01	2020-12-31	
  Stadsdelsnämnderna ska i samarbete med socialnämnden och äldrenämnden, inom ramen för handlingsplanen för förbättrad arbetssituation för socialsekreterare och biståndshandläggare, särskilt arbeta för att säkerställa att alla incidenter av hot och våld mot personalen registreras i stadens incidentrapporteringsystem IA och att drabbad personal upplever att de fått tillräckligt stöd av staden som arbetsgivare.	2020-01-01	2020-12-31	
  Stadsdelsnämnderna ska i samarbete med utbildningsnämnden säkerställa att socialtjänst, skola och polis arbetar med lokala operativa samverkansforum för barn i behov av samlade insatser från skola och socialtjänst	2020-01-01	2020-12-31	
  Stadsdelsnämnderna ska i samarbetet med socialnämnden och utbildningsnämnden, implementera SAMS-modellen för att verka för en obruten skolgång för placerade barn.	2020-01-01	2020-12-31	

Nämndmål:

Barn och unga har goda förutsättningar att göra fria livsval

 Uppfylls helt

Beskrivning

Nämnden bidrar till att ge barn och unga goda förutsättningar att göra fria livsval genom att ge kvalitativt, rättssäkert och samordnat stöd och insatser till barn och unga i behov. Genom metoden Signs of Safety görs barn och vårdnadshavare delaktiga i utredning, planering och uppföljning. Uppföljningen av beslutade insatser ska stärkas bland annat genom förbättrad samverkan med öppenvården för barn och unga.

Strukturen för samverkan med utbildningsnämnden, polismyndigheten och Region Stockholm utvecklas i syfte att nå fler barn och familjer. En samordningsfunktion som ansvarar för samverkan mellan socialtjänsten och polisen inrättas. Inom 48 timmar från det att det kommit socialtjänsten tillkänna hålls allvarssamtal med unga som för första gången begått brott eller misstänks ha begått brott, dennes vårdnadshavare och polis. Arbetet med unga lagöverträdare

ska fortsätta. Tidigare försöksverksamhet gällande snabbare lagförande i brottsmål för unga lagöverträdande under 18 år implementeras i verksamheten.

Samverkan inom barn i behov av särskilt stöd (BUS) blir mer operativ och individbaserad. Användningen av samordnad individuell plan (SIP) ska öka och uppföljningen av samverkan förbättras.

Nämnden fortsätter arbetet med att utveckla utredning och uppföljning av familjehem och jourhem. Fokus på hälsa och skolgång gör att fler familjehemsplacerade barn klarar målen i kärnämnen i grundskolan. Samverkan för obruten skolgång för placerade barn den så kallade SAMS-modellen ska implementeras.

Barn och unga som utsatts för våld eller har upplevt våld i nära relation upptäcks och erbjuds stöd och insatser. Förvaltningen fortsätter att utveckla arbetet med att upptäcka och hantera hedersrelaterat våld och förtryck.

Inom öppenvården för barn och unga prioriteras tidiga behandlingsinsatser till våldsutsatta barn med inriktning på våldsproblem, barns säkerhet och föräldraskap. Ett systemiskt förhållningssätt används och familjens nätverk aktiveras och involveras. Utvecklingen av öppenvården fortsätter utifrån genomförd förstudie. I förstudien tillsammans med Röda korset, har öppenvårdens organisering och insatser kartlagts.

Förväntat resultat

- Barn får samordnade insatser
- Fler invånare tar del av öppenvård och föräldrastödjande insatser
- Färre unga uppger att de använder alkohol, narkotika och tobak
- Fler unga tar del av insatsen social insatsgrupp (SIG)
- Minskad andel barn som återkommer till individ och familjeomsorgen 12 månader efter avslutad insats
- Barn och unga som utsatts för våld eller upplevt våld och hedersrelaterat våld får stöd och insatser
- Barn är delaktiga vid beslut som rör dem

Analys

Nämnden har under året verkat för att ge barn och unga goda förutsättningar att göra fria livsval genom att ge ett kvalitativt, rättssäkert och samordnat stöd och insatser till barn och unga i behov. Nämnden gör detta genom att (i) delaktighet via metoden Signs of Safety (ii) samverkan, (iii) familjehemsplaceringar och (iv) insatser för att stötta barn och unga som utsatts för våld eller har upplevt våld.

Delaktighet via metoden Signs of Safety

Nämnden har under året fortsatt arbete med metoden Signs of Safety i syfte att göra familjer delaktiga och att skapa förståelse för utredningsprocessen. Signs of Safety är en utrednings- och uppföljningsmetod för handläggning som används inom enheten för barn och ungdom samt enheten för familjestöd. Metoden skiljer sig från andra metoder genom att ha ett ökat fokus på barnets och familjens delaktighet i utredningsarbetet. Metoden är särskilt utvecklad mot barn som är våldsutsatta. Signs of Safety används inom samtliga delar inom

stadsdelsförvaltningen som handlägger ärenden som rör barn och ungdom. Under året har arbetet med Signs of Safety och delaktighet att fördjupas ytterligare. Det har skett genom utveckling av interna rutiner, samverkan och arbetssätt mellan enheterna. Under tertialen har användningen av Signs of Safetys verktyg vid förhandsbedömningar minskat, vilket beror på att förhandsbedömningarna anpassats utifrån rådande pandemi.

Sociala insatsgrupper för unga (SIG unga)

SIG unga är en arbetsmetod för samverkan mellan socialtjänst, skola och polis för att hjälpa unga att sluta begå brott. Under tertialen har inga nya barn och unga varit aktuella för SIG unga. Det beror dels på att intresset för insatsen är lågt eftersom den erbjuds på frivillig basis, dels på att polisen inte haft någon särskild utsedd polis med ansvar för SIG unga. En sådan polis har nu utsetts, vilket skapar förutsättningar för att arbeta med metoden.

Samordnade insatser

Nämnden verkar för att upprätta samordnade individuella planer (SIP) för klienter som behöver insatser från både socialtjänsten och hälso- och sjukvården.

Under perioden har antalet SIP-möten på barn- och ungdomsenheten minskat kraftigt. Den främsta anledningen är att det är svårare att hålla möten där flera aktörer är inblandade utifrån den pågående pandemin. För att kunna öka antalet SIP-möten arbetar nämnden för att utveckla andra sätt att arbeta kring samordnade insatser tillsammans med familjer och andra aktörer som inte kräver fysiska möten. Sedan maj är en medarbetare med SIP-samordningsansvar som en del i sin tjänst anställd på barn- och ungdomsenheten.

Familjehemsplaceringar

Nämnden har under tertialen arbetat för att utveckla utredning och uppföljning av barn som är familjehemsplacerade.

Barn som är familjehemsplacerade uppvisar sämre skolresultat. Nämnden har under året arbetat för att förbättra resultaten. För de barn som är placerade i Stockholms län arbetar nämnden med metoden Skolfam. Skolfam är en arbetsmodell som syftar till att stärka familjehemsplacerade barns skolresultat. Modellens grundprinciper utgörs av förebyggande arbete, tvärprofessionell samverkan och mätbarhet. Nämnden har goda erfarenheter av metoden och har sett att det lett till förbättrade resultat. För barn som har familjehemsplacering utanför Stockholms län finns inte möjligheten att nyttja Skolfam.

Trots det intensiva arbete som pågått har nämnden inte uppnått målvärdet på att 75 procent av de familjehemsplacerade barnen ska nå målen i grundskolan. Många av de placerade barnen har stora svårigheter och behov i form av tidigare trauman, neuropsykiatriska diagnoser som ADHD eller autism samt språk- och inlärningssvårigheter. En stor andel av barnen har stora brister i tidigare skolgång. Ytterligare en komplikation i att nå målvärdet på 75 procent är att ett flertal möten har blivit inställda med anledning av pandemin. Nämnden kommer under året arbeta i nära samråd med familjehemmen kring skolresultatet, både för de som är placerade inom Stockholms län och utanför.

Nämnden bedömer att målet kommer att uppnås helt. Bedömningen baseras på att de förväntade resultaten kommer att uppnås. Nämnden ser utmaningar med att säkerställa att barn får samordnade insatser med anledning av den pågående pandemin då antalet SIP-möten minskat. Det finns även utmaningar med att nå det förväntade resultatet om att fler unga tar del av SIG.

Nämndmål:

Personer med funktionsnedsättning i behov av stöd och insatser möter en rättssäker socialtjänst av god kvalitet som präglas av självbestämmande och trygghet

 Uppfylls helt

Beskrivning

Nämndens verksamheter ska bidra till att barn, unga och vuxna personer med funktionsnedsättning får individuella, kvalitativa, likvärdiga och samordnade insatser. Personer med funktionsnedsättning ska, oavsett funktionsförmåga och utifrån sina förutsättningar, uppleva delaktighet i socialtjänstens utredning och kunna tillgodogöra sig stöd från socialtjänsten. Arbetet med att implementera stadens program för tillgänglighet och delaktighet i nämndens verksamheter ska fortsätta.

FN:s barnkonvention blir svensk lag den första januari 2020 vilket ställer höga krav på ett barnrättsbaserat perspektiv i socialtjänstens handläggning. Socialtjänsten ska fortsätta att uppmärksamma barns situation inom verksamhetsområdet och säkerställa barnperspektivet och barns delaktighet i handläggningen utifrån barnkonventionens intentioner.

Nämnden arbetar utifrån stadens program om våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck. Nämnden fortsätter verka för att höja kunskapen om våld i nära relationer hos nämndens medarbetare i syfte att ge tidigt och anpassat stöd och skydd till berörda stadsdelsinvånare. Medarbetare inom funktionshinderområdet ska ha särskild kunskap om funktionshindrades utsatthet för våld i nära relationer med fokus på kvinnors utsatthet. Samverkan med nämndens relationsvårdscenter fortsätter.

De nya riktlinjerna för ledsagning och ledsagarservice ska vara implementerade i handläggningen och insatserna ska vara flexibla för att öka den enskildes delaktighet i samhällslivet. Nämnden ska verka för bättre framförhållning och längre beslutstider inom ledsagning- och avlösarinsatser i syfte att personer med funktionsnedsättning ges stödinsatser av god kvalitet inom en rimlig tidsrymd.

Nämndens verksamheter ska genom ett ökat fokus på arbetsinriktning inom daglig verksamhet underlätta för personer med funktionsnedsättning att komma i arbete på den ordinarie arbetsmarknaden. Ett särskilt fokus kommer att läggas på arbetslivsvägledning för den yngre målgruppen. Supported Employment kommer att användas som metod för att personer med funktionsnedsättning ska få och behålla praktik eller arbete på den ordinarie arbetsmarknaden.

Samarbetet med organisationer och föreningar inom funktionshinderområdet ska fortsätta att utvecklas. Nämndens verksamheter ska identifiera ytterligare former för samverkan som kan bidra till en ökad kvalitet i nämndens insatser för nämndens invånare med funktionsnedsättning.

Kvalitetsarbetet inom verksamheterna ska fortsätta att utvecklas genom metoden kollegial

observation som används för att följa upp arbetssätten och kvaliteten i utförandet av insatserna. Nämndens verksamheter ska uppmuntras till att skapa nya innovativa arbetssätt och metoder för bästa möjliga brukarnytta. Avidentifierade kollegiala granskningar inom verksamhetsområdets myndighetsutövning ska fortsätta i syfte att säkerställa att män och kvinnor som ansöker om stöd och insatser behandlas lika.

Förväntat resultat

- Invånare med behov av stöd och insatser upplever ökad delaktighet i utformandet av insatser
- Barns bästa beaktas vid beslut som rör barn
- Personer med funktionsnedsättning som utsätts för våld i nära relation får tidigt och anpassat stöd och skydd
- Invånare med funktionsnedsättning ges ett ökat stöd för att få arbete på den ordinarie arbetsmarknaden

Analys

Kollegial granskning har genomförts regelbundet för att säkerställa att handläggningen av ärenden inom myndighetsutövningen håller hög kvalitet. De granskningar som har genomförts med barnrättsfokus visar att alla utredningar inte innehåller en barnkonsekvensanalys. En granskning och utvärdering av det material som används i barnrättsarbetet har genomförts i syfte att säkerställa att barnperspektivet beaktas i högre utsträckning.

Under tertialen har arbetet med strukturerade uppföljningar av genomförandeplaner fortsatt. Fokus för uppföljningen är brukardelaktighet och att genomförandeplanen motsvarar beställningen. Skarpnäck stadsdelsförvaltning har genomfört ett studiebesök hos nämndens beställarenhet för funktionsnedsättning för att ta del av arbetssätten kring genomförandeplanerna. Inom daglig verksamhet har medarbetare genomgått en intern utbildning kring social dokumentation och genomförandeplan i syfte att öka brukares delaktighet i planerna. Daglig verksamhet har även genomfört erfarenhetsutbyte med beställaren för att få kunskap om hur brukares inflytande över de egna målsättningarna i genomförandeplanen kan öka.

Inom myndighetsutövningen har ett arbete med att uppdatera metodhandböcker påbörjats under tertialen. Metodhandböckerna utgör ett stöd för rättssäkerhet i handläggningen. Syftet med uppdateringen är att sammanfoga metodhandboken för verksamhetsområdet funktionsnedsättning med handboken för socialpsykiatri. Genom en sammanslagning ska likställda arbetssätt i utredningar kunna säkerställas.

Nämnden arbetar enligt de nya riktlinjerna för ledsagning och avlösarservice för att skapa en mer flexibel insats för brukaren. Ett nytt arbetssätt för att ha bättre framförhållning och längre beslutstider för insatsen personlig assistans och HVB-hem har påbörjats under perioden. Det nya arbetssättet innebär att tidigarelägga uppföljningar av insatserna för att skapa utrymme för bättre beslutsunderlag innan beslutet går ut. Målet är att därefter förändra arbetssätten på ett motsvarande sätt för insatserna ledsagning och avlösarservice i syfte att personer med funktionsnedsättning får stödinsatser av god kvalitet inom en rimlig tidsrymd.

Den pågående pandemin har inneburit att deltagare inom daglig verksamhet inte har kunnat gå till de arbetsplatser som är förlagda inom äldreomsorg eller på externa arbetsplatser. Ett nytt samarbete med Spånga IP har istället inletts för att skapa arbetstillfällen för deltagarna.

Arbetsuppgifterna på Spånga IP är bland annat ogräsrensning och skräpplockning men anläggningen har också kunnat användas till friskvårdsaktiviteter så som yoga och konditionsträning. De brukare som under föregående tertiäl påbörjade en kurs om arbetsliv och arbetsmiljö har fortsatt utbildningen.

Den pågående pandemin har påverkat utbudet av aktiviteter för brukare inom funktionshinderområdet. Den årliga kollovistelsen på Marholm och andra inplanerade gruppaktiviteter har ställts in och aktiviteter har istället genomförts individuellt.

Nämnden prognostiserar att målet kommer att uppnås helt under året. Bedömningen grundas på att förväntat resultat kommer att nås och att aktiviteten kommer att genomföras.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Planera och genomför aktiviteter för att främja god hälsa, bra matvanor och fysisk aktivitet.	2020-01-01	2020-12-31	

Nämndmål:

Vuxna i behov av stöd och insatser möter en rättssäker socialtjänst av god kvalitet

 Uppfylls helt

Beskrivning

Myndighetsutövningen och öppenvården för vuxna bidrar till att vuxna i behov av stöd får individuella, kvalitativa, rättssäkra och samordnade insatser.

Arbetet fortsätter med Stockholms stads program mot våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck 2017-2020. Nämnden arbetar förebyggande genom att utbilda och ge verktyg för medarbetare att upptäcka och hantera i våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck. Fokus är att öka kompetensen kring hedersrelaterat våld och förtryck. Att ge stöd i form av genomgångsbostäder till våldsutsatta ska utvecklas. Relationsvårdscentrum Väst (RVC) erbjuder biståndsbedömda och icke- biståndsbedömda insatser för våldsutsatta och våldsutövare samt stöd i rättsprocessen. Arbetet med att nå fler våldsutsatta män och fler våldsutövare fortsätter genom ökad regional samverkan. Vuxnas upplevelse av insatsen och effekten av insatsen från RVC ska förbättras.

Samverkan kring vuxna med behov av ett samordnat stöd från hälso- och sjukvård och socialtjänst ska säkerställas genom samordnad individuell plan. Samverkan kring vuxna med psykisk sjukdom och missbruk ska stärkas. Nämnden ska fortsätta att utveckla de egna arbetssätten med utgångspunkt i den nya lagen om samverkan vid utskrivning från slutna hälso- och sjukvård (LUS).

Vuxna får stöd och insatser för att komma ifrån sitt missbruk. Fokus är rättssäker handläggning. Rätt insats ger mer varaktiga resultat. Vidare fortsätter arbetet med att utveckla behandling inom öppenvård för vuxna. Uppföljningen av beslutade insatser ska utvecklas. Boendestödet i försöks- och träningslägenheter ska utvecklas i syfte att fler lägenheter ska övergå från insats till eget kontrakt. Den reviderade tak över huvud- garantin ska implementeras. Barnrätten är integrerad i vuxenutredningar.

Det förebyggande arbetet mot spelmissbruk ska utvecklas i samverkan med Region Stockholm. Anhörigstöd för personer med missbruk inklusive spelmissbruk ska utvecklas.

Arbetet för att förebygga hemlöshet i stadsdelsområdet fortsätter. Förvaltningen informerar, stödjer och motiverar vuxna till att söka bostad på egen hand. Bland annat genom stöd i att registrera sig i bostadsköer och söka bostäder runt om i landet samt i hur man söker efter och besvarar bostadsannonser. Kunskap från utredningen om olovlig andrahandsuthyrning används i kvalitetsutveckling. Samverkan med hyresvärdar i stadsdelsområdet ska fortsätta att utvecklas. Invånare som är i behov av budget- och skuldrådgivning får stöd. Barnfamiljer i osäkra boenden är fortsatt prioriterade.

Verksamheterna inom socialpsykiatri fortsätter att utvecklas för att skapa en ökad delaktighet, inkludering och social gemenskap för personer med psykisk ohälsa. Möjligheterna att ta del av arbetslivsinriktade insatser ska öka genom ett stärkt fokus på arbetsinriktning inom sysselsättningsverksamheterna. Ett särskilt fokus kommer att läggas på arbetslivsvägledning för den yngre målgruppen. Supported Employment kommer att användas som metod för att personer med psykiska och neuropsykiatriska funktionshinder ska få och behålla praktik eller arbete på den ordinarie arbetsmarknaden.

Inom socialpsykiatri fortsätter arbetet med Peer Support i syfte att öka den enskildes inflytande och delaktighet.

Arbetet med att utveckla arbetssätt inom sociala insatsgruppen (SIG), ålder 19-29 år, fortsätter tillsammans med socialförvaltningen och stadens SIG-verksamheter. Genom samordning med stadens avhopparverksamhet stärks invånarnas möjligheter att få stöd. Samverkan sker med polis, kriminal- och frivård, Jobbtorg och Region Stockholms beroendevård och psykiatri. Anhörigstöd ska utvecklas. Utvecklingsarbetet avseende riktade och långsiktiga insatser i syfte att förebygga och förhindra gängrelaterad kriminalitet fortsätter. Arbetet sker tillsammans med bland annat socialnämnden och Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd.

Nämnden ska fortsatt arbeta för att utveckla samarbetet med organisationer inom området psykisk ohälsa. Kvalitetsutveckling ska även ske genom en fortsatt utveckling av metoden kollegial observation inom socialpsykiatri i syfte att kontinuerligt följa upp arbetssätten, likvärdigheten och kvaliteten inom verksamheterna.

Förväntat resultat

- Antalet samordnade individuella planer ökar
- Fler invånare som utsätts eller utövar våld i nära relation och hedersrelaterat våld och förtryck får stöd och insatser
- Fler invånare tar del av insatsen social insatsgrupp (SIG)
- Fler öppna insatser som bidrar till att motverka ohälsa och ensamhet eller social utsatthet
- Arbetsinriktningen ökar inom nämndens sysselsättningsverksamheter
- Brukare får snabbare insatser vid utskrivning från slutenvård.
- Antalet barnfamiljer med osäkra boendeförhållanden minskar
- Inga barnfamiljer vräks

- Invånare som är i behov av budget- och skuldrådgivning får stöd.
- Barnfamiljer som söker budget- och skuldrådgivning får stöd inom en vecka.
- Barnets bästa beaktas vid beslut som rör barn
- Fler insatser riktade för anhöriga

Analys

Budget- och skuldrådgivning

Antalet pågående ärenden inom budget- och skuldrådgivning har ökat sedan föregående tertial och i dagsläget har medborgarkontoret 235 pågående ärenden. Under samma period föregående år hade verksamheten 145 pågående ärenden. Barnfamiljer utgör ungefär hälften av de som söker stöd hos budget- och skuldrådgivningen. Barnfamiljer har fortsatt varit en prioriterad grupp och de har fått stöd inom en vecka. Väntetiderna för icke-barnfamiljer har under tertialen varit mellan fyra till fem veckor.

I syfte att öka tillgängligheten för budget- och skuldrådgivningen under den pågående pandemin har nya arbetssätt införts som innebär möjlighet till registrering via telefon eller mejl istället för på plats. Telefonregistreringen har fungerat väl och verksamheten planerar att fortsätta med detta arbetssätt.

Under tertialen har antalet inbokade besök som inte kunnat genomföras ökat med anledning av att enskilda inte har kommit som planerat. Oro för smittspridning samt sjukdom tros vara förklaringen till denna utveckling.

Hemlöshet

Nämnden har under året intensifierat sitt vräkningsförebyggande arbete. Hemlöshet- och vräkningsförebyggande teamet (HVT) på stadsdelsförvaltningen har förändrat sitt arbetssätt på ett sätt som innebär kontakt med klienter i ett tidigare skede och ett mer aktivt uppsökande arbete för klienter som är nära vräkning. HVT samverkar med hyresvärdar för att nå barnfamiljer i ett tidigt skede.

HVT har under tertialen fortsatt att utveckla verksamhetens kvalitets- och ledningssystem genom att revidera samtliga rutiner och att skapa en rutinhandbok med arbetsbeskrivningar. Vidare har HVT arbetat med att förtydliga och förenkla remissförfarandet för att remittera barnfamiljer till SHIS och arbete pågår för att upprätta ett dokument som socialsekreterarna kan använda sig av för att veta vad som krävs för att en familj ska anses uppfylla kraven för en SHIS-remiss.

I vanliga fall genomför HVT så kallade boskolor både på individ- och gruppnivå. Boskolor syftar till att eliminera de sårbarheter som försvårar för individer att hitta ett eget kontrakt. Under tertialen har boskolor inte genomförts på gruppnivå med anledning av pandemin.

Ett av Stiftelsen hotellhem i Stockholms (SHIS) boende i stadsdelsområdet har lagts ner. 53 hushåll, vilket motsvarade 219 personer, riskerade att bli bostadslösa. Nämnden har sedan årsskiftet lagt stora resurser på att stötta och hjälpa dessa individer i sökandet av bostad på ordinarie bostadsmarknad. Av dessa har nämnden remitterat 26 hushåll till ordinarie SHIS-verksamhet för familjer. resterande hushåll har ordnat bostad på egen hand eller fått bostad via SHIS verksamhet för nyanlända.

Sociala insatsgruppen (SIG)

Under året har nämnden bedrivit SIG i enlighet med ansökan om medel för SIG-verksamheten

2020. Antalet unika individer som tar del av SIG-insatsen har ökat. Nämnden nådde i maj kommunfullmäktiges målvärde om att 30 unika individer ska ta del av SIG. Totalt under året har 32 unika individer varit aktuella. Nämnden gör prognosen att ytterligare individer kommer ta del av insatsen under året. Ökningen är ett resultat av det stora utvecklingsarbete som initierades under 2019 och har fortsatt under hela 2020. Arbetet har innefattat framtagande av rutiner, förbättrad samverkan samt informationsspridning om verksamheten och vilket stöd som erbjuds. När det gäller informationsspridning har nämnden under tertialen intensifierat arbetet bland annat genom att ta fram ett kommunikationsmaterial som fältassistenter och polis delar ut när de möter unga vuxna som kan vara i behov av stöd.

Under året har också anhörigstödet för kriminella utvecklas i samarbete med SIG, se vidare under rubriken *Anhörigstöd*.

Missbruk

Nämnden har på olika sätt arbetat för att vuxna ska få ändamålsenligt stöd och rätt insatser för att kunna ta sig ur sitt missbruk. Nämnden har under tertialen fortsatt implementera behandling i enlighet med de evidensbaserade metoder som socialstyrelsen rekommenderar vid missbruk och beroende. Under tertialen har deltagarna haft möjlighet att få KBT (Kognitiv beteendeterapi), CRA (Community Reinforcement Approach), HAP (Haschavvänjningsprogrammet) och MI (Motivational Interviewing). I vanliga fall finns det möjlighet att få KBT (kognitiv beteendeterapi) i grupp, men med anledning av Covid-19 har behandlingen bara erbjudits individuellt under våren. Under tertialen har grundbehandlingen öppnat upp för mindre grupper igen.

Som ett resultat av utveckling kring behandlingsmetoderna ökade antalet deltagare i öppenvården kraftigt under våren. Under tertialen har antalet fortsatt öka något,.

Anhörigstöd

Nämnden har ett psykosocialt program för anhörigstöd vid missbruk som heter CRAFT (Community Reinforcement and Family Training). Anhörigstödet är placerat inom stadsdelsnämndens verksamhet All-villan. CRAFT är en av de evidensbaserade metoder som socialstyrelsen rekommenderar för anhöriga vid missbruk. Under tertialen har ett stort antal anhöriga till missbrukare sökt stöd hos All-villan.

Under tertialen har nämnden utvidgat CRAFT för att också riktas mot anhöriga till kriminella. Detta sker i samverkan med SIG (sociala insatsgruppen) samt det fältförlagda sociala arbetet i stadsdelsområdet. Under året har planering inletts för att i samverkan kunna stötta och vägleda anhöriga till kriminella utifrån det dödliga våldet i området. Initialt kommer stadsdelsnämnden arbeta för att förtydliga vilket stöd och vilka insatser som finns inom förvaltningen samt tydliggöra kontaktvägarna. Nämnden har också inlett ett arbete med att ta fram en rutin för remisser om anhörigstöd från SIG till All-villan. Arbetet syftar till att fler ska få kännedom och att fler anhöriga ska få ta del av det anhörigstöd som stadsdelsnämnden erbjuder.

Våld i nära relationer

Nämnden värnar om att ha god beredskap att möta, stödja och ge behovsanpassad insatser till våldsutsatta personer och personer som är våldsförövare.

Nämndens relationsvåldsteam arbete med våld i nära relationer skolan (VINR-skolan) har fortsatt under 2020. En utbildningsansvarig har utsetts och en planering för året har gjorts. VINR-skolan erbjuder både enstaka föreläsningar och paketutbildningar för arbetsgrupper.

Under januari-juli har VINR-skolan totalt haft 103 deltagare. 28 personer har mottagit en paketutbildning, dessa deltagare kommer från ekonomiskt bistånd och barngruppen. Relationsvårdsteamet har under tertialen anordnat en föreläsning kring våld i nära relationer för förskolepersonal.

Nämnden har också arbetat internt med att skapa rutiner, strukturer, sprida kunskap och information om samt samverka kring våld i nära relationer. Av totalt 100 inkomna ärenden till relationsvårdsteamet under januari-juli 2020 har 48 inkommit internt från förvaltningen.

Nämnden har under året arbetat inom projektet SU-kvinnofrid som syftar till att stödja kommunerna att bättre följa upp kvaliteten i och resultatet av sitt stöd till våldsutsatta vuxna för kunskaps- och verksamhetsutveckling. Samtliga RVC i staden kommer framöver att använda uppföljningssystemet.

Relationsvårdscentrum Väst (RVC Väst) arbetar med stöd och behandling till personer som är 18 år och över som utsatts för eller utövat våld i nära relationer. RVC Väst är en samfinansierad verksamhet mellan fyra stadsdelsnämnder; Spånga-Tensta, Rinkeby-Kista, Hässelby-Vällingby och Bromma.

RVC har under tertialen haft fokus på att bibehålla och utveckla samverkan med stadsdelsförvaltningarna och Polismyndigheten. Med anledning av Covid-19 har ett flertal samverkansmöten skett digitalt. Under juni-juli har RVC Väst skickat broschyrer till verksamheter som kommer i kontakt med våldsutsatta eller våldsutövare. Sedan maj har RVC kunnat se en ökning i antal ärenden främst av våldsutsatta. RVC Väst har haft få avbokningar under pandemin tack vare att flera samtal skett digitalt eller via telefon.

Socialpsykiatri

Den interna samverkan har fortsatt för att skapa ett samordnat stöd för personer med psykisk ohälsa. Den utbildningssatsning i metoden motiverande samtal som tidigare genomförts har lett till att handläggare inom myndighetsutövningen har fått ökade kunskaper att motivera brukare till samordnade insatser.

Samarbetet mellan nämndens praktikcentrum och sysselsättningsverksamhet har utökats under tertialen i syfte att ge stöd till personer med psykisk ohälsa att komma ut i arbete och praktik. Samarbetet har dock hittills inte lett till att någon av deltagarna har varit aktuell för praktikplats.

De förändringar i lagen om samverkan vid utskrivning från slutna hälso- och sjukvård (LUS) som trädde i kraft i januari, innebär att antalet fristdagar för kommunen att ta emot utskrivningsklara patienter har minskat till två inom somatiken och fem inom psykiatrin, och från tidigare vardagar till nuvarande kalenderdagar. Lagförändringen har inneburit utmaningar inom socialpsykiatrin men uppföljningen visar att verksamheten under tertialen har hanterat utskrivningarna inom ramen för antalet fristdagar.

Samtliga flyttar från stödboendet på Elinsborgsbacken till tillfälliga lokaler i fastigheten har genomförts. De boende har flyttat in i nymålade lägenheter med ökad trivsel. Den pågående pandemin har påverkar vilka aktiviteter som har kunnat genomföras. Fokus har legat på aktiviteter som har kunnat genomföras utomhus och med avstånd till andra deltagare.

Nämndens öppna träffpunkt för personer med psykisk ohälsa har hållit öppet för deltagare men genomfört så många aktiviteter som möjligt utomhus. Individuella samtal, promenader, gymnastik är exempel på aktiviteter som har erbjudits. Aktiviteter inomhus har också

förekommit men då med ett begränsat antal deltagare. Nämndens personliga ombud för personer med psykisk ohälsa har tagit emot förhandsbokade besök och har märkt av en minskning av antalet besökare under perioden. Dock har de som kommer och söker stöd haft större behov än tidigare och samtalen har ofta präglats av en oro kring coronaviruset.

Nämnden bedömer att målet kommer uppnås helt. Bedömningen baseras på att de förväntade resultaten och indikatorerna prognostiseras uppnås och att aktiviteterna kommer att genomföras.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinn or/ flickor	Periodens utfall VB 2019	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Antal barnfamiljer som flyttar från tillfälligt boende till boende med eget kontrakt	5 st			15 st		15 st		Tertial 2 2020
Analys Nämnden gör prognosen att målvärdet kommer uppfyllas.								

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Planera och genomför aktiviteter för att främja god hälsa, bra matvanor och fysisk aktivitet.	2020-01-01	2020-12-31	
Analys Aktiviteten gäller sysselsättningsverksamhet, stödboende och boendestöd samt öppna träffpunkter för personer inom socialpsykiatrins målgrupp. Den pågående pandemin påverkar möjligheterna att genomföra aktiviteten inom nämndens öppna träffpunkter för personer med psykisk ohälsa.			
 Ta upp frågor om hälsa och behovet av stöd när genomförandeplaner och andra individuella planer följs upp och revideras.	2020-01-01	2020-12-31	
 Utbilda medarbetare inom socialpsykiatri i effektiva metoder mot samlarsyndrom.	2020-01-01	2020-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.5. I Stockholm har äldre en tillvaro som präglas av hög kvalitet, trygghet och självbestämmande

 Uppfylls delvis

Analys

Covid-19 pandemin har präglat äldreomsorgen under tertialen genom att planerat utvecklingsarbete till stora delar varit pausade, resurser omfördelats och arbetsätt ändrats för att säkerställa en god bemanning, tillgång till nödvändigt material och ett nära och tillgängligt ledarskap.

Resultatet av brukarundersökningarnas indikatorer grundar sig på de brukarundersökningar som genomförs under perioden mars-maj. Nämnden har under planperioden arbetat aktivt med att prioritera kärnverksamheten och äldres trygghet och nöjdhet men bedömningen är att pandemin gör att det är svårt att prognostisera resultatet för indikatorerna. Ett resultat har

presenterats, nöjdhet med dagverksamhet. Nämnden når inte årsmålet men bedömningen är att med tanke på förutsättningarna är resultatet i linje med det som kunde förväntas. Under planperioden, men efter det att brukarundersökningen genomförts, har dagverksamheten flyttat till nya mer ändamålsenliga lokaler och en demenskoordinator rekryterats som ett led i att höja kvaliteten och brukarnöjdheten. Övriga resultat från brukarundersökningar redovisas i samband med verksamhetsberättelsen.

Under våren förberedde nämnden tillsammans med Region Stockholm särskilda vårdplatser i Fristad servicehus och före detta Fristad sjukhem i syfte att avlasta Region Stockholm om vårdplatserna inom reguljär sjukvård riskerade att vara fullbelagda. I juni månad beslutade regionen att avveckla vårdplatserna då det inte fanns ett omedelbart behov av att behålla denna vårdform. Nämnden samordnade avvecklingen tillsammans med regionen och lämnade lokalerna den sista juni.

Fler effekter på äldreomsorgens arbete under den pågående pandemin beskrivs närmare under avsnittet "Konsekvenser av pågående pandemi".

Den alltjämt pågående pandemin har fortsatt att påverka verksamheten öppna träffpunkter under perioden, om än i något mindre utsträckning än under våren. Träffpunkterna stängde ner under våren men har kunnat öppna upp igen i form av kontakt via mail och telefon med de äldre som haft behov av detta. I grupper om fyra personer har det under tertialen genomförts dagliga uteaktiviteter i form av promenadgrupper och fikagrupper med inslag av bland annat musik, spel, tipspromenader och seniorgympa. För äldre som inte har möjlighet att promenera har enskilda träffar genomförts. Trygghetsringarnas verksamhet har under perioden medverkat till att skapa trygghet för äldre i stadsdelsområdet. Verksamheten har gått över från fast telefoni till mobil vilket har gett en större flexibilitet.

Insatsen "Tryggt mottagande i hemmet" har sedan april månad varit vilande.

Undersköterskorna som ingår i teamet för Tryggt mottagande har varit en del av det kommunala förstärkningsteamet för covid-19 och där varit involverad i att utveckla teamet och introducera ny personal. Förstärkningsteamet har haft ett utökat upptagningsområde och avlastat ordinarie kommunal hemtjänst i Spånga-Tensta och Rinkeby-Kista samt kvällstid även för Hässelby-Vällingby. Förstärkningsteamet har därutöver hanterat ärenden från privata hemtjänstutförare som inte har haft egna förstärkningsteam. Få brukare har dock behövt ha insatser av förstärkningsteamet under planperioden.

Färdtjänsthandläggaren har kunnat arbeta ungefär som vanligt. Antal ärenden minskade under maj och juni månad jämfört med samma period 2019, men har därefter återgått till en normal nivå under juli och augusti.

Besök till det personliga ombudet som riktar sig mot äldre med psykisk ohälsa, har under perioden varit förhandsbokade med krav på att de som kommit på besök har känt sig friska. Antalet besök har under perioden minskat och de samtal som genomförts har till stor del präglats av oro för covid-19.

Anhörigkonsulenten har ändrat sitt arbetssätt från att ha gruppaktiviteter till att i stället ha enskilda samtal med anhöriga utomhus eller digitalt via kommunikationsplattformar samt telefonsamtal. Under perioden har anhörigkonsulenten skickat informationsbrev till anhöriga med information om exempelvis digitala träffar för anhöriga hos brukarföreningar, boktips, digitala museer samt relevant och information från folkhälsomyndigheten och socialstyrelsen.

Nämnden prognostiserar att målet uppnås delvis under året. Bedömningen grundas på att förväntat resultat och indikatorer prognostiseras att nås delvis och att aktiviteterna genomförs.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinn or/ flicko r	Perio dens utfall VB 2019	Progno s helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel boende på vård- och omsorgsboende som upplever att måltiden är en trevlig stund på dagen				67 %		78 %	Tas fram av nämnd	2020
Analys Resultatet av brukarundersökningen redovisas i verksamhetsberättelsen. Nämnden har inga egna vård- och omsorgsboenden.								
  Andel boende på vård- och omsorgsboende som upplever att möjligheten att komma utomhus är bra				55 %		63 %	Tas fram av nämnd	2020
Analys Resultatet av brukarundersökningen redovisas i verksamhetsberättelsen. Nämnden har inga egna vård- och omsorgsboenden.								
  Andel omsorgstagare som upplever att de kan påverka hur hjälpen utförs i hemtjänsten				83 %		86 %	86 %	2020
  Andel omsorgstagare som upplever att de kan påverka hur hjälpen utförs på vård- och omsorgsboende				77 %		78 %	77 %	2020
Analys Resultatet av brukarundersökningen redovisas i verksamhetsberättelsen. Nämnden har inga egna vård- och omsorgsboenden.								
  Andel trygga omsorgstagare i hemtjänsten				82 %		87 %	Tas fram av nämnd	2020
  Andel trygga omsorgstagare i vård- och omsorgsboende				89 %		90 %	Tas fram av nämnd	2020
Analys Resultatet av brukarundersökningen redovisas i verksamhetsberättelsen. Nämnden har inga egna vård- och omsorgsboenden.								
  Andelen nöjda omsorgstagare i dagverksamhet	89 %	92 %	86 %	93 %		94 %	92 %	2020
Analys Av 38 tillfrågande svarade 19 personer vilket ger en svarsfrekvens om 50 %, samma som för år 2019. Resultatet ligger under stadens resultat på 92 % samt en minskning från föregående års resultat på 93 %. Störst minskning hos männen där andelen nöjda har minskat med 7 %.								
  Andelen nöjda omsorgstagare i hemtjänst				86 %		87 %	85 %	2020
  Andelen nöjda omsorgstagare i vård- och omsorgsboende				86 %		87 %	82 %	2020

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2019	Prognoss helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Analys								
Resultatet av brukarundersökningen redovisas i verksamhetsberättelsen. Nämnden har inga egna vård- och omsorgsboenden.								
 	Antal personal en hemtjänsttagare med minst två besök om dagen möter under en 14-dagarsperiod			8,6		9	Max 10 personer	2020

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Kommunstyrelsen ska i samarbete med äldregruppen och stadsdelsnämnderna påbörja ett pilotsamarbete med Region Stockholm för att stärka en sammanhållen vård och omsorg för äldre samt utveckla ett relevant systemstöd för detta	2020-01-01	2020-12-31	
  Stadsdelsnämnderna ska införa möjligheten till digitala inköp	2020-01-01	2020-12-31	
  Äldrenämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen och stadsdelsnämnderna införa IBIC inom biståndsbedömning för äldre	2020-01-01	2020-12-31	
  Äldrenämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen och stadsdelsnämnderna se över reglerna för biståndsbedömningen för och behovet av dagverksamhet	2020-01-01	2020-12-31	
  Äldrenämnden ska i samarbete med socialnämnden och stadsdelsnämnderna stärka tillgången till personliga ombud för äldre personer med psykisk ohälsa	2020-01-01	2020-12-31	
  Äldrenämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna se över koncepten aktivitetscenter och sociala träffpunkter och hur dessa ska förhålla sig till varandra	2020-01-01	2020-12-31	

Nämndmål:

Äldre har en tillvaro som präglas av god kvalitet, trygghet och självbestämmande

 Uppfylls delvis

Beskrivning

Äldre ska kunna leva sitt liv med självbestämmande, respekt och värdighet. Äldre är delaktiga och trygga genom att de kan påverka hur och när insatser utförs. Ofrivillig ensamhet och oro ska förebyggas genom bland annat hbtq-certifierade mötesplatser och social gemenskap som möjliggör mänskliga möten och tillgång till varierade aktiviteter utifrån de äldres intresse och funktionsförmåga. Äldre med demens får riktat stöd av personal som har kunskap om demens och kognitiv svikt. Äldre i behov av stöd från flera huvudmän erbjuds ett samordnat och sammanhållet stöd, bland annat när de skrivs ut från sjukhus.

Stjärnmärkt och Silviacertifiering är två metoder som ska fortsätta att implementeras i verksamheterna. Stjärnmärkt är en utbildningsmodell från Svenskt Demenscentrum som främst vänder sig till hemtjänstenheter och särskilda boenden men även till biståndshandläggare. Syftet är att ge personalen kunskap och verktyg för att kunna utveckla

det personcentrerade arbetet med äldre med demenssjukdom på sina arbetsplatser. Silviacertifiering innebär att all personal på enheten – vårdpersonal, lokalvårdare, vaktmästare, chefer – blir utbildade i demensvård i syfte att kunna bidra till högsta möjliga livskvalitet för de demenssjuka, oavsett sjukdomsgrad, samt ge stöd till anhöriga.

Biståndsbedömningen inom äldreomsorgen ska vara likvärdig och rättssäker. Alla, oavsett kön, ges en likvärdig bedömning utifrån sina individuella behov, är delaktiga och självbestämmande. Genomförandeplaner upprättas tillsammans med den äldre och insatserna följs upp. Kollegial granskning är en metod som används för att säkerställa kvalitet och likvärdighet.

Arbetet med ramtid inom hemtjänsten fortsätter att utvecklas. Ramtid innebär att de äldre ska kunna vara delaktiga i planeringen av utförandet utifrån dagsaktuella behov och önskemål. På dagverksamhet och vård- och omsorgsboende erbjuds äldre dagsutflykter och delaktighet vid måltidssituationen. Måltiderna ska vara goda, ha bra näringsinnehåll och upplevas som en trevlig stund. Inom hemtjänsten ska det mänskliga mötet prioriteras.

"Matlyftet", som riktar sig till äldre i ordinärt boende, kommer att fortsätta genom stadsdelsnämndens öppna träffpunkter. Syftet med "matlyftet" är att skapa tillhörighet och få nya kontakter samt motverka ofrivillig ensamhet.

Tryggt mottagande är ett individanpassat stöd i hemmet vid utskrivning från vården. Arbets sättet fortsätter att utvecklas för att den äldre vid utskrivning ska känna trygghet vid hemkomst från sjukhuset.

Digitala och innovativa arbetssätt ska utvecklas under året för att hitta vägar att öka effektiviteten inom verksamheterna och förenkla för invånare att ha kontakt med nämndens verksamheter.

Under året kommer Fristad servicehus och Fristad vård- och omsorgsboende att avvecklas. Trygghet och god omsorg säkerställs för de äldre som bor kvar under avvecklingsperioden.

Dagverksamheterna kommer att flytta till nya lokaler på Älvkvarnsvägen under året.

Förväntat resultat

- Äldre är delaktiga i utformandet av sina insatser
- Äldre har en sammanhållen hälso- och sjukvård
- Äldre är nöjda med mat- och måltidssituationen
- Äldre är trygga inom nämndens verksamheter

Analys

Pandemin har påverkat äldreomsorgen under planperioden. Servicehuset har fortfarande besöksförbud och de öppna träffpunkterna var en period stängda och planerade aktiviteter fick ändra karaktär för att förhindra smittspridning. Pandemin har inom verksamhetsområdet delvis inneburit nya arbetssätt, exempelvis för att kunna förhålla sig till stadens riktlinjer kring skyddsutrustning. Den äldres upplevelse av trygghet kan ha påverkats av personalens

skyddsutrustning i samband med utfört omsorgsarbete.

Från mitten av maj kunde projektet "Matlyftet" komma igång igen i en mindre skala med utomhusaktiviteter, matlådor och med ett begränsat antal deltagare. Aktiviteterna har varit mycket uppskattade under en period där äldre har varit isolerade och fler har en upplevd försämrad psykisk ohälsa.

Träffpunkterna för äldre har kunnat starta upp med dagliga uteaktiviteter, såsom promenadgrupper och fikagrupper, med ett begränsat antal deltagare. Personalen har haft regelbunden kontakt med de äldre som har önskat detta via mejl och telefon.

Demensdagsvården under perioden kunnat hålla öppet som vanligt. Under sommaren har flytt skett till nya och mer ändamålsenliga lokaler på Älvkvarnsvägen. I samband med att den nytillsatta demenskoordinatör börjar i september kommer även andra kompetenser inom förvaltningen att engageras i demensvårdens utvecklingsarbete.

Svenskt Demenscentrums utbildningsmodell Stjärnmärkt syftar till att ge personal, främst inom hemtjänsten, kunskap och verktyg för att kunna utveckla det personcentrerade arbetet med äldre med demenssjukdom. Utbildningarna har med anledning av pandemin inte kunnat genomföras som planerat men kommer att återupptas under hösten i samband med att demenskoordinatör börjar.

Nämnden har inlett ett samarbete med palliativt kunskapscenter (PKC) för att höja kunskapen, införa nya metoder och utveckla ett palliativt förhållningssätt inom hemtjänsten. Inom äldreomsorgens myndighetsutveckling fortgår kunskapsutveckling och utbildning för att enheten ska Silviacertifieras. Silviacertifiering innebär ett arbete för att införliva ett helhetsperspektiv i arbetet med personer med demenssjukdom.

Arbetet med den fortsatta implementeringen av ramtid är planerat och kommer genomföras under hösten, en viss förskjutning på grund av covid-19-pandemin. Arbetet kommer innebära en genomgång av alla delar av processen som leder fram till ett beslut från första kontakten, vilket också kommer bidra till att kvalitetssäkra dessa steg även utöver ramtidstänket.

Sedan april månad har insatsen "Tryggt mottagande i hemmet" varit vilande då undersköterskorna som ingår i teamet varit en del av det kommunala förstärkningsteamet för covid-19.

Avvecklingen av Fristad servicehus fortgår enligt plan och i dagsläget finns 15 boende kvar. Ett samarbete med Förstärkningsteamet har inletts gällande nattbemanningen på Fristad som är och kommer vara en utmaning under resten av avvecklingsperioden. Hälso-och sjukvårdsdelen bemannas i dagsläget av en fysioterapeut och en inhyrd sjuksköterska, och från hösten kommer sjuksköterskan finnas tillgänglig. För de äldre som fortfarande bor kvar på servicehuset anordnas aktiviteter. Servicehuset har i stort sett kunnat hållas fritt från Covid-19 under planperioden. Under förra tertiälens ansökte och erhöll nämnden medel till avvecklingen av Fristad.

Under perioden har många äldre med biståndsbeslut om serviceinsatser valt att pausa insatserna på grund av pandemin och risken för att bli smittad.

Förvaltningen prognostiserar att nämndmålet delvis kommer att uppnås. Bedömningen grundas på att förväntat resultat delvis nås och att aktiviteterna delvis kommer att genomföras

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Förbättra informationen om möjligheten för äldre att söka bostadstillägg.	2020-01-01	2020-12-31	
 I samarbete med äldregruppen och Micasa fastigheter AB bidra till att se över hur gruppen kan möjliggöra för fler kollektiva boendeformer för äldre.	2020-01-01	2020-12-31	
 I samarbete med äldregruppen utveckla samarbetet med hälso- och sjukvården för en individcentrerad och sammanhållen vård och omsorg.	2020-01-01	2020-12-31	

KF:s inriktningsmål:

2. En hållbart växande och dynamisk storstad med hög tillväxt

Nämnden bedöms uppnå inriktningsmålet för året. Pandemin har inneburit att aktiviteter som planerats i området tvingas ställa in. Prioriterat har dock varit att upprätthålla och utöka sommarlovsaktiviteter för barn och familjer. Även om samverkan med civilsamhället inte kan göras på samma sätt som tidigare så har många kontakter upprätthållits och varit viktiga i arbetet med feriearbeten och sommarlovsaktiviteter samt för att sprida information från myndigheter i samband med pandemin. De mål inom ramen för Agenda 2030 som inte påverkats negativt av pandemin är miljö- och klimatmålen.

Under tertialen har nämnden, i samverkan med lokala kulturaktörer och civilsamhället erbjudit barn och unga ett varierat kulturutbud och lovprogram. Den lokala Prideveckan genomfördes i månadsskiftet juli-augusti. Aktiviteterna genomfördes utomhus.

Nämnden har under tertialen genomfört informationsinsatser för att kommunicera lättnader som Stockholms stad och övriga samhället kan ge för att hjälpa stadens företagare med anledning av pandemins konsekvenser. Arbete med en lokal handlingsplan för näringslivsfrågor pågår.

Nämnden gör årliga boendeplaner för bostäder med särskild service och äldres boende tillsammans med övriga stadsdelsnämnder inom region västerort och konkretiserar övriga behov av lokaler på kort och lång sikt i lokalförsörjningsstrategin. Nämnden har deltagit i SAMS-arbetet och samverkan med berörda facknämnder.

Nämnden har fortsatt att miljöanpassa verksamheternas bilar och se till att transporter sker på mest miljövänliga sätt. Nämnden har beviljats klimatinvesteringsmedel för smarta

papperskorgar som minskar antalet tömningar och bidrar till färre transporter. Vitvaruinventeringen som påbörjades under föregående tertiäl har färdigställts. Inventeringen kommer att användas som underlag för kommande energieffektiviseringar och klimatinvesteringar. Nämnden har fortsatt arbetet med att förbättra vattenkvalitet, skötsel och rekreativsvärde kring stadsdelsområdets vattendrag.

Nämnden har samverkat och gett stöd till civilsamhället i stadsdelsområdet inom olika områden i syfte att skapa engagemang och stärka invånarnas delaktighet i samhället. Pågående pandemi har dock gjort att flera inplanerade träffar har ställts in. Den pågående pandemin har påverkat föreningarnas arbete och nämnden har därför beslutat att beviljade föreningsbidrag för verksamhetsåret 2020 inte ska återkrävas i de fall aktiviteter inte kunnat genomföras.

Nämnden prognostiserar att målet kommer att uppnås helt. Bedömningen baseras på att fyra av fem verksamhetsmål bedöms uppnås helt, medan ett bedöms uppnås delvis. Bedömningen görs främst på de aktiviteter som genomförs under året då det i år inte kommer att genomföras någon medborgarundersökning och därmed inte kommer att finnas resultat för ett stort antal indikatorer. Samtliga aktiviteter bedöms genomföras enligt plan under året.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.1. Stockholm har Sveriges bästa företagsklimat och ett internationellt konkurrenskraftigt näringsliv

 Uppfylls helt

Analys

Nämnden har under perioden fortsatt framtagandet av en lokal handlingsplan för näringslivsfrågor. Stöd och information till lokala näringsidkare utifrån den rådande pandemin har getts löpande. Flera inplanerade samverkansforum och möten har inte kunnat genomföras på grund av den pågående pandemin.

Nämnden prognostiserar att målet kommer att uppnås helt under året. Bedömningen baseras på att underliggande nämndmål uppnås och aktivitet kommer att genomföras.

Nämndmål:

Det är attraktivt och tryggt för företag att verka och växa i stadsdelsområdet

 Uppfylls helt

Beskrivning

Nämnden fortsätter att utveckla samverkan med företagarföreningarna i stadsdelsområdet. Det lokala näringslivet är en viktig aktör för att skapa fler arbetstillfällen och för trygghetsarbetet i stadsdelsområdet.

Inom ramen för näringslivsrådet samverkar nämnden med företrädare för det lokala näringslivet. Förvaltningen har en kontinuerlig dialog med, och uppföljning av, de företag

som bedriver verksamhet på entreprenad inom nämndens ansvarsområden. Nämnden samverkar med Stockholm Business Region (SBR) för att kartlägga möjligheter för ökad tillväxt genom lokala näringslivsanalyser samt genom att föra lokala näringslivsdialoger. I dialog med nämnden och det lokala näringslivet arbetar nämnden strategiskt med att utveckla och stärka stadsdelsområdets näringslivsarbete i enlighet med stadens näringslivspolicy. En lokal handlingsplan utarbetas i samråd med SBR.

Förväntat resultat

- Företag upplever att stadsdelsområdet är tryggare att verka i
- Ökad samverkan med näringslivet
- Fler företag etablerar sig och stannar kvar i stadsdelsområdet
- Lokala näringsidkare upplever stadsdelsområdet som företagsvänligt och att samarbetet med stadsdelsförvaltningen är gott

Analys

Den pågående pandemin har inneburit stora konsekvenser för många företagare i stadsdelsområdet. Nämnden har gjort löpande insatser i syfte att stödja företagare. Bland annat fortsätter informationsinsatserna på sex olika språk i syftet är att kommunicera de lättnader som Stockholms stad och övriga samhället kan ge för att hjälpa stadens företagare.

Nätverksträffar, företagsbesök, uppsökande aktiviteter och andra fysiska möten har skjutits på framtiden. Bland annat var en företagartäff i Tensta med stadens finansborgarråd planerad till september men träffen skjuts upp ytterligare på grund av pandemin.

Arbetet med lokal handlingsplan för näringslivsfrågor pågår och ska planeras vara klar i år.

Trygghetsfrågan är mycket viktig för det lokala näringslivet. I projektet Platssamverkan Tensta centrum ingår näringslivet som en viktig aktör.

Nämnden prognostiserar att målet kommer att uppnås helt under året. Bedömningen baserar sig på att aktiviteten kommer att genomföras och att förväntat resultat kommer uppnås. Utmaningar med den strategiska samverkan med det lokala näringslivet kvarstår.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Nämnden genom näringslivsrådet skapar forum för näringslivets utveckling med relevanta aktörer inom stadsdelsområdet.	2020-01-01	2020-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.2. Stockholm byggs attraktivt, tätt och funktionsblandat utifrån människors och verksamheters skiftande behov

 Uppfylls delvis

Analys

Under våren har stadsdelsnämnden fattat genomförandebeslut om 44 nya lägenheter inom LSS, SoL samt daglig verksamhet på Elinsborgsbacken i Tensta. Därtill har inriktningsbeslut fattats om 6 lägenheter inom LSS i ett nytt kvarter vid Spångaviadukten. Arbetet med nya LSS-bostäder fortgår för fastigheterna Ferdinand och Hedvig 7 i Solhem.

Planeringen för två nya förskolor i Bromstensstaden har fortsatt under perioden.

Arbetet med en ny gemensam lokalisering för medborgarkontor och bibliotek i centrala Tensta har fortsatt. Samlokaliseringen förväntas bidra till bättre anpassade lokaler för verksamheternas behov, en stärkt service för invånare och besökare samt en stärkt närvaro och ökad trygghet i centrala Tensta.

Genomförandebeslut för en ny lokalisering för stadsdelsförvaltningen i centrala Tensta har fattats under våren. Nu går arbetet in i projekteringsfasen och det nya förvaltningskontoret beräknas stå färdigt för inflytt efter sommaren 2022.

Nämnden prognostiseras att målet uppnås delvis. Bedömningen baseras på att underliggande nämndmål bedöms uppnås helt men att årsmålet i indikatorn inte kommer att nås. Utmaningar med att färdigställa nya LSS-bostäder kvarstår.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinn or/ flickor	Periodens utfall VB 2019	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Antal färdigställda bostäder med särskild service (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)						1	Tas fram av nämnd	2020
Analys								
Genomförandebeslut har under tertialen fattats för 44 nya lägenheter inom LSS, SoL samt daglig verksamhet på Elinsborgsbacken i Tensta samt för en ny LSS-bostad i Spånga. Inga av dessa bostäder kommer att färdigställas under 2020.								

Nämndmål:

Invånarna har tillgång till god samhällsservice och deras behov uppmärksammas tidigt i samhällsplaneringen

 Uppfylls helt

Beskrivning

Nämnden gör årliga boendeplaner för bostäder med särskild service och äldres boende tillsammans med övriga stadsdelsnämnder inom region västerort och konkretiserar övriga behov av lokaler på kort och lång sikt i lokalförsörjningsstrategin. Nämnden deltar i SAMS-arbetet och samverkar med berörda facknämnder.

Vid om- och nybyggnationer undersöks möjligheten till kostnadseffektiva lösningar för produktion av solenergi, för att bidra till stadens klimatmål och minska stadens totala kostnad för energi.

Förväntat resultat

- Analyser av det framtida behovet av förskoleplatser är träffsäkra och leder till att barnomsorgsgarantin kan hållas
- Nämnden medverkar till att fler grupp- och servicebostäder planeras

- Nämnden har god kännedom om stadsutvecklingen på kort och lång sikt och har en god samverkan med berörda facknämnder och bolag

Analys

Nämndens boendeplaner för bostäder med särskild service och boende för äldre har utgjort underlag för planering kring framtagandet av nya bostäder. Nämnden har samarbetat med fastighetsägare och fackförvaltningar kring flera projekt i syfte att öka antalet lägenheter i bostäder med särskild service för personer med funktionsnedsättning. Inget av projekten kommer dock att färdigställas under året.

Det pågår regelbundna avstämningar med stadsbyggande fackförvaltningar, stadens bolag och byggherrarna för att säkerställa att nämndens lokalbehov tillgodoses.

Behovet av förskoleplatser baseras på befolkningsprognoserna, men också på erfarenhet och lokalkunskap hos förvaltningens personal. Genomförandebeslut förväntas för en ny treavdelningsförskola på Bifrostvägen i Solhem i september och för en ny femavdelningsförskola på Gullingeplan i Tensta i oktober. Förskolan på Bifrostvägen beräknas stå klar innan sommaren 2021. Detta möjliggörs genom att SISAB använder sig av prefabricerade konceptmoduler och att tomten är förberedd för en ny förskola. Förskolan på Bifrostvägen ska ersätta paviljonger på närliggande förskolor, vars bygglov löper ut. Förskolan på Gullingeplan förväntas stå klar till hösten 2022. Två större nya förskolor planeras i den kommande Bromstensstaden.

Arbetet med att implementera en standardiserad lokalförsörjningsprocess pågår.

Nämnden prognostiserar att målet och de förväntade resultaten kommer att uppnås helt. Utmaningar med att påverka nybyggnationen i stadsdelsområdet kvarstår.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.3. Stockholms infrastruktur främjar effektiva och hållbara transporter samt god framkomlighet

 Uppfylls helt

Analys

Nämnden har fortsatt att arbeta för att öka andelen miljövänliga transporter genom en långsiktig planering för förvaltningens fordonsflotta. Majoriteten av förvaltningens fordon utgörs av miljöbilar.

Nämnden prognostiserar att målet kommer att uppnås helt. Bedömningen baseras på att underliggande nämndmål kommer uppfyllas och att aktiviteterna kommer att genomföras. Utmaningen med att samordna arbetet med berörda fackförvaltningar kvarstår.

Nämndmål:

Nämndens verksamheter har effektiva och hållbara transporter.

 Uppfylls helt

Beskrivning

Stadsdelsområdets gång- och cykelvägar är väl underhållna och tillgängliga för alla. Nämnden arbetar utifrån stadens policy för klimatsmarta resor och transporter. Verksamheterna genomför sina resor och transporter på ett hållbart sätt såsom genom att gå, cykla eller åka kollektivt. Nämnden kommer i samband med upphandlingar att ställa krav på miljövänliga transporter.

Förväntat resultat

- Ökad andel av miljöanpassade transporter i stadsdelsområdet
- Medarbetarna går, cyklar eller reser kollektivt i möjligaste mån när de reser i tjänsten

Analys

En inventering av fordonsflottan har genomförts under tertialen. Majoriteten av förvaltningens fordon är miljöbilar och samtliga inköpta och leasade fordon under året är genomförda enligt miljöbilsplanen. En långsiktig planering för förvaltningens samtliga fordon pågår.

Förvaltningen har under tertialen utökat med två laddstolpar. Ytterligare montering av två laddstolpar är planerade för att möta behovet av de nya miljöbilarna i fordonsflottan.

Arbetet med att upphandla informationsinsatser om ECO-driving pågår. Digitala körjournaler kommer att implementeras under året men arbetet har försenats med anledning av den pågående pandemin. Manuella körjournalen används tillsvidare.

Nämnden prognostiserar att målet kommer att uppfyllas helt och att aktiviteter kommer att genomföras. Utmaningar med att samordna arbetet samt med berörda fackförvaltningar kvarstår.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Genomföra informationsinsatser om sparsam och miljöanpassad körning för medarbetare som använder bil i tjänst.	2020-01-01	2020-12-31	
 Utforma en plan för utfasning av nämndens fordon drivna av fossila bränslen.	2020-01-01	2020-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.4. Stockholm är en modern kultur- och evenemangsstad med en stark besöksnäring

 Uppfylls helt

Analys

Nämnden har under tertialen erbjudit ett brett och varierat utbud av kultur- och fritidsaktiviteter till barn och unga. Samtliga fritidsgårdar har haft verksamhet utomhus under sommaren samt utökade öppettider. Specifika aktiviteter har erbjudits flickor och unga med funktionsnedsättning. Pågående pandemi har dock gjort att några inplanerade evenemang har ställts in samt att nya aktiviteter har genomförts.

Nämnden har arbetat för att skapa goda förutsättningar för ett brett och levande föreningsliv i stadsdelsområdet genom att sprida information om processen kring föreningsstöd. Den lokala

Pride-veckan har genomförts med ett brett utbud av aktiviteter som riktat sig mot olika målgrupper. Andra aktiviteter som var planerade att genomföras i samverkan med civilsamhället har fått ställas in med anledning av den pågående pandemin.

Nämndens prognostiserar att målet kommer att uppnås helt. Bedömningen baseras på att samtliga fullmäktigeindikatorer samt underliggande nämndmål prognostiseras uppnås.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2019	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel barn och ungdomar som är nöjda med tillgången till idrottsaktiviteter				82,6 %		75 %	75 %	2020
Analys I tertialrapport 2 rapporteras en prognos, indikatorns utfall redovisas i verksamhetsberättelsen.								
  Andel barn och ungdomar som är nöjda med tillgången till kulturaktiviteter				77,8 %		75 %	75 %	2020
Analys I tertialrapport 2 rapporteras en prognos, indikatorns utfall redovisas i verksamhetsberättelsen.								
  Andel ungdomar som deltar i föreningsliv						65 %	65 %	2020
Analys I tertialrapport 2 rapporteras en prognos, indikatorns utfall redovisas i verksamhetsberättelsen.								

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Idrottsnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna utreda möjligheten att från 2021 samla ansvaret för stadens samtliga motionsspår under idrottsförvaltningen.	2020-01-01	2020-12-31	
  Idrottsnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna, kulturnämnden och arbetsmarknadsnämnden ta fram en modell för hur man ska arbeta uppsökande mot nyanlända för att få dem aktiva i föreningslivet.	2020-01-01	2020-12-31	
  Kulturnämnden ska i samråd med fastighetsnämnden, stadsbyggnadsnämnden, trafiknämnden, stadsdelsnämnderna och bolagsstyrelser utforma en strategi för gatukonst och muralmålningar i stadsmiljön genom ökad samverkan med fastighetsägare samt förenklad tillståndshandling.	2020-01-01	2020-12-31	
  Kulturnämnden ska i samråd med kommunstyrelsen, fastighetsnämnden, exploateringsnämnden, trafiknämnden, stadsdelsnämnderna och bolagsstyrelser ta fram en stadsövergripande strategi för att främja fler kulturlokaler- och scener i staden.	2020-01-01	2020-12-31	

Nämndmål:

Barn och unga har tillgängliga, meningsfulla kultur- och fritidsaktiviteter.

 Uppfylls helt

Beskrivning

Fritidsgårdar och parklekar erbjuder meningsfull, attraktiv och trygg verksamhet för barn och unga. Verksamheterna präglas av ett främjande synsätt där positiva förväntningar på barn och unga som aktiva, engagerade och skapande individer finns. Nämndens fritidsverksamheter erbjuder aktiviteter som främjar delaktighet, god fysisk och psykisk hälsa samt stödjer ungas identitetsutveckling och framtidstro. Fritidsgårdarna fokuserar på bland annat digital innovation, identitetsutveckling och ungas delaktighet. Folkans fritidsgård utvecklas till en mötesplats för temainriktade aktiviteter i syfte att få unga utveckla och hitta nya fritidsintressen. Parklekarna har fokus på lek, natur, miljö och odling.

I linje med agenda 2030 och FN:s barnkonvention utvecklar fritidsverksamheterna arbetet för hållbar utveckling med att systematisera arbetet med jämställdhet, normkritiskt förhållningssätt samt tillgänglighet. Det är prioriterat att nå de grupper som idag inte nås av annan fritidsverksamhet såsom unga med funktionsnedsättning, flickor, nyanlända och hbtq-personer. Verksamheten utvecklar specifikt riktad fritidsverksamhet till ungdomar med funktionsnedsättning vissa kvällar i veckan.

Nämndens parklekar och fritidsgårdar utvecklar samverkan med vårdnadshavare i syfte att skapa delaktighet i barn och ungas fritid med fokus på de prioriterade målgrupperna. Samverkan med socialtjänsten och fältarbetare utvecklas. Under året görs kompetenshöjande insatser inom det förebyggande arbetet mot ungas användning av alkohol, narkotika, doping och tobak. Fritidsgårdarna ökar samverkan både internt och externt i syfte att utveckla och effektivisera verksamheten som erbjuds. I samverkan med civilsamhällets aktörer utvecklas arbetet för att erbjuda studiehjälp på fritidsgårdar.

Nämnden erbjuder, i samverkan med föreningar och andra aktörer, ett brett utbud av kultur och fritidsaktiviteter exempelvis teater, dans och musik. Barn får tillgång till professionell kultur i form av teater, muséer och andra utställningar bland annat genom stadens kultursatsning Kulan som erbjuder rabatterade kulturupplevelser. Kulturutbudet ska främja olika kulturer inkluderat de nationella minoriteterna.

Nämnden fortsätter arbeta och utveckla arbetssätt för att öka andelen barn som deltar i kolloverksamhet från underrepresenterade målgrupper samt att erbjuda fler barn och unga med funktionsnedsättningar möjlighet att delta i ordinarie kolloverksamhet.

Förväntat resultat

- Ökad andel flickor i fritidsverksamheterna
- Fler fritidsaktiviteter för barn och unga med funktionsnedsättning, flickor och hbtq-personer
- Ökat antal barn som deltar i sommarkolloverksamhet

Analys

Samtliga fritidsgårdar har haft verksamhet utomhus under sommaren. Både parklekar, fritidsgårdar samt House of Tensta har haft utökade öppettider.

Andelen flickor som besöker fritidsgårdarna har minskat under tertialen. Det finns flera möjliga orsaker till minskningen som till exempel pandemin, utbudet av aktiviteter och

oroligheterna kopplade till gängkriminalitet i området den senaste tiden.

Sommargården är ett resultat av ett samarbete mellan fritidsgårdarna Bromsten och Grottan. Gården har haft olika idrottsaktiviteter på Spånga grundskolas skolgård men även erbjudit aktiviteter utanför gården så som utflykter till skärgården. Aktiviteterna planerades tillsammans med ungdomarna. Med anledning av pandemin har Tech Tensta och fritidsgårdarna erbjudit nätbaserade aktiviteter för ungdomarna.

Fältassistenterna har deltagit på sommargården under sommarlovet och haft olika workshops. Gruppövningarna har handlat om känslor och relationer eller om självbild och självkänsla.

Ett dagkollo genomfördes i samarbete med idrottsförvaltningen och Rinkeby-Kista stadsdelsförvaltning. Syftet var att ge plats för barn och unga med funktionsnedsättning på det nyöppnade Järvabadet. Maxantalet deltagare var åtta och det var sju barn som deltog under tre dagar. Fem pojkar och två flickor.

Inom området HBTQ fortsätter arbetet med utbildning för personal och planering av aktiviteter för hbtq-personer.

Kulturutbud som erbjudits på parklekar har mest vänt sig till familjer med barn i åldern 3-12 år. Erikslunds parklek har erbjudit aktiviteter under hela sommaren. Efterfrågan på aktiviteter ökade stadigt och deltagarantalet likaså. Spånga by parklek har haft riktade aktiviteter till flickor som har fått vara med och utforma innehållet. Det flesta aktiviteter har bedrivits utomhus. Dessutom har parklekarna haft informationsträffar för vårdnadshavare med olika verksamheter inom socialtjänsten, exempelvis familjerådgivarna.

Stadsodling har påbörjats på Spånga by parklek. Ett samarbete är igång med Gullingskolan, samt med en av förskolorna i området.

Antalet ansökningar inför kollo ökade i stadsdelsområdet däremot minskade andelen barn som åkte på kollo. En anledning till lägre deltagande är att antalet sökande är betydligt fler än antalet platser som erbjudits från staden. I Spånga-Tensta stadsdelsområde nekades 57 barn kolloplats på grund av platsbrist. Det är fortfarande främst flickor som söker och åker på kollo. Totalt var det 178 barn som åkte på kollo. Årets planerade familjehelg på kollo i maj blev inte av på grund av pågående pandemin. Årets planering för kolloarbetet skedde i samverkan med Rinkeby-Kista stadsdelsförvaltning, utbildningsförvaltningen samt kolloarrangörerna.

Utredningen av fritidsverksamheten färdigställdes under våren. Nämnden har därefter fattat beslut om att genomföra en upphandling av drift av fritidsgårdarna House of Tensta, Hjusset, Grottan och Spånga Folkan. Bromstens fritidsgård kvarstår i egen regi. Upphandlingen har överklagats till förvaltningsrätten som inte har fattat beslut i ärendet än.

Tech Tensta är ett projekt inom ramen för den sociala investeringsfonden och som upphör vid årsskiftet. Förvaltningen ska på nämndens uppdrag återkomma med förslag på framtida form för verksamheten och finansiering.

Nämnden prognostiserar att målet kommer att uppnås helt. Bedömningen baseras på att de förväntade resultaten uppfylls helt. Utmaningar med att utveckla arbetet med att nå prioriterade målgrupper kvarstår.

Nämndmål:

Nämnden stödjer och tillvaratar engagemanget hos civilsamhället

 Uppfylls helt

Beskrivning

Nämndens stöd till civilsamhället ska präglas av tydlighet och tillgänglighet och ske i samverkan med relevanta samhällsaktörer och berörda facknämnder. I syfte att tillvarata det engagemang som finns inom stadsdelsområdet samverkar nämnden med, och ger stöd till, civilsamhället vilket bidrar till en stärkt delaktighet hos invånarna.

Nämnden ska under året undersöka möjligheten att hitta former för att kunna stödja aktörer från civilsamhället till att driva ett antal publika evenemang såsom Tensta marknad, nationaldagsfirandet och Pride-veckan. Därutöver ska nämndens verksamheter finnas väl representerade på Spånga IP under Järvaveckan.

Genom föreningsstöd skapar nämnden goda förutsättningar för ett brett och levande föreningsliv i stadsdelsområdet. Nämndens processer kring föreningsstöd ska präglas av transparens och tydlighet. Information om hur ansökningsprocessen går till, och vad som krävs av ansökande föreningar, ska tillgängliggöras föreningslivet i god tid innan sista ansökningsdatum. Nämndens processer kring kontroll, återredovisning och återkrav säkerställer att föreningsstöd enbart utbetalas till föreningar med väl grundade demokratiska värderingar som bedriver verksamhet som skapar ett mervärde för stadsdelsområdet.

Nämnden ska, i samverkan med de nämnder och bolag i staden som har ett lokalförvaltande uppdrag, följa frågan om tillgänglighet till lokaler för föreningslivet.

Medborgarkontoret ska utvecklas till en naturlig kontaktyta mellan förvaltningen och civilsamhället. Där ska relevant information om stadens samlade föreningsstöd och andra föreningsfrågor finnas att tillgå.

Förväntat resultat

- Information om föreningsstöd är lättillgänglig genom medborgarkontoret
- Föreningsbidragsprocessen är tydlig och transparent med återkommande uppföljning och kvalitetskontroll

Analys

Arbetet med att utveckla föreningsstödet har fortsatt under tertialen i syfte att förankra och informera om föreningssamordning. Fokus för arbetet har varit att tydliggöra arbetet och att sprida information om funktionen till civilsamhället, berörda förvaltningar inom staden samt inom den egna förvaltningen.

Ett föreningsregister över samtliga aktiva föreningar i stadsdelsområdet uppdateras löpande och de föreningar som beviljas föreningsstöd följs upp. Nämnden har haft dialog med Järfälla kommun i syfte att ta del av deras pågående arbete kring ett digitalt föreningsregister.

Den pågående pandemin har påverkat föreningarnas arbete. Nämnden har därför beslutat att

beviljade föreningsbidrag för verksamhetsåret 2020 inte ska återkrävas i de fall där aktiviteter inte kunnat genomföras som en följd av pandemin.

Förenings- och nätverksträffar har genomförts under perioden, dock i begränsad omfattning med anledning av den pågående pandemin. Informationsträffar om var medborgare kan vända sig för stöd har fortsatt genomförts under våren.

Den lokala Pride-veckan genomfördes i månadsskiftet juli-augusti. På grund av den pågående pandemin genomfördes aktiviteterna utomhus. Programmet innehöll 13 olika aktiviteter som riktade sig mot olika målgrupper. Nämndens verksamheter inom kultur, fritid, funktionsnedsättning och psykisk ohälsa deltog i arrangemangen. Bland annat involverades fem ferieungdomar i arbetet att ta fram en film på temat unga och HBTQ. Filmen har publicerats på sociala medier för vidare spridning.

Järvaveckan på Spånga IP har flyttats fram till 2021 på grund av pandemin. Även nämndens inplanerade nationaldagsfirande ställdes in.

Nämnden bedömer att målet kommer att uppnås helt under året. Bedömningen baseras på att de förväntade resultaten prognostiseras uppnås.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.5. Stockholm är en hållbar stad med en god livsmiljö

 Uppfylls helt

Analys

Arbetet med att ta fram en lokal handlingsplan för nämndens miljö- och hållbarhetsarbete pågår. Aktiviteter och delmål anger hur nämndens arbete ska bidra till måluppfyllelse under kommande planperioder.

Vitvaruinventeringen som påbörjades under föregående tertial har färdigställts. Inventeringen kommer att användas som underlag för kommande energieffektiviseringar och klimatinvesteringar. Nämnden har beviljats klimatinvesteringsmedel för smarta papperskorgar som minskar antalet tömningar och bidrar till färre transporter.

Nämnden har fortsatt arbetet med att förbättra vattenkvalitet, skötsel och rekreationsvärde kring stadsdelsområdets vattendrag.

Nämnden prognostiserar att målet kommer att uppfyllas helt. Bedömningen baseras på att fullmäktigeindikatorer och underliggande nämndmål kommer att uppnås. Utmaningar med att minska nämndens klimatpåverkan kvarstår.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2019	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel bygg- och anläggningsentreprenader i stadens regi som uppfyller stadens krav avseende användning av Byggvarubedömningen				100 %		100 %	100 %	2020

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2019	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
(BVB) eller därmed jämförliga system								
Analys	Förvaltningen ska under året ansluta sig till BVB. Inför kommande upphandlingsavtal för parkmark ska BVB åläggas driftentreprenaden att genomföra vid samtliga om- och nybyggnationer under kommande avtalsperiod.							
  Andel hämtställen med matavfallsinsamling av hämtställen med möjlighet till matavfallsinsamling						70 %	70 %	2020
Analys	I tertialrapport 2 anges en prognos. Utfallet redovisas i verksamhetsberättelsen.							
  Andel inköpta ekologiska måltider och livsmedel i staden i kronor av totala värdet av inköpta måltider och livsmedel						55 %	55 %	2020
Analys	I tertialrapport 2 anges en prognos. Utfallet redovisas i verksamhetsberättelsen. Nämndens utfall fram till augusti är 45 procent. Genom att fortsätta att uppmana nämndens verksamheter köpa in ekologiska måltider och livsmedel bedömer nämnden att årsmålet i indikatorn kommer att nås.							
  Klimatpåverkan från upphandlade livsmedel och måltider						1,9	1,9 kg CO2 per kg livsmedel	2020
Analys	För tertial 2 görs en prognos. Utfallet redovisas i samband med verksamhetsberättelsen.							
  Relativ energieffektivisering i stadens verksamheter						2 %	2 % energieffektivisering relativt 2018	2020
Analys	I tertialrapport 2 anges en prognos. Utfallet redovisas i verksamhetsberättelsen. Under föregående tertial ansökte förvaltningen om att ingå i ett projekt om energikartläggning som skulle ledas av miljöförvaltningen i syfte att identifiera energieffektiviseringsområden. Den pågående pandemin har lett till att projektet har satts på paus.							
  Totalt köpt energi i stadens verksamheter				1,5 GWh		1,7 GWh	1945 GWh	2020
Analys	I tertialrapport 2 anges en prognos. Utfallet redovisas i verksamhetsberättelsen.							
  Återbruk inom stadens egen verksamhet (Stocket)						23 st	4 500 st	2020
Analys	Mellan januari och juli har inga annonser på Stocket återbruks-webb publicerats. Nämnden kommer att implementera verktyget Stocket i den lokala handlingsplanen under hösten 2020. Bedömningen görs att nämndens årsmål kommer att nås då avvecklingen av Fristad servicehus kommer ge möjlighet att annonsera ut inventarier och inredning.							

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Kommunstyrelsen ska i samarbete med exploateringsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, socialnämnden, stadsbyggnadsnämnden, trafiknämnden, äldrenämnden, stadsdelsnämnderna samt Stockholm Vatten och Avfall AB utarbeta en handlingsplan för klimatanpassning, främst inriktad på skyfall och värmeböljor.	2020-01-01	2020-12-31	

Nämndmål:

Nämndens verksamheter är hållbara med låg miljö- och klimatpåverkan

 Uppfylls helt

Beskrivning

Nämndens bidrag till en hållbar livsmiljö sker inom flera områden. Energiförbrukningen i förvaltningens lokaler ska minska. Mängden avfall från verksamheterna blir lägre genom att verksamheterna ökar insamlingen av förpackningar och fler verksamheter sorterar ut sitt matavfall för biologisk behandling. Arbetet med att öka källsorteringen inom nämndens verksamheter fortsätter under året och fritidsverksamheterna är särskilt prioriterade. Mängden engångsartiklar minskar i verksamheterna. Vid beställning av livsmedel och färdiga måltider väljs i möjligaste mån ekologiska och vegetariska alternativ.

Nämndens verksamheter följer Stockholms stads kemikalieplan och förskolorna genomför som planerat åtgärder enligt kemikaliecentrums vägledning för kemikaliesmart förskola. Chemsoft används av förskola och fritidsverksamhet i syfte att minska mängden farliga kemikalier i verksamheterna. Nämnden ska implementera stadens miljöprogram 2020-2023, handlingsplan för fossilfritt Stockholm 2040 och kemikalieplan 2020-2023 i form av en lokal miljöhandlingsplan. I det arbetet ska resultatet av utvärderingen av nämndens lokala miljöhandlingsplan 2017-2019 beaktas.

Nämnden samverkar med berörda bolag och nämnder för att anpassa verksamhetslokaler och parkmark till nya klimatförutsättningar. Den biologiska mångfalden och ekosystemtjänsterna synliggörs och förstärks. Möjligheten till att utöka stadsdelsområdets ängs- och slåtterytorna ska utredas. Genom att förändra skötseltypen på delar av stadsdelsområdets gräsmarker kan den biologiska mångfalden främjas. En del gräsytor kan släppas upp till långgräs och andra ytor till ängsmarker för att gynna pollinatörer.

Nämnden arbetar vidare med att förbättra vattenkvaliteten och miljötillståndet i Bällstaån. Arbetet sker dels genom projekten Tenstadalens dagsvattenpark, projekt Tenstadalen inom Ett grönnare Stockholm samt deltagande i Bällstaångruppens lokala åtgärdsprogram.

I nämndens egna initierade ny- och ombyggnationer ska BVB (byggvarubedömningen) användas. Därutöver ska en särskild granskning säkerställa att nämndens upphandlade entreprenörer uppfyller avtalade miljökrav. I samband med införskaffning eller avveckling av inventarier så ska möjligheten till återbruk via Stocket alltid undersökas. Genom att granska och dokumentera samtliga val av produkter kan användandet av miljöfarliga ämnen minskas i den fysiska miljön. En ökad transparens om vilka ämnen som byggs in är en förutsättning för att skapa ett långsiktigt och hållbart byggande i stadsdelsområdet.

Nämnden kommer att genomföra en informationskampanj i samverkan med civilsamhälle och fastighetsägare i stadsdelsområdet i syfte att informera om lokala åtgärder för miljön.

Förväntat resultat

- Andelen klimatinvesteringar har ökat i nämndens verksamheter
- Minskad energianvändning i nämndens lokaler
- Minskad förekomst av farliga kemikalier i nämndens verksamheter
- Ökad källsortering i nämndens verksamheter
- Nyttjandegraden av BVB vid ny- eller ombyggnationer i nämndens egna initierade projekt har ökat

Analys

Arbetet med nämndens lokala miljöhandlingsplan har fortsatt under tertialen. I planen finns aktiviteter och delmål som ska bidra till måluppfyllelse för nämndens miljö- och hållbarhetsarbete. Åtgärder och delmål kommer att införas i berörda verksamheters verksamhetsplaner för kommande planperioder.

Inventeringen av vitvaror inom nämndens verksamheter har genomförts. Syftet med inventeringen har varit att identifiera energieffektiviserande åtgärder inom verksamheterna och att skapa ett underlag för kommande klimatinvesteringar.

Deltagandet i Bällstaågruppen har fortsatt under tertialen. Gruppen är ett samverkansforum där flera aktörer, med olika rådighet över Bällstaån, deltar för att förbättra vattenkvaliteten och rekreativvärde längs delar av vattendraget. Muddring av de större dammarna kvarstår att genomföras i samverkan med Bromma stadsdelsförvaltning.

Nämndens deltagande i projektet som syftar till att förbättra skötselåtgärder i Nälsta dike har fortsatt. Nälsta dike mynnar ut i dammarna i Sundby och Bällstaån. Deltagandet har skett tillsammans med miljöförvaltningen, SVOA och stadsdelsnämnderna Bromma och Hässelby-Vällingby. Projektet är försenat med anledning av den pågående pandemin.

Nämnden har beviljats klimatinvesteringsmedel för att utöka infrastrukturen av papperskorgar i stadsdelsområdet. Medlen ska användas till ett pilotprojekt som omfattar så kallade smarta papperskorgar som komprimerar soporna och som meddelar när kärlet är fullt. På så sätt kan antalet tömningar och transporter minskas vilket bidrar till ett bättre lokalklimat och måluppfyllelse för stadens klimatrelaterade mål.

Alla verksamheter har inte tillräckligt utrymme att förvara olika fraktionskärl för källsortering på ett säkert sätt vilket är ett problem förvaltningen arbetar med att försöka lösa. Nämnden har fortsatt arbetet med att minska förekomsten av farliga kemikalier i förskola, fritidsgårdar och parklekar. Förskolorna arbetar för att hitta effektiva metoder för inköp. Andelen inköpta ekologiska måltider och livsmedel har ökat inom förskolan.

Nämnden prognostiserar att målet kommer att uppnås helt. Bedömningen baseras på att förväntat resultat kommer att uppnås och att aktiviteter kommer genomföras. Utmaningar med möjlighet att till källsortering i samtliga verksamheter kvarstår.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Främja den biologiska mångfalden genom att bland annat utökad ängs- och slåttertor.	2020-01-01	2020-12-31	
 Implementera stadens styrdokument inom miljö- och klimatområdet i en lokal miljöhandlingsplan.	2020-01-30	2020-12-31	
 Samverka med civilsamhälle och fastighetsägare i informationsspridning om klimat - och miljöfrågor.	2020-01-01	2020-12-31	

KF:s inriktningsmål:

3. En ekonomiskt hållbar och innovativ storstad för framtiden

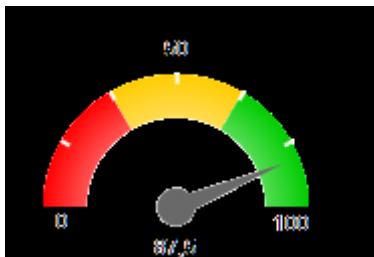
Kommunfullmäktiges inriktningsmål innebär att en god ekonomisk hushållning av resurser kombineras med verksamheter av god kvalitet och med en hög innovationskapacitet.

Förvaltningen har under perioden följt upp och analyserat ekonomi och verksamhet ur ett helhetsperspektiv och med särskilt fokus på pandemins konsekvenser. Vid befarade underskott har åtgärder tagits fram vilka kontinuerligt följts upp. Nämnden prognostiserar för året sammantaget en budget i balans efter resultatöverföringar. Med anledning av pandemins konsekvenser finns dock osäkerheter kring hur nämndens verksamhet och ekonomi kommer att påverkas och vad beslut från regering och riksdag kommer att ge för effekter under året. Statliga medel har utlysts för extraordinära kostnader med anledning av Covid-19. Nämnden har ansökt om medel avseende ökade kostnader inom äldreomsorg och funktionsnedsättning och kommer att förbereda för nästa ansökningsomgång som är planerad till november.

Nämndens resultat i medarbetarenkäten är fortsatt högt och med god svarsfrekvens vilket ger bra förutsättningar för att bibehålla och fortsätta utveckla en god arbetsmiljö. Omfattande insatser har gjorts för att stödja chefer att hantera den uppkomna situationen med pandemin.

Ett flertal digitaliserings- och innovationsprojekt pågår under året. En konsekvens av pandemin har också varit att användningen av digitala verktyg ökat och att nya arbetssätt införts. Detta utvärderas för att ligga till grund för fortsatt utveckling inom området.

Bedömning av måluppfyllelse

Nämnden bedöms uppfylla kommunfullmäktiges inriktningsmål helt. Bedömningen baseras på att de två verksamhetsmålen bedöms uppnås helt, se bild ovan för andel måluppfyllelse baserat på indikatorer. Samtliga aktiviteter bedöms genomföras enligt plan.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

3.1. Stockholm har en budget i balans och långsiktigt hållbara finanser

 Uppfylls helt

Analys

Förvaltningens analyser av verksamheternas kostnader och måluppfyllelse under tertialen har skett med särskilt fokus på pandemins konsekvenser på kort och längre sikt. Vid befarande om avvikelser från en budget i balans och måluppfyllelse har åtgärder tagits fram och följts upp. Analyser har även påbörjats under våren av förutsättningar för kommande budgetår och samtliga chefer har involverats i arbetet som har haft fokus på effektiviseringar och innovationer.

Sammantaget prognostiseras en budget i balans efter resultatöverföring. Underskott finns dock främst inom individ- och familjeomsorgen samt äldreomsorgen. För individ- och familjeomsorgen har åtgärder vidtagits under året som gett effekt. För hemtjänsten i egen regi har åtgärder inte kunnat genomföras som planerat med anledning av pandemin och dess konsekvenser. Nämnden har ansökt om statliga medel för extraordinära kostnader med anledning av Covid-19 avseende äldreomsorgen och funktionsnedsättning och verksamheterna har fått kompensation för ökade sjuklönekostnader. En stor osäkerhet finns dock främst avseende utvecklingen för ekonomiskt bistånd, se vidare under rubriken uppföljning av ekonomi.

Genom att digitalisera och standardisera processer ges utrymme för effektivare styrning och uppföljning, möjligheter till benchmark m.m. Förvaltningen har sett över processer som kan digitaliseras och effektiviseras inom det administrativa området och planerar för att återuppta utbildningar för chefer inom bland annat ekonomistyrning.

Nämndens bedömning är att målet uppfylls. Bedömningen baseras på att samtliga tre fullmäktigeindikatorer bedöms uppnås helt samt på att underliggande nämndmål bedöms uppnås helt. Utmaningar med att få en budget i balans inom främst individ- och familjeomsorg samt hemtjänst kvarstår.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2019	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Nämndens budgetföljsamhet efter resultatöverföringar	100 %			99,9 %		100 %	100 %	Tertial 2 2020
  Nämndens budgetföljsamhet före resultatöverföringar	100 %			100,2 %		100 %	100 %	Tertial 2 2020
  Nämndens prognossäkerhet T2				0 %		+/- 1 %	+/- 1 %	2020

Nämndmål:

Nämndens resurser används effektivt och med ett långsiktigt perspektiv

 Uppfylls helt

Beskrivning

Verksamheternas kostnader och intäkter har noga analyserats i relation till uppsatta mål och uppdrag för att säkerställa förutsättningar för en budget i balans vid årets slut. Cheferna gör under året rättvisande prognoser och vid befarade underskott vidtas snabbt åtgärder. Genom

att digitalisera och standardisera processer ges utrymme för effektivare styrning och uppföljning samt möjligheter till benchmark. Utbildningsinsatser kommer att genomföras under året för att höja chefers kompetens inom ekonomistyrning.

Förväntat resultat

- En effektivare verksamhet
- God prognossäkerhet och budgetföljsamhet
- Åtgärder vidtas snabbt vid befarade underskott

Analys

Arbetet med att utveckla uppföljning och analys av nämndens verksamheter har fortsatt under den andra tertialen. Till skillnad mot den första tertialen, då analysarbetet helt fokuserades på de för krisen viktiga aspekterna såsom akut personal- och materialförsörjning har analyser inför kommande budgetår påbörjats. Samtliga chefer har involverats i arbetet som haft fokus på effektivisering och innovationer.

Det stadsgemensamma projektet avseende nytt verktyg för budgetplanering fortgår men ett införande att skjutits upp på obestämd tid. Nämnden har dock fortsatt sitt arbete med att rusta förvaltningens chefer genom utbildning inom ekonomistyrning.

Arbetet med uppförandet av ett nytt förvaltningshus på fastigheten Stranninge 1 i Tensta fortsätter. Arbetet bedrivs i samarbete med Micasa och serviceförvaltningen och nämnden har fattat ett genomförandebeslut.

Förväntat resultat och aktivitet har uppnåtts. Nämnden bedömer därför att målet är uppfyllt. Utmaningar med höga kostnader för placeringar inom individ- och familjeomsorgen samt högre kostnader än intäkter för hemtjänst i egen regi kvarstår. De ekonomiska konsekvenserna av pandemin gör att osäkerheten i prognoserna är större än normalt.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Fortsätta utveckla arbetet med riskanalyser, uppföljning och intern kontroll.	2020-01-01	2020-12-31	
 Genomföra en översyn av processerna för lokalförsörjning.	2020-01-01	2020-12-31	
 Genomföra förberedelser inför ett kommande införande av nytt budgetplaneringsverktyg.	2020-01-01	2020-12-31	
 Påbörja arbetet med nytt förvaltningshus.	2020-01-01	2020-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet:

3.2. Stockholm använder skattemedlen effektivt till största nytta för stockholmarna

 Uppfylls helt

Analys

Pandemin har fört med sig förändrade arbetssätt och en ökad digitalisering, som, även om planerade aktiviteter satts på vänt, innebär att en utveckling skett. Dessa förändringar har legat till grund för det analysarbete som samtliga chefer involverats i inför kommande år.

Nämndens resultat i medarbetarenkäten samt indikatorn Bra arbetsgivare har goda resultat. Detta ger bra förutsättningar för att bibehålla och fortsätta utveckla en god arbetsmiljö. Under tertialen har förvaltningen utvecklat en digital arbetsmiljöutbildning för chefer och skyddsombud. Denna syftar till att skapa förutsättningar för ett gott systematiskt arbetsmiljöarbete och stärka verksamheterna i risk- och konsekvensanalyser. Indexet Bra arbetsgivare har sjunkit något. Dock ligger nivån med KFs mål och något högre än staden totalt. Dock har sjukfrånvaron, både den totala samt korttidsfrånvaron, ökat de senaste månaderna. Ökningen är förväntad och beror till största delen på den pandemi som började i mars.

Nämnden bedömer att målet kommer att uppnås helt. Bedömningen baseras på att fem fullmaktigeindikator prognostiseras att uppnås helt och tre uppnås delvis varav två är en konsekvens av pandemin. De två underliggande nämndmålen bedöms uppnås helt.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2019	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Aktivt Medskapandeindex 	82	80	82	82		82	82	2020
  Andel av personalkostnader inom socialtjänstens myndighetsutövning som är för externa konsulter	0 %				0 %	3 %	Tas fram av nämnd	Tertial 2 2020
  Andel tjänsteutlåtanden som innehåller en jämställdhetsanalys	100 %				100 %	100 %	Tas fram av nämnd	Tertial 2 2020
  Andel upphandlade avtal där en plan för systematisk uppföljning har tagits fram				100 %		100 %	90%	2020
Analys Bedöms uppfyllas i sin helhet.								
  Andel upphandlingar där marknadsdialog har genomförts						100 %	Tas fram av nämnd/ styrelse	2020
Analys Bedöms uppfyllas i sin helhet								
  Index Bra arbetsgivare	84			85		85	84	2020
Analys Indexet Bra arbetsgivare har minskat något från förgående år till 84. Nivån är densamma som KF:s årsmål och ligger något högre än staden totalt.								
  Sjukfrånvaro 	8,1 %	5,4 %	8,5 %	6,3 %	7,5 %	6,9 %	Tas fram av nämnd/ styrelse	Tertial 2 2020
Analys Den ökade sjukfrånvaron är förväntad och beror till största delen på den pågående pandemin.								
  Sjukfrånvaro dag 1-14 	2,8 %	2,5 %	2,8 %	2,1 %	2,5 %	2,3 %	Tas fram av	Tertial 2 2020

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinn or/ flicko r	Perio dens utfall VB 2019	Progno s helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
							nämnd/ styrelse	
Analys								
Den ökande sjukfrånvaron är förväntad och beror till största delen på den pågående pandemin.								

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Kommunstyrelsen ska i samarbete med kulturnämnden: kulturförvaltningen och stadsdelsnämnderna utreda möjligheten till ökad samlokalisering mellan folkbibliotekens verksamheter och stadsdelarnas medborgarservice i syfte att förenkla för medborgarna, effektivisera stadens lokalförsörjning och stärka stadens offentliga mötesplatser	2020-01-01	2020-12-31	
  Kommunstyrelsen ska stödja stadsdelsnämnderna och berörda nämnder i deras arbete med vidareutbildning och kompetensutveckling av medarbetare som saknar relevant grundutbildning	2020-01-01	2020-12-31	
  SISAB ska i samarbete med kommunstyrelsen, utbildningsnämnden och stadsdelsnämnderna genomföra anpassningar i lokalprogrammet för att säkerställa att investeringsutgifterna per elevplats blir så låga som möjligt	2020-01-01	2020-12-31	

Nämndmål:

Förvaltningen har en hållbar arbetsmiljö med en öppen och tillåtande kultur

 Uppfylls helt

Beskrivning

Det systematiska arbetsmiljöarbetet är aktivt på alla nivåer och följs upp löpande i nära samverkan med de fackliga organisationerna. Utvecklingsinsatser fokuserar på den organisatoriska och sociala arbetsmiljön där kunskapsnivå hos chefer och medarbetare stärks. Arbetsmiljön i nämndens verksamheter är hållbar och präglas av minskad sjukfrånvaro, en adekvat personalomsättning och trygga anställningsvillkor. Verksamheterna agerar förebyggande för att undvika att medarbetare utsätts för hot, våld och otillåten påverkan. Det råder en nolltolerans mot kränkande särbehandling, trakasserier, sexuella trakasserier och diskriminering.

Ledarskapet är präglad av tillit, med en öppen och tillåtande kultur vilket ska möjliggöra innovation, en långsiktig kompetensförsörjning och en effektiv verksamhet. Varje chef ger sina medarbetare utrymme och stöd att ta ansvar, påverka och presentera nya idéer och lösningar som utvecklar och effektiviserar verksamheten.

Förväntat resultat

- Minskad sjukfrånvaro
- Personalomsättningen är gynnsam för verksamhetens utveckling
- Verksamheterna har hållbar arbetsmiljö som är fri från diskriminering, kränkande

- särbehandling, trakasserier, sexuella trakasserier samt repressalier
- Chefer är trygga i sin roll och sitt ansvarsområde och tar initiativ för att utveckla verksamheten
  - Hot, våld och otillåten påverkan förebyggs tidigt

Analys

Stödet till chefer under den pågående pandemin har fortsatt. Under den första tertialen ägnades stort arbete till att stödja chefer i ett förstärkt arbetsgivare- och chefsstöd, att leda i kris och hantera medarbetares oro samt att bistå cheferna i att säkerställa bemanning i ordinarie verksamhet. Innehavande tertial har gett möjlighet att påbörja arbetet med inplanerade aktiviteter. För att utveckla APT som dialogform har arbetet påbörjats med att bygga upp en bank av stödmaterial för information samt olika metoder att använda sig av. Syftet är att chefer och medarbetare ska kunna hitta olika sätt att förnya dialogen i mötet. Checklistan för introduktion för nya chefer har reviderats. Detta för att säkerställa att nyanställda chefer får bra introduktion. Även riktlinjer för hot och våld samt larm och brand har reviderats. Arbetet med att förebygga otillåten påverkan fortsätter i samarbete med Rinkeby-Kista stadsdelsförvaltning. Syftet är att ta fram stödmaterial för att förebygga och stärka upp hantering av otillåten påverkan.

Sjukfrånvaron har ökat under perioden. Ökningen är förväntad och beror till största delen på den pågående pandemin. Stöd till cheferna i rehabiliteringssituationer fortsätter för att nå uppsatta mål för sjukfrånvaron.

Nämnden prognostiserar att de förväntade resultaten och aktiviteterna uppnås. Nämnden bedömer därför att målet kommer att uppnås helt. Utmaningar som kvarstår är att förstärka förvaltningens arbete med att förebygga diskriminering och kränkande särbehandling och en översyn av roll- och ansvarsfördelning mellan chefsbefattningar samt minskad sjukfrånvaro.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Förvaltningsgemensam översyn av roll- och ansvarsfördelning mellan enhetschef, biträdande enhetschef och samordnare.	2020-01-01	2020-12-31	
 Implementera stödmodell för medarbetare som riskerar att eller har utsatts för hot, våld och otillåten påverkan.	2020-01-01	2020-12-31	
 Program för chefsintroduktion vidareutvecklas.	2020-01-01	2020-12-31	
 Utbildningsinsats att incidentrapportera, vidta åtgärder och följa upp hot och våld i IA	2020-01-01	2020-12-31	
 Utveckla APT som dialog och utvecklingsforum i samverkan med de fackliga organisationerna.	2020-01-01	2020-12-31	
 Öka kunskap och medvetenhet om vad som påverkar en hälsosam arbetsplats.	2020-01-01	2020-12-31	

Nämndmål:

Medarbetare och chefer har rätt kompetens för uppdraget och cheferna utövar ett närvarande ledarskap präglad av tillit

 Uppfylls helt

Beskrivning

Ledarskapet i nämndens verksamheter präglas av tillitsfulla relationer där stort förtroende visas till medarbetarnas förmåga att agera självständigt i sin yrkesutövning. Förvaltningens chefer ges möjlighet att stärka sin förmåga att leda och utveckla verksamheterna utifrån förändrade behov.

Kompetensförsörjningen är hållbar och alla enheter har en långsiktig planering för att behålla, utveckla samt rekrytera medarbetare med rätt kompetens för både nutid och framtida behov. All rekrytering sker kompetensbaserat.

Förvaltningen samarbetar aktivt och utbyter erfarenheter med närliggande stadsdelsförvaltningar för en effektiv resursanvändning och ett gemensamt förhållningssätt i arbetsgivar- och utvecklingsfrågor.

Förväntat resultat

- Individuella medarbetarplaner och tydliga lönekriterier ger förutsättningar för kompetenta och aktiva medarbetare
- Alla enheter har kompetensförsörjningsplaner som är kopplade till verksamhetsplan och budget
- Kompetensbaserad rekrytering säkerställer en icke diskriminerande rekryteringsprocess

Analys

Under förgående tertial genomfördes omfattande insatser för att stödja chefer att hantera den pågående pandemin. Innehavande tertial har gett möjlighet till att påbörja arbetet med inplanerade aktiviteter. Checklistan för introduktion för nya chefer har reviderats. Detta för att säkerställa att nyanställda chefer får bra introduktion in i arbetet. En digital version av arbetsmiljöutbildning med fokus på risk- och konsekvensanalyser har genomförts under våren samt är planerad i september. Detta för att, trots omständigheterna, fortsätta bygga på chefernas kompetens inom området. Höstens inplanerade utbildningar förväntas ske men i digital form.

Nämnden bedömer att de förväntade resultaten och aktiviteterna kommer att uppnås. Utmaningar som kvarstår är att revidera förvaltningens löneprocess och att arbetet med kompetensförsörjning säkerställer framtida kompetensbehov. Även utredning och kartläggning av ledarutveckling och chefsförsörjning kvarstår.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Utreda och kartlägga behov av insatser för ledarutveckling.	2020-01-01	2020-12-31	
 Utveckla förvaltningens arbete med löneanalys och revidera och förankra förvaltningens lönekriterier.	2020-01-01	2020-12-31	

Nämndmål:

Nämndens verksamheter är innovativa och tar tillvara digitaliseringens möjligheter

 Uppfylls helt

Beskrivning

Nämndens verksamheter ska sträva efter att bli mer effektiva och kontinuerligt se över processer och organisation för att uppnå högsta möjliga kvalitet till lägsta möjliga kostnad. Under året kommer en översyn av nämndens verksamheter att göras för att utreda framtida regiformer för verksamheter där så är lämpligt. Nämndens inköp ska främja kostnadseffektivitet, miljö- och klimatomfattig samt social hållbarhet. Nämnden kommer att utveckla dialogen med leverantörer under året. Insatser för att öka användningen av de digitala verktygen för inköp kommer att genomföras. Ett led i att öka effektiviteten är att utveckla ledarskapet och i högre grad nyttja digitaliseringens möjligheter och innovation där det finns ett mervärde för detta. Tjänstedesign ska implementeras som en innovativ metod för att utveckla verksamheterna utifrån invånarnas önskemål och behov.

Förväntat resultat

- Högre innovationskapacitet
- Högre grad av digital användning inom nämndens verksamheter
- Resurser och arbetsprocesser är effektivare

Analys

Pandemin har fört med sig förändrade arbetssätt och en ökad digitalisering, som, även om planerade aktiviteter satts på vänt, innebär att en utveckling skett. Dessa förändringar har legat till grund för det analysarbete som samtliga chefer involverats i inför kommande år.

Under tertialen har nämnden arbetat med att identifiera områden som lämpar sig för innovationsarbete. Ett område som har identifierats är nämndens beroendevård som ska se över möjligheten att arbeta med digital behandling via vårdportaler på webben. Nämndens myndighetsutövande verksamheter inom äldreomsorg och funktionsnedsättning har identifierat de förändrade arbetssätt som införts med anledning av pandemin som ett digitaliseringsområde att arbeta vidare med. Verksamheterna har i ökad utsträckning haft digital kommunikation med personer som ansöker om bistånd och detta arbetssätt har bedömts fungera väl. Även nämndens medborgarkontor har ökat användningen av digitala kanaler med invånare för att öka tillgängligheten i verksamheten under pandemin. Vidare har nämnden under tertialen undersökt möjligheterna att genomföra en innovationsupphandling för de nya bostäder för personer inom socialpsykiatri som ska uppföras på Elinsborgsbacken i Tensta.

Tjänstedesign är en utvecklingsprocess där man skapar lösningar tillsammans med användare och utförare. Tjänstedesign används för att utveckla insatser och verksamheter så att de utgår från användarens/brukarens verkliga behov vilket leder till ökad delaktighet och legitimitet hos de vi är till för. Nämnden hade planerat att under våren genomföra kunskapshöjande insatser kring tjänstedesign för chefer och medarbetare inom förvaltningen. Denna aktivitet fick skjutas på framtiden på grund av den pågående pandemin men planeras att istället genomföras under hösten.

Nämnden har under tertialen påbörjat förberedelser för att gå in i projektet Vinst efter sommaren med planerad implementering under året. Projektet innebär en ökad digitalisering av inköps- och upphandlingsprocessen.

Nämnden bedömer att de förväntade resultaten och aktiviteterna kommer att uppnås.

Utmaningar som kvarstår är att fortsätta arbetet med att utveckla det strategiska innovationsarbetet.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Implementera projektet Vinst delområde direktupphandling	2020-01-01	2020-12-31	
 Implementera tjänstedesign som en metod för verksamhetsutveckling	2020-01-01	2020-12-31	
 Utreda förutsättningar för att upphandla fler av nämndens verksamheter	2020-01-01	2020-10-31	
 Verksamheter utvecklar användandet av digitalisering och välfärdsteknik.	2020-01-01	2020-12-31	

Uppföljning av ekonomi

Uppföljning av driftbudget

Mnkr	Budget 2020	Begärda budgetjusteringar	Prognos Tertial/2020	Avvikelse
Anslag för nämndens verksamhet (netto)	1 166,2	11,0	1 177,2	0,0
Intäkter	-146,7		-162,2	15,5
Kostnader	1 312,9	11,0	1 339,4	-15,5
Prognos/avvikelse före resultatdispositioner				0,0
Resultatenheterna överskott från 2019				25,7
Resultatenheterna överskott till 2021				-25,7
Prognos/avvikelse efter resultatdispositioner				0,0

Budgetförutsättningar

Spånga-Tensta stadsdelsnämnd har en av kommunfullmäktige beslutad driftbudget för 2020 om netto 1 155,5 mnkr och en investeringsbudget om netto 11,7 mnkr. Kommunstyrelsen har i ärendet *Avstämning av mål och budget för 2020*, fattat beslut om budgetjusteringar för Spånga-Tensta stadsdelsnämnd om totalt 7,8 mnkr i ökade driftmedel och 1,6 mnkr i ökade investeringsmedel. Nämnden har i samband med kommunstyrelsens beslut om *Årsredovisning 2019 med uppföljning av budget för Stockholms stad* beviljats ombudgetering av investeringsmedel om 8,7 mnkr. I samband med tertialrapport 1 har nämnden beviljats budgetjusteringar om totalt 2,9 mnkr i driftmedel och 3,6 mnkr i investeringsmedel. Se vidare under respektive verksamhetsområde.

Prognos per verksamhetsområde

I tabellen nedan redovisas årsprognos jämfört med den av nämnden beslutade driftbudgeten inklusive justeringar av kommunstyrelsen, beräknade budgetjusteringar, resultatenheternas resultatöverföringar och beräknad avvikelse efter resultatöverföringar. Prognosen inkluderar åtgärder och inarbetade kostnadseffektiviseringar. Med anledning av pandemins konsekvenser

och osäkerhet kring kompensation för extraordinära kostnader inom äldreomsorg och funktionsnedsättning är prognoserna mer osäkra än vanligt vid denna tidpunkt på året. I nämndens prognos för budgetavvikelse 2020 förutsätts att viss kompensation kommer att utgå. I prognosen för äldreomsorgen är begärda budgetjusteringar för tomgångshyror vid Fristad servicehus inte medräknat, vilket beror på att det finns en stor osäkerhet kring hur stor denna kompensation kommer att bli.

Mnkr	Budget 2020 (netto)	Begärda budgetjusteringar	Prognos 2020 (föreläsningsresultat-överföringar)	Prognos 2020 (efter resultat-överföringar)	Avvikelse (+/-)
Nämnd och administration	25,9		9,8	9,8	16,1
Individ- och familjeomsorg	199,8	2,7	209,6	209,6	-7,1
<i>varav socialpsykiatri</i>	26,4	2,7	32,5	32,5	-3,4
<i>varav vuxen</i>	40,2		41,5	41,5	-1,3
<i>varav barn och ungdom</i>	121,4		123,8	123,8	-2,4
<i>varav flykting</i>	0,0		0,0	0,0	0,0
Stadsmiljöverksamhet	11,2		11,2	11,2	0,0
<i>avskrivningar</i>	6,1		6,1	6,1	0,0
<i>internräntor</i>	0,4		0,4	0,4	0,0
Förskoleverksamhet	281,4		281,9	281,4	0,0
Äldreomsorg	253,5	8,2	270,2	270,2	-8,5
Stöd och service till personer med funktionsnedsättning	224,0	0,1	218,9	219,4	4,7
Barn, kultur och fritid	35,1		35,1	35,1	0,0
Arbetsmarknadsåtgärder	19,9		19,9	19,9	0,0
Ekonomiskt bistånd	108,9		114,1	114,1	-5,2
Övrig verksamhet	0,0		0,0	0,0	0,0
Totalt	1 166,2	11,0	1 177,2	1 177,2	0,0

Nämnd och förvaltningsadministration

Aktuell prognos över årsutfallet

Mnkr	Budget 2020 (netto)	Begärda budgetjusteringar	Prognos 2020 (före resultat-överföringar)	Prognos 2020 (efter resultat-överföringar)	Avvikelse (+/-)
Nämnd och administration	55,1		55,1	55,1	0,0
Statsbidrag (Generalschablonen)	-29,2		-45,3	-45,3	16,1
Totalt	25,9	0,0	9,8	9,8	16,1

För nämnd och administration prognostiseras ett överskott om 16,1 mnkr. Överskottet utgörs främst av ett större ianspråktagande av statsbidragsintäkter än budgeterat under året.

För oförutsedda kostnader för placeringar inom individ- och familjeomsorg, stöd och service till personer med funktionsnedsättning samt äldreomsorg har 10,0 mnkr reserverats. Utöver

dess prognostiseras ytterligare 6,1 mnkr tas i anspråk under året främst med anledning av ökade kostnader för ekonomiskt bistånd i samband med pandemin.

Individ och familjeomsorg

Aktuell prognos över årsutfallet

Mnkr	Budget 2020 (netto)	Begärda budgetjusteringar	Prognos 2020 (före resultatöverföringar)	Prognos 2020 (efter resultatöverföringar)	Avvikelse (+/-)
Barn och ungdom	121,4		123,8	123,8	-2,4
varav Flykting	0,0		0,0	0,0	0,0
Bromstengården	0,0		0,0	0,0	0,0
Missbruk/vuxna	40,2		41,5	41,5	-1,3
Verksamhetsledning	10,5		10,5	10,5	0,0
JUM	1,3		1,3	1,3	0,0
Totalt	173,4	0,0	177,1	177,1	-3,7

Verksamheten prognostiserar ett underskott om 3,7 mnkr. Avvikelsena härrör till placeringskostnader inom enheterna Barn och ungdom samt Vuxna missbruk.

Barn och unga

För enheten Barn och ungdom prognostiseras ett underskott om 2,4 mnkr. Under fjolåret hade verksamheten ökade kostnader för placeringar, särskilt för § 12- och HVB-hem och även innevarande år har dessa kostnader varit höga. Under februari och mars månad placerades fem individer på § 12-hem vardera månad, under samma period föregående år uppgick antalet till fem. Fyra av placeringarna under februari-mars i år avslutades under våren. Det innebär dock inte att kostnaderna upphört utan individerna hanteras inom alternativa placeringsformer såsom HVB, vilket är mindre kostsamt. Under augusti månad har verksamheten haft en individ placerad på § 12-hem.

Det finns svårigheter att rekrytera familjehem, antalet lämpliga familjehem är för få vilket innebär högre kostnader då köpta placeringar ökar.

En omorganisation genomfördes vid årsskiftet i syfte att bland annat effektivisera resursanvändningen inom barn och ungdom. Inflödet av ärenden har ökat och verksamheten behöver fortsatt arbeta för att hitta nya arbetssätt för att möta ökningen. Just nu pågår exempelvis utvecklingsarbete i form av intensivutrednings-team och säkerhetsplaneringar enligt Signs of safety.

Verksamheten arbetar aktivt med budgetåtgärder för att komma tillrätta med underskottet. Mer fokus läggs på täta uppföljningar för att korta ned placeringstiderna, förhandlingar med leverantörer kring dygnspriserna och tydligare riktlinjer skapas för hemtagningar.

Missbruk/vuxna

För enheten Vuxna/missbruk prognostiseras ett underskott om 1,3 mnkr. Under föregående år hade enheten än högre kostnader för placeringar, främst inom LVM och HVB-hem. Placeringarna hade en hög dygnskostnad och placeringstiderna var längre än året dessförinnan. Även personalomsättningen har i år varit lägre än föregående år.

Enheten bedriver sedan årsskiftet ett omfattande arbete med fokus på budgetåtgärder. Dels är

budgetåtgärderna uppdelade på placeringsnivåer och dels på övergripande åtgärder. Ett aktivt arbete genomförs för att öppenvården ska vara ett första alternativ vid passande ärenden, uppföljningen av placeringar har blivit tätare, och kraven på köpt behandling har skärpts. Ett systematiskt arbetssätt, med bland annat ärendedragningar enskilt och i grupp, har skapat samsyn kring placeringsprocessen inom enheten. Åtgärderna har gett resultat och kostnaderna för placeringar har sedan årsskiftet visat på en nedåtgående trend.

Flykting

Verksamheten prognostiserar en budget i balans. Antalet ensamkommande har nästan halverats sedan årsskiftet 2018/2019. Det finns dock en osäkerhet i prognosen på grund av Migrationsverkets allt restriktivare bedömningar och långa beslutstider för återsökt faktisk kostnad.

Resultatenheter

Bromstengården är helt intäktsfinansierad och är verksamhetsområdets enda resultatenhet. Bromstengården har en resultatfond om 1,5 mnkr. Enheten prognostiserar en budget i balans.

Socialpsykiatri

Aktuell prognos över årsutfallet

Mnkr	Budget 2020 (netto)	Begärda budgetjusteringar	Prognos 2020 (före resultatöverföringar)	Prognos 2020 (efter resultatöverföringar)	Avvikelse (+/-)
Beställarenhet	20,8		22,7	22,7	-1,9
Utförarenheter (ej resultatenhet)	0,0		0,8	0,8	-0,8
Verksamhetsledning m.m.	5,6	2,7	9,0	9,0	-0,7
Totalt	26,4	2,7	32,5	32,5	-3,4

Verksamhetsområdets nettobudget för 2020 är 26,4 mnkr, inklusive 0,2 mnkr som beviljats i tertialrapport 1 för arbetet med nya bostäder med särskild service.

Prognosen visar ett underskott om 3,4 mnkr mot budget. Underskottet återfinns framför allt på beställarenheten men också hos utförarna och ledningen. Budgetjustering begärs i detta ärende för tomgångshyror i samband med evakueringen av stödboendet, se mer under rubrikerna Budgetjusteringar och Medel för lokaländamål.

Verksamhetsledning

Ledningen prognostiserar ett underskott om 0,7 mnkr mot budget. Dels på grund av dubbel hyra för stödboendet som evakuerats till nya lokaler under våren, men också på grund av lägre hyresintäkter som konsekvens av omplaceringar till andra boendeformer i samband med evakueringen. Stödboendet evakueras på grund av renoveringsbehov och beslut om att lokalerna ska nyttjas till ett nytt förvaltningshus. Flytt till nya permanenta lokaler för stödboendet planeras till årsskiftet 2021/2022.

Beställarenheten

Beställaren prognostiserar ett underskott om 1,9 mnkr. Underskottet består huvudsakligen av högre kostnader för HVB-hem som en följd av att fler individer beviljas insatsen.

Även kostnader för externa stödboenden har ökat som en konsekvens av färre platser på

stödboendet i nämndens regi i samband med evakueringen. Behovet av boendestöd har ökat under året och därmed överskrids de budgeterade kostnaderna för insatsen. Kostnader för bostäder med särskild service och den biståndsbedömda sysselsättningen prognostiseras däremot lägre än budgeterat på grund av färre brukare med insatserna.

Enheten som ingår i samma avdelning som beställarenheten för stöd och service till personer med funktionsnedsättning, har startat upp ett arbete för att kunna få bättre framförhållning och längre beslutstider. Under hösten kommer en omorganisering att genomföras som innebär ett ökat samarbete med handläggarna inom funktionsnedsättning, vilket förväntas öka likvärdigheten i bedömningarna. Samarbete sker också med ekonomiskt bistånd och ALL-teamet kring brukare med samsjuklighet.

Utförarenheter

Stödboendet i egen regi prognostiserar en negativ avvikelse med 0,4 mnkr på grund av evakueringen till nya lokaler (se mer information under Verksamhetsledning). Där det har varit möjligt, har hyresgästerna flyttat till andra boendeformer vilket innebär färre hyresgäster för stödboendet och därmed lägre intäkter.

Boendestödet som haft oförändrad ersättning de senaste åren arbetar med att anpassa bemanningen utifrån beviljade timmar. Under pandemin övergick boendestödarna till viss del till att stötta brukarna via telefon och kunde på så vis minska smittoriskerna. Verksamheten prognostiserar 0,5 mnkr i negativ avvikelse mot budget efter åtgärder.

Den dagliga sysselsättningsverksamheten Praist samarbetar med den dagliga verksamheten inom funktionsnedsättning i form av ett praktikcentrum, där deltagarnas förmågor och färdigheter kartläggs och tas tillvara enligt metoden Supported Employment. Praktikcentrum bidrar till ett stärkt fokus på arbetsinriktning inom sysselsättnings-verksamheterna. Samarbetet gör även verksamheten mer flexibel kring bemanning, så trots att antalet brukare förväntas bli lägre jämfört med föregående år, bedöms verksamheten nå en budget i balans.

Enheten för Innovation och Prevention som bland annat består av träffpunkt för psykisk ohälsa och personligt ombud prognostiserar en budget i balans. För att minska smittspridningen av covid-19 har aktiviteter genomförts utomhus. Verksamheten kring personligt ombud sköts med ”social distansering” eller via telefon.

Sjukfrånvarostatistiken för utförare och beställaren inom socialpsykiatri redovisas sammanslaget med utförare och beställaren inom funktionsnedsättning.

Stadsmiljöverksamhet

Aktuell prognos över årsutfallet

Mnkr	Budget 2020 (netto)	Begärda budgetjusteringar	Prognos 2020 (före resultatöverföringar)	Prognos 2020 (efter resultatöverföringar)	Avvikelse (+/-)
Stadsmiljöverksamhet	11,2		11,2	11,2	0,0
avskrivningar	6,1		6,1	6,1	0,0
internränta	0,4		0,4	0,4	0,0
Totalt	17,7	0,0	17,7	17,7	0,0

Verksamhetsområdets driftbudget innefattar främst kostnader för snöröjning, reparationer, underhåll och skötsel av stadsdelsområdets lekpark, parkmark, parkvägar och plaskdammar

i enlighet med entreprenadavtalet. Verksamhetsområdet prognostiserar en budget i balans. Stadsmiljö har även uppdraget att hantera stadsdelsnämndens mindre parkinvesteringar och reinvesteringar. Större investeringar utförs av trafikkontoret i samråd med förvaltningen.

Förskoleverksamhet

Aktuell prognos över årsutfallet

Mnkr	Budget 2020 (netto)	Begärda budgetjusteringar	Prognos 2020 (före resultatöverföringar)	Prognos 2020 (efter resultatöverföringar)	Avvikelse (+/-)
Förskola inkl. öppen förskola	243,8	0,0	244,3	243,8	0,0
Verksamhetsledning inkl. Stödenhet	37,6	0,0	37,6	37,6	0,0
Totalt	281,4	0,0	281,9	281,4	0,0

Verksamheten prognostiserar ingen avvikelse efter resultatöverföringar.

Beställarenheten

Nämndens budget baseras på avläsning i mars 2019, vilket är den period då det generellt sett är fler inskrivna barn jämfört med resten av året, varvid nämndens budget justeras för mellanskillnaden. Återbetalning av prestationer beräknas bli 20,9 mnkr.

Utförarenheter

Verksamheten har sju resultatenheter, en stödenhet, öppen förskola och introduktionsförskola. Det genomsnittliga antalet barn för året prognostiseras till 1 729, varav 727 små och 1 002 stora barn. Under våren och sommaren har antalet inskrivna barn varit i nivå med budgeterat antal. Efter sommaren har det dock skett en omfattande minskning av antalet inskrivna barn, främst i området Tensta. I augusti minskade antalet inskrivna barn med 97 jämfört med enheternas budget i området Tensta, vilket motsvarar 11,7 procent. I Spånga minskade antalet barn med 37 barn, vilket motsvarar 4,4 procent. Orsaken till minskningarna kan vara flera, dels kan pandemin ha bidragit men det kan även vara en konsekvens av ett förändrat befolkningsunderlag. Totalt prognostiserar enheterna att sammantaget ta ut 0,5 mnkr ur resultatfonderna men kommer under hösten att arbeta för att gå i balans före resultatöverföring.

Verksamhetsområdet har av kommunstyrelsen tilldelats 0,3 mnkr för att fortsätta arbetet kopplat till stadens mål om en giftfri förskola. Introduktionsförskolan Opalen har tilldelats 1,3 mnkr med det främsta syftet att öka inskrivningsgraden och introducera nya vårdnadshavare till verksamheten.

Kort- och långtidssjukfrånvaro sammantaget, under de tolv senaste månaderna (201908-20207) är 10,0 procent. Det är något högre jämfört med hela förvaltningen om 8,1 procent. Kort- och långtidssjukfrånvaro för den senaste månaden, juli, har ökat från 5,2 till 6,7 procent jämfört med samma period föregående år. Under våren under pandemins början hade förskolan som högst sjukfrånvaro i juni med 21,4 procent, men eftersom frånvaron var hög även hos barnen behövdes i de flesta fallen inga vikarier tillsättas. När frånvaro av barn och personal var som högst slogs några förskolor tillfälligt ihop.

Andelen systemutnyttjande av e-handel fram till augusti har ökat från 67,0 till 70,0 procent

jämfört med föregående år samma period. En utbildning i e-handel har utförts under året för att öka kunskap och nyttjande av systemet. Andelen ekologiska livsmedel har ökat med ca 1 procentenheter jämfört med samma period föregående år till 51,0 procent, med avsikten att nå stadens mål på 55,0 procent.

Äldreomsorg

Aktuell prognos över årsutfallet

Mnkr	Budget 2020 (netto)	Begärda budgetjusteringar	Prognos 2020 (före resultatöverföringar)	Prognos 2020 (efter resultatöverföringar)	Avvikelse (+/-)
Beställarenhet	197,2	0,0	197,7	197,7	-0,5
Utförarenheter (ej resultatenheter)	41,3	0,0	47,3	47,3	-6,0
Verksamhetsledning	15,0	8,2	25,2	25,2	-2,0
Totalt	253,5	8,2	270,2	270,2	-8,5

Verksamhetsområdet prognostiserar sammantaget en negativ budgetavvikelse om 8,5 mnkr. Prognosen är relativt osäker främst på grund av svårigheter att prognostisera ökade kostnader och minskade intäkter kopplat till avvecklingen av Fristad servicehus och vård- och omsorgsboende. Detta beror främst på en osäkerhet kring hur stor andel som kommer bli beviljad av den budgetjustering som söks för tomgångshyror i samband med denna rapport.

Verksamheten har i samband med avstämningsärendet tilldelats en budgetjustering om 0,5 mnkr för tryggt mottagande i hemmet. Spånga-Tenstas team ansvarar för tryggt mottagande i hemmet även i Rinkeby-Kistas stadsdelsområde som tilldelats 0,5 mnkr för insatsen. Beställarenheten har beviljats 1,0 mnkr i budgetjusteringar för flyttkostnader kopplat till Fristad servicehus. Verksamheten har även beviljats följande medel att rekvirera som intäkter under året, se tabell nedan.

Nämnd	Typ av medel	Enhet	Beslutade medel, mnkr
Äldrenämnden	Stimulansmedel matlyftet	Innovation och prevention	0,30
Äldrenämnden	Stimulansmedel ensamhet	Innovation och prevention	0,51
Äldrenämnden	Stimulansmedel demensteam	Beställarenheten	0,09
Kommunstyrelsen	KUS Geriatrik	Beställarenheten	0,16
Kommunstyrelsen	KUS Geriatrik	Spånga-Tensta hemtjänst	0,28
Kommunstyrelsen	KUS Nutrition	Spånga-Tensta hemtjänst	0,12
Äldrenämnden	Vikarieersättning USK	Spånga-Tensta hemtjänst	0,31
Äldrenämnden	Stimulansmedel demens	Innovation och prevention & dagverksamhet	1,01
Äldrenämnden	Stimulansmedel HSL	Fristads Servicehus	0,61
Äldrenämnden	Stimulansmedel utv.m, suicidprev	Verksamhetsledning*	0,16
Summa			3,55

*Innebär att beslut om slutlig fördelning till enhet ej har fattats än.

Verksamhetsledning

Verksamhetsledningen prognostiserar ett underskott om 2,0 mnkr. Underskottet beror på lägre intäkter än budgeterat för andrahandsuthyrning i början av året. Verksamhetsledningen har särskilt ansvar för andrahandsuthyrning av lägenheter inom vård- och omsorgsboende samt servicehus. Intagningsstopp av nya brukare har införts för Fristad servicehus och vård- och omsorgsboende och allt fler brukare flyttar ut. Förvaltningen beräknar att hela beståndet av lägenheter som hyrs ut kommer vara tomställda under oktober 2020. Detta har resulterat i att det under ledningen budgeterats 5,1 mnkr mer än 2019 för ökade kostnader för andrahandsuthyrningen.

Fristad vård- och omsorgsboende (VoB) drivs på entreprenad av Bräcke diakoni. Ledningen har, under perioden, haft en tät dialog med Bräcke diakoni, Micasa AB och stadsledningskontoret för att undvika förlikningsavtal utifrån inflyttningsstopp med anledning av minskade intäkter för Bräcke Diakoni på grund av tomma platser. En överenskommelse om förtida upphörande av avtal från och med den 1 oktober 2020 träffades mellan staden och Bräcke diakoni den 17 april 2020. Bräcke diakoni öppnar ytterligare 32 VoB-platser med demensinriktning på Willa Vesta i Hässelby-Vällingby stadsdelsområde i privat regi från oktober 2020 i Micasas fastigheter. Brukare från Fristad VoB får möjlighet att flytta med till de nya lokalerna.

Nämnden har ansökt om medel från staden för ökade kostnader kopplat till tomställningskostnader som uppstår under tiden för avveckling. Nämnden ansöker om 8,2 mnkr för tomgångshyror för jan-juli utfall och prognos för resterande del av verksamhetsåret.

Beställarenheten

Beställarenheten prognostiserar i sin helhet ett underskott om 0,5 mnkr. Köp av hemtjänst i ordinärt boende visar ett underskott om 6,8 mnkr. En del av underskottet beror på att antalet brukare och timmar ökar i högre takt än beställarenheten beräknat vid budgetering vilket är en följd av nuvarande pandemi. Hemtjänst i servicehus visar ett underskott om 1,4 mnkr, vilket beror på att kostnaden för att flytta brukare från intern till extern regi ökar kostnaderna på kort sikt. Vård- och omsorgsboende visar en positiv budgetavvikelse om 10,7 mnkr.

Budgetavvikelsen beror på att beställarenheten prognostiserar en kraftig minskning av antalet brukare som nyttjar platser inom heldygnsoomsorg med demens- och somatisk inriktning vilket är en konsekvens av nuvarande pandemi. Det finns en osäkerhet i huruvida antalet omsorgstagare i framförallt vård- och omsorgsboende kommer att bibehålla en nedåtgående trend under året. Enheten har även ett ökande antal ej verkställda beslut för insatserna.

Hemtjänst i ordinärt boende kan även komma att öka i en högre takt än prognostiserat vilket kan påverka enhetens prognos negativt under året. För insatserna boendestöd prognostiseras ett underskott om 0,4 mnkr på grund av fler brukare. För insatsen dagverksamhet prognostiseras ett underskott om 2,6 mnkr på grund av ökat antal brukare i extern regi med behov av resa med taxi till och från verksamheten, så kallade turbundna resor.

Arbetet med Tryggt mottagande i hemmet (TMiH) fortsätter under året. Projektet bedrivs i samarbete med Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd och finansieras av äldre- och vårdnämnden. Projektet har gett ett stort mervärde för brukaren samt kompetensutveckling för medarbetarna. Införandet av Tryggt mottagande i hemmet förväntas medföra att kostnader för korttidsvård minskar på sikt. I närtid finns det dock en osäkerhet i prognosen för korttidsvård på grund av förändring av bestämmelser i lagen om samverkan vid utskrivning från slutna hälso- och sjukvård (LUS).

Antalet dagar för utskrivning från sjukhus minskas från i dagsläget tre dagar till en dag. Prognosen för korttidsvård är en budget i balans med reservation för att prognosen kan komma att förändras i och med en eventuell ökning av antalet brukare som kommer ha behov av insatsen på grund av förändrade regler kring LUS. Från mitten av april är TMiH vilande till förmån för arbetet med Förstärkningsteamet där medarbetarna från TMiH ingår som en basbemanning, se nedan.

Under perioden har ett förstärkt hemtjänstteam startat med utgångspunkt i teamet för tryggt mottagande i hemmet. Syftet är att säkerställa god omvårdnad när äldre skrivs ut från slutenvården. I dagsläget kan utskrivningarna ske med kortare varsel och de som skrivs ut till hemmet har ett mer omfattande behov av stöd än normalt. Det förstärkta hemtjänstteamet avlastar ordinarie kommunal hemtjänst med omsorg om personer som har påvisats vara smittade med covid-19 och ska finnas tillgängliga dygnet runt veckans alla dagar. Hittills har teamet bemannats dag- och kvällstid då det inte inkommit någon brukare med behov av insatser nattetid. Rekrytering pågår till att bemanna även nattetid. Teamet är verksamma i både Spånga-Tensta och Rinkeby-Kista stadsdelsområde på samma sätt som TMiH, och är organiserade inom Spånga-Tensta stadsdelsnämnds äldreomsorg. Teamet kommer även att utföra kvällstimmar för Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd.

Satsningen på ett förstärkt hemtjänstteam har inneburit att vidareutvecklingen av Tryggt mottagande inte har kunnat fortsätta som planerat. Nämnden bedömer att utvecklingsarbetet kommer kunna fortsätta enligt plan senare under året.

Antal utförda timmar inom hemtjänst i ordinärt boende har ökat med 558 timmar i genomsnitt per månad under januari-juli 2020 i jämförelse med helåret 2019. Antal beställda timmar inom hemtjänst i servicehus har minskat med 278 timmar i genomsnitt per månad.

Antalet helårsplatser för vård- och omsorgsboendena har minskat med 13,6 platser i genomsnitt per månad. Somatiska platser har minskat med 7,1 platser, demensplatser har minskat med 5,7 platser, profilboende har minskat med 1,4 platser och HVB hem har ökat med 0,7 platser.

Nyckeltal	Genomsnitt 2019	Genomsnitt 2020
Hemtjänst ordinärt boende		
Antal utförda timmar	12 248	12 806
Antal personer	432	431
Hemtjänst i servicehus		
Antal beställda timmar	2 657	2 380
Antal personer	90	81
Platser vård-och omsorgsboenden		
Sjukhem	43,8	36,7
Demens	102,6	96,9
Profil	10,2	8,8
HVB	4,5	5,2
Summa platser vård-och omsorgsboenden	161,1	147,5

Sjukfrånvarostatistiken, lång och kort sjukfrånvaro tolv månader bakåt, var för beställaren till

och med juli i genomsnitt 6,2 procent (jmf juni 6,2).

Utförarenheter

Utförarenheten Spånga-Tensta Hemtjänst prognostiserar ett underskott om 4,0 mnkr. Dock har enheten erhållit full ersättning för samtliga sjuklönekostnader under perioden april-juli, vilket motsvarar en summa om 0,6 mnkr. Exklusive den extraordinära sjuklöneersättningen har enheten ett försämrat prognostiserat underskott om 4,6 mnkr i jämförelse med verksamhetsberättelsen 2019 som visade ett underskott om 4,1 mnkr. Enheten har påbörjat arbetet med att ta fram en åtgärdsplan och utökar omvärldsbevakningen för att hitta goda exempel från utförarenheter i andra stadsdelsnämnder med liknande förutsättningar. Parallellt arbetar hemtjänsten även med att öka enhetens effektivitet genom förbättrad schemaplanering för att nå en kostnadseffektiv verksamhet. En riktad insats kommer att genomföras under året för att analysera nyckeltal och hitta förklaringar till varför hemtjänsten gått med underskott flera år i rad. Pågående pandemi resulterar dock i att enhetens kontinuerliga arbete med att nå en mer kostnadseffektiv verksamhet har fått stå tillbaka under tiden som enheten löpande hanterar de extraordinära konsekvenserna som uppstår i verksamheten kopplat till covid-19.

Enheten har även haft ett intäktstapp motsvarande 196 timmar under perioden mars-juli 2020 på grund av avböjda besök som bedöms vara en direkt konsekvens av Covid-19. Det motsvarar 261 timmar som enheten behövt betala personal som inte kunnat utföra insatser som skulle genererat intäkter till enheten under perioden.

Utöver ovan nämnda har enheten köpt in el-cyklar och el-scootrar för beviljade medel avseende klimatinvesteringar.

Tidigare resultat enheten Fristad Servicehus prognostiserar ett underskott om 3,4 mnkr vilket är en ökning jämfört med verksamhetsberättelsen 2019 som visade ett underskott om 2,6 mnkr. Anledningen till det ökade underskottet är att enhetens intäkter från beställarenheten för beviljade insatser för hemtjänst i servicehus, och från andra stadsdelsnämnder har minskat i samband med avvecklingen av enheten. Intäkterna förväntas avta kontinuerligt fram till och med september. Personalen som arbetar med drift och HSL behöver bemanna enheten trots att få brukare kommer bo kvar i slutet av sommaren, vilket resulterar i att enheten inte kommer erhålla tillräckligt med intäkter för att täcka personalkostnaderna. Enheten avser nå synergieffekter med Spånga-Tensta hemtjänst genom att dela personalresurser och på så sätt minska andelen timanställda på Fristad servicehus, i takt med minskade intäkter för insatser på servicehuset.

Den 27 mars fick nämnden i uppdrag att i samverkan med Region Stockholm förbereda för särskilda vårdplatser i före detta Fristad sjukhem och Fristad servicehus. Uppdraget var att öppna upp 110 platser i syfte att avlasta slutenvården. Arbetet med förberedandet av vårdplatserna innebar att anpassa lokalerna med hänsyn till arbetsmiljö, brandorganisation och patientsäkerhet. Arbetet innebar också rekrytering av undersköterskor och vårdbiträden för att bemanna de särskilda vårdplatserna. Stadsledningskontoret och serviceförvaltningen var i nära samarbete med stadsdelsförvaltningen behjälpliga med beställningar av hjälpmedel, sjukhussängar samt möblering till patientrummen. I juni fattade regionen ett beslut om att avveckla de särskilda vårdplatser som nämnden iordningsställt då det inte fanns ett omedelbart behov av att behålla denna vårdform. Nämnden har tillsammans med regionen samordnat avvecklingen.

Pandemin och arbetet med särskilda vårdplatser har resulterat i att brukare flyttat ut från

Fristad servicehus i en högre takt än planerat, vilket minskar intäkterna och försämrar prognosen för året.

Enheten Innovation och prevention utökar sin verksamhet under 2020. Enheten består av träffpunkter för äldre och personer med psykisk ohälsa, uppsökande verksamhet, anhörigkonsulent, dagverksamhet inom demens, färdtjänsthandläggning samt personligt ombud. Träffpunkterna prognostiserar ett överskott om 0,4 mnkr.

Dagverksamheten består av två enheter, dagverksamhet Hedvig och dagverksamhet Träffen. För målgruppen anpassade lokaler är under färdigställande på Älvkvarnsvägen i Spånga. Enheterna planeras att slås ihop och bilda en enhet i slutet av året i de nya lokalerna. Båda enheterna prognostiserar tillsammans ett överskott om 1,0 mnkr.

Utförare äldreomsorg har utökats med funktionen demenskoordinator under perioden, för att utveckla och samordna insatser i verksamheterna för personer med kognitiv svikt och demensdiagnoser.

Sjukfrånvarostatistiken, lång och kort sjukfrånvaro tolv månader bakåt, var för Spånga-Tensta hemtjänst till och med juli i genomsnitt 10,4 procent (jmf juni 10,0). För Fristad servicehus var genomsnittet 6,1 procent (jmf juni 6,0).

Stöd och service till personer med funktionsnedsättning

Aktuell prognos över årsutfallet

Mnkr	Budget 2020 (netto)	Begärda budgetjusteringar	Prognos 2020 (före resultatöverföringar)	Prognos 2020 (efter resultatöverföringar)	Avvikelse (+/-)
Beställarenhet	220,1	0,1	220,2	220,2	0,0
Utförarenheter (resultatenheter)	0,0		-4,3	-3,8	3,8
Utförarenheter (ej resultatenheter)	0,0		0,0	0,0	0,0
Verksamhetsledning m.m.	3,9		3,0	3,0	0,9
Totalt	224,0	0,1	218,9	219,4	4,7

Verksamhetsområdets preliminära nettobudget för året är 224,0 mnkr, inklusive 1,3 mnkr som beviljats i tertialrapport 1 för arbetet med nya gruppboende. Budgeten baseras huvudsakligen på antalet prestationsbaserade LSS-insatser vid avläsningen i augusti 2019 och justeras under hösten 2020 utifrån avläsningar genomförda i mars och augusti. Prestationsjusteringar inom LSS och särskild redovisning för 2020 blir 8,3 mnkr, inkl. LASS blir justeringen 8,0 mnkr. Nämnden begär därutöver en budgetjustering om 0,1 mnkr avseende kommunalt bostadsbidrag. För verksamhetsområdet prognostiseras 4,7 mnkr i positiv avvikelse mot budget efter en resultatöverföring om 0,5 mnkr.

Verksamhetsledning

Ledningen prognostiserar ett överskott om 0,9 mnkr på grund av lägre kostnader än väntat i samband med projekteringen av nya bostäder.

Beställarenheten

Beställaren prognostiserar en budget i balans, vilket inkluderar kompensation för ökade kostnader i form av särskild redovisning, migrationsintäkter och sjuklönekostnader till följd

av pandemin.

Den mest kostsamma insatsen för beställaren är bostäder med särskild service för vuxna inom LSS följt av daglig verksamhet inom LSS. Kostnaderna för båda insatserna prognostiseras öka för externa utförare. Inom daglig verksamhet visar mätningen på färre individer men med i genomsnitt högre nivåer vilket tyder på fler med komplexa diagnoser. Antalet individer med bostäder med särskild service för vuxna har ökat utifrån mätningen i augusti jämfört med 2019. Kostnaden för bostäder med särskild service för barn/ungdom inom LSS är den insats vars kostnader ökat mest i förhållande till budget, trots att antalet vid mätningen endast visar på ytterligare en individ. På grund av dyra externa boenden täcks inte kostnaderna av schablonersättningarna. Eftersom behovet av LSS- och även SoL-bostäder tilltar planerar stadsdelsnämnden att öka utbudet och ett inriktningsbeslut har tagits i nämnden i april.

Antalet individer med korttidshem är oförändrat jämfört med föregående år, men nivåerna är i genomsnitt lägre liksom kostnaderna för insatsen, medan antalet individer med korttidstillsyn ökar liksom den genomsnittliga nivån och kostnaderna för dessa.

Beställarenheten, som ingår i samma avdelning som beställarenheten inom verksamhetsområdet för socialpsykiatri, har påbörjat arbetet med att få bättre framförhållning och längre biståndsbeslut. Enheten har regelbundna ärendedragningar där man beaktar både individens perspektiv samtidigt som man skapar en kostnadsmedvetenhet hos biståndshandläggarna. Under hösten kommer en omorganisering att genomföras som innebär ett ökat samarbete med handläggarna inom socialpsykiatri, vilket förväntas öka likvärdigheten i bedömningarna.

Avtalshandläggaren har förhandlat med externa aktörer kring avtal för boendeplaceringar och daglig verksamhet samt uppmärksammat förändrade behov hos brukare vilket lett till höjda behovsnivåer genom bedömningskansliet. Enheten arbetar även för en effektivare handläggning genom att öka den digitala kommunikationen med brukarna via bland annat videosamtal och e-ansökningar.

Sjukfrånvarostatistiken, lång och kort sjukfrånvaro tolv månader bakåt, var för beställaren inom funktionsnedsättning och socialpsykiatri till och med juli i genomsnitt 3,5 procent (jmf juni 3,3).

Resultatenheter

Resultatenheterna Bostäder med särskild service respektive Fridagruppens dagliga verksamhet har tillsammans en ingående resultatfond om 8,2 mnkr.

Bostäder med särskild service prognostiserar ett överskott om 3,8 mnkr mot budget, vilket ger möjlighet till att föra över 0,1 mnkr till resultatfonden. Verksamheten har en hög personalkontinuitet och en välfungerande schemaläggning vilket tillåter lägre personalkostnader än budgeterat.

Fridagruppens dagliga verksamhet prognostiserar ett överskott om 0,5 mnkr, vilket ger möjlighet att föra över 0,4 mnkr till resultatfonden. Verksamheten räknar med kompensation i form av ”särskild redovisning” för de merkostnader som uppstår för brukare med behov av dubbelbemanning och extra lokalanpassningar. Samarbete pågår med sysselsättningen inom socialpsykiatri med fokus på arbetsinriktad sysselsättning, vilket även innebär en högre flexibilitet i verksamheten. Pandemin har inneburit en delvis nedstängning av verksamheten under perioden 9 april-31 maj, men eftersom ersättningen från beställarenheten kvarstår

bedöms detta inte ha någon betydande påverkan på prognosen.

Utförarenheter (ej resultatenheter)

Verksamheten för assistansersättning prognostiserar en budget i balans.

Verksamheten med matleveranser till daglig verksamhet och äldreomsorgen prognostiserar en budget i balans, även om både kostnader och intäkter förväntas bli lägre än budgeterat i och med avvecklingen av Fristad servicehus och nedstängningen av daglig verksamhet i samband med pandemin.

Sjukfrånvarostatistiken för verksamhetsområdet samt socialpsykiatrin, lång och kort sjukfrånvaro tolv månader bakåt, var till och med juli i genomsnitt 8,1 procent för bostäder med särskild service (jmf juni 8,0), 4,8 procent för daglig verksamhet inklusive sysselsättning inom socialpsykiatrin (jmf juni 4,9), och 9,3 för stödboende och boendestöd inom socialpsykiatrin (jmf juni 7,8).

Barn, kultur och fritid

Aktuell prognos över årsutfallet

Mnkr	Budget 2020 (netto)	Begärda budgetjusteringar	Prognos 2020 (före resultatöverföringar)	Prognos 2020 (efter resultatöverföringar)	Avvikelse (+/-)
Barn, kultur, fritid	35,1	0,0	35,1	35,1	0,0
Totalt	35,1	0,0	35,1	35,1	0,0

Verksamhetsområdet prognosticerar en budget i balans. Verksamhetsområdet innefattar i huvudsak enheten Kultur och fritid, Prevention och trygghet samt IOP.

Verksamhetsområdet har av kommunstyrelsen tilldelats 0,4 mnkr för trygghetsbevarande åtgärder samt 0,4 mnkr för sommarlovskollo.

Kultur och fritid

Enheten prognostiserar en budget i balans. Verksamheten ansvarar för parklek, fritidsgårdar och kultur med fokus barn och unga.

Under sommaren har parklekar och fritidsgårdar haft utökade öppettider för att stärka upp verksamheten i en period då fler barn och unga stannat kvar hemma under sommarlovet. Detta har ökat lönekostnaderna något, men samtidigt har övriga kostnader minskat under våren då flera aktiviteter fick ställas in.

Utredningen av fritidsverksamheten presenterades för nämnden i mars 2020. Därefter togs beslutet att genomföra en upphandling av drift för fritidsgårdarna House of Tensta, Hjuset, Grottan och Spånga Folkan. Bromstens fritidsgård kvarstår i egen regi. Upphandlingen har överklagats till förvaltningsrätten som inte har fattat beslut i ärendet än.

Projektet TechTensta finansieras sedan år 2017 av medel från den sociala investeringsfonden. Till årsskiftet avslutas projektet och förvaltningen ska på nämndens uppdrag återkomma med förslag på framtida form av verksamheten och finansiering.

Enheten Prevention och trygghet prognostiserar en budget i balans. Enheten arbetar med fältverksamhet, där fältassistenter tjänstgör dagar, kvällar och helger. De söker upp ungdomar där de befinner sig, på bland annat gator, torg, och fritidsgårdar- och arbetar

tillsammans med ungdomarna för att skapa goda uppväxtmiljöer.

Arbetsmarknadsåtgärder

Aktuell prognos över årsutfallet

Mnkr	Budget 2020 (netto)	Begärda budgetjusteringar	Prognos 2020 (före resultatöverföringar)	Prognos 2020 (efter resultatöverföringar)	Avvikelse (+/-)
Arbetsmarknadsåtgärder	19,9	0,0			0,0
Totalt	19,9	0,0			0,0

Verksamhetsområdet prognostiserar en budget i balans.

Enheten jobbar i huvudsak med uppdraget att erbjuda feriejobb riktat till ungdomar inom stadsdelsområdet. Verksamheten består även av OSA-anställningar och Stockholmsjobb. Under året prognostiseras 35 personer få visstidsanställningar genom insatsen Stockholmsjobb vilket bidrar till sänkta kostnader för ekonomiskt bistånd.

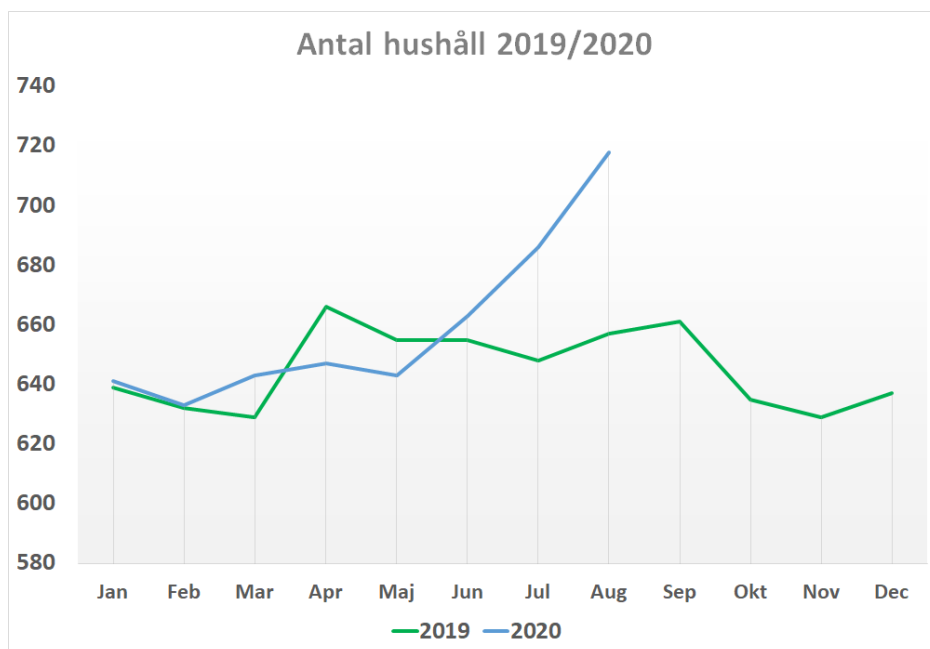
Då staden har rekommenderat att feriearbeten inte erbjuds inom vård- och omsorgsverksamheter samt förskolor har stadsdelsområdets ungdomar i större utsträckning erbjudits platser som kräver extern handledning. Det innebär en kostnadsökning men bedöms rymmas inom budget.

Ekonomiskt bistånd

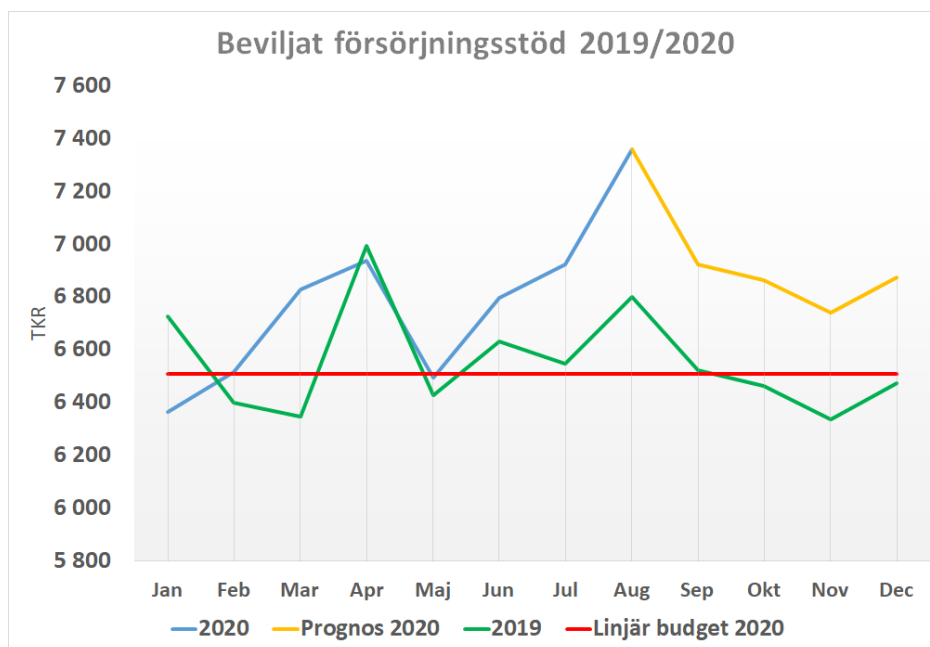
Aktuell prognos över årsutfallet

Mnkr	Budget 2020 (netto)	Begärda budgetjusteringar	Prognos 2020 (före resultatöverföringar)	Prognos 2020 (efter resultatöverföringar)	Avvikelse (+/-)
Ekonomiskt bistånd	108,9		114,1	114,1	-5,2
Totalt	108,9	0,0	114,1	114,1	-5,2

Verksamheten prognostiserar ett underskott om 5,2 mnkr. Underskottet beror på pågående pandemi, som har lett till försämrad privatekonomi för stadsdelsområdets hushåll på grund av bland annat varsel, arbetslöshet och minskad inkomst. Enligt Sweco har antalet hushåll som beviljats försörjningsstöd ökat från 643 till 718 mellan maj och augusti månads preliminära uppgifter.

Det ökade antalet som påvisats under sommarperioden beror troligtvis på en fördröjd effekt av pandemin, där medborgarnas egna medel och alternativa försörjningsåtgärder sinat, och ekonomiskt bistånd blivit aktuellt. Nedan ses graf över utfallet för beviljat försörjningsstöd perioden 2019, januari till augusti 2020, samt prognos för återstående del av året.

Ovan ses att det finns ett samband mellan åren 2019 och 2020 under perioden januari till augusti. Sambandet förväntas att kvarstå resterande del av året (gul linje i grafen), dock på förhöjda nivåer jämfört med 2019. I prognosen finns en osäkerhet, då pandemins effekter på hushållens privatekonomi för resterande del av året inte är tydliga.

Resultatenheter

Resultatenhetens namn	Resultat- enheternas bruttobudget 2020	Varav 5 % av resultat- enheternas bruttobudget 2020	Resultat- överföring från 2019 Överskott (-) Underskott(+)	Beräknat resultat 2020 Överskott (-) Underskott (+)	Beräknad resultatöverföring till 2021 (max 10 %) Överskott (+) Underskott(-)
Bromstengården	14,8	0,7	-1,5	0,0	1,5
Centrala Tensta förskolor (Tensta Allé mfl)	42,1	2,1	-1,2	-0,2	1,5
Mosaik förskolor (Spånga Kyrkväg mfl)	26,4	1,3	-2,7	0,1	2,6
Naturriket förskolor (Elinsborgsbacken mfl)	32,9	1,6	-3,1	0,3	2,8
Pusslets förskolor (Tenstavägen mfl)	46,6	2,3	-3,7	0,2	3,5
Solhems förskolor (Salagatan mfl)	28,8	1,4	-1,7	1,0	0,8
Spånga-Sundby förskolor (Skydraget mfl)	26,3	1,3	-2,0	0,1	1,9
Växthusens förskolor (Duvbovägen mfl)	32,2	1,6	-1,6	-1,0	2,7
Bostäder med särskild service	41,9	2,1	-4,1	-3,8	4,2
Fridagruppens dagliga verksamhet	44,8	2,2	-4,1	-0,5	4,5
Summa resultatenheter	336,8	16,8	-25,7	-3,8	25,7

För stadens resultatenheter gäller att enheter som redovisade budgetöverskott i bokslutet 2019 får disponera detta under 2020. Omvänt gäller om enheten redovisade ett budgetunderskott i bokslutet så måste det täckas under 2020. Resultatenheterna får ta med sig 100 procent av såväl över- som underskott till nästkommande år, men maximalt 5 procent av bruttobudgeten innevarande år. Enhetens ackumulerade överskott får inte överstiga 10 procent av bruttobudgeten.

Stadsdelsnämnden har tio resultatenheter, varav sju enheter inom förskolan, två enheter inom funktionsnedsättning samt en enhet inom individ- och familjeomsorgen. Den ingående resultatfonden är 25,7 mnkr. Resultatenheterna för förskolan prognostiserar för att ta ut 0,5 mnkr ur fonden, medan enheterna inom funktionsnedsättning prognostiserar föra över 0,5 mnkr till fonden. Detta innebär att den totalt utgående fonden fortsatt prognostiseras uppgå till 25,7 mnkr.

Investeringar

Mnkr, netto	Budget 2020	Prognos tertial 2020	Budgetjusteringar	Avvikelse
Parkinvesteringar	4,0	6,0	8,0	1,5
Reinvesteringar	1,5	0,0		-1,5
Investeringar med nycklade medel	4,3	4,3		
Inventarier och maskiner	3,4	3,4		
Klimatinvesteringar	0,7	0,7		
Trygghetsinvesteringar	11,2	7,7	1,5	3,5
Totalt	25,6	22,1	9,5	3,5

Investeringsbudgeten för 2020 är totalt 25,6 mnkr. Av dessa avser 10,3 mnkr ordinarie budget för stadsmiljö, 3,4 mnkr avser maskiner och inventarier, 0,7 mnkr avser klimatinvesteringar och 11,2 mnkr trygghetsinvesteringar. Fördelningen av investeringsmedel redovisas i sin helhet i bilaga 6.

Investeringarna medför kapitalkostnader och internräntor, nämnden har budgeterat 6,5 mnkr för året.

En förskjutning av en trygghetsinvesteringar om 3,5 mnkr ger ett överskott mot budget för 2020. Det förekommer även risker att pandemin påverkar investeringsprojekten tidsmässigt på grund av brist på arbetskraft och materialimport.

Stadsmiljö

I budget 2020 finns 10,3 mnkr avsatt för investeringar inom stadsmiljö. Budgeten har fördelats i huvudsak på följande investeringsprojekt under året;

6,0 mnkr avser stadsmiljöprojekt som drivs av trafikkontoret. I verksamhetsplanen för 2020 specificerat enligt följande, Nydalsparkens plaskdamm 4,0 mnkr, Gribbyparken 0,5 mnkr, reinvesteringar 1,5 mnkr. Gribbyparken samt 1,5 mnkr av reinvesteringarna har omprioriterats till projekt Palmésparken om 2,0 mnkr.

För mindre investeringar och reinvesteringar inom stadsdelens park- och miljöområden har nämnden en budget om 4,3 mnkr.

Maskiner och inventarier

I budget 2020 finns 3,4 mnkr avsatt för investeringar i maskiner och inventarier varav 2,0 mnkr avser nya skyltar till stadsdelsnämndens verksamheter och lokaler.

Klimatinvesteringar

Spånga-Tensta har 0,7 mnkr i beviljade medel för klimatinvesteringar för 2020. 0,3 mnkr avser planerat inköp av elcyklar inom äldreomsorgen, 0,4 mnkr avser medel för pilotprojekt gällande införande av smarta papperskorgar i Spånga- och Tenstadalen.

Trygghetsinvesteringar

Nämnden har beviljats totalt 11,2 mnkr i trygghetsmedel för år 2020. 8,6 mnkr avser beviljad ombudgetering av medel som beviljats ur trygghetsfonden under föregående år. Av dessa avser 5,5 mnkr Åtgärder mot olovlig trafik, 0,3 mnkr avser Belysning Hjulsta torg samt 2,8 mnkr avser Pilparken. Nämnden har även beviljats trygghetsmedel om 0,8 mnkr för Belysning i

gångstråk Sundbydammarna, 0,4 mnkr för Belysning Fornminnesparken, 0,2 mnkr för Belysning hundrastgården i Duvbo, 0,7 mnkr upprustning Knutby motionsspår samt 0,5 mnkr Belysning hundrastgården i Lunda. För projektet Åtgärder mot olovlig trafik prognostiseras en avvikelse om 3,5 mnkr på grund av förskjutning till kommande år.

Nämnden ansöker i detta ärende om 1,5 mnkr i trygghetsmedel, 0,2 mnkr för Tenstaplan uppgång mot Hagstråket, 0,5 mnkr Siktbeskränning och säkerställning bostadsnära skogsdungar i Tensta, 0,8 mnkr Taxingeplan slänten, se vidare bilagda ansökningar.

Vattenförbättrade åtgärder

Nämnden har ett godkänt genomförandebeslut på ett flerårigt projekt tillsammans med SVOA i Tenstadalens dagvattenpark om totalt 22,0 mnkr. Medel för projektets kostnader under år 2020 ansöks om 8,0 mnkr.

Omslutningsförändringar

För stadsdelsnämnden prognostiseras ytterligare omslutningsförändringar om 15,5 mnkr;

- Verksamhetsområdet individ och familj prognostiserar 3,9 mnkr i högre omslutning på grund av högre placeringskostnader av ensamkommande barn.
- Verksamhetsområdet funktionsnedsättning prognostiserar 17,8 mnkr i högre omslutning på grund av intäkter från andra stadsdelsnämnder och kommuner till Fridagruppens dagliga verksamhet.
- Verksamhetsområdet äldreomsorg prognostiserar 6,2 mnkr i lägre omslutning på grund av avvecklingen av Fristad servicehus.

Budgetjusteringar

Förvaltningen föreslår att stadsdelsnämnden hos kommunstyrelsen ansöker om följande budgetjusteringar:

Driftmedel

- Medel för tomgångshyror äldreomsorg om totalt 8,2 mnkr.
- Medel för omstrukturering lokaler socialpsykiatri om totalt 2,7 mnkr.
- Medel avseende kommunalt bostadsbidrag om 0,1 mnkr.
Under perioden jan-aug är det bokfört 65,9 tkr.

Investeringsmedel

- Medel avseende trygghetsinvesteringar *Tenstaplan uppgång mot Hagstråket* om 0,2 mnkr, se bilaga 4.
- Medel avseende trygghetsinvestering *Taxingeplan slänten* om 0,8 mnkr, se bilaga 2.
- Medel avseende trygghetsinvesteringar *Siktbeskränning och säkerställning bostadsnära skogsdungar i Tensta* om 0,5 mnkr, se bilaga 3.
- Medel för vattenförbättrande åtgärder *Tenstadalens dagvattenpark* om 8,0 mnkr, se bilaga 5.

Medel för lokaländamål

Förvaltningen föreslår att stadsdelsnämnden hos kommunstyrelsen ansöker om följande medel för lokaländamål;

Avvecklingskostnader Fristad servicehus på Cervins väg 13

- Medel för tomgångshyror servicehus 7,6 mnkr

Avvecklingskostnader Fristads äldreboende på Cervins väg 11

- Medel för tomgångshyror Fristads äldreboende 0,6 mnkr

Omstruktureringskostnader stödboendet på Elinsborgsbacken 3B

- Medel för tomgångshyror stödboendet 2,4 mnkr

Omstruktureringskostnader stödboendet på Elinsborgsbacken 9

- Medel för tomgångshyror stödboendet 0,3 mnkr

Se vidare bilaga 6.

Analys av balansräkning

Analys av resultaträkning

Resultaträkning, mnkr	2019-08-31	2020-08-31
Intäkter		
Försäljning och hyror	-52,5	-48,3
Taxor och avgifter	-17,1	-16,9
Bidrag	-70,5	-69,6
Totala intäkter	-140,1	-134,8
Kostnader		
Direkta verksamhetskostnader	366,4	377,1
<i>varav lämnade bidrag</i>	<i>72,7</i>	<i>71,4</i>
<i>varav köp av verksamhet</i>	<i>293,7</i>	<i>305,7</i>
Personalkostnader	415,6	403,3
Övriga verksamhetskostnader	140,3	132,7
<i>varav lokal- och fastighetskostnader</i>	<i>69,1</i>	<i>67,2</i>
<i>varav övriga kostnader</i>	<i>71,2</i>	<i>65,5</i>
Övriga finansiella intäkter och kostnader	0,3	0,1
Totala kostnader	922,6	913,2
Resultat	782,5	778,4

Resultatet för perioden 1 januari till 31 augusti 2020 är 4,1 mnkr lägre än föregående år.

Verksamhetens intäkter är 5,3 mnkr lägre 2020 än år 2019. Minskningen av intäkterna beror främst på avveckling av Fristad servicehus samt färre platser för brukare på stödboendet Elinsborgsbacken vilket har påverkat nämndens hyres- och försäljningsintäkter. Avvecklingen av Livstykets verksamhet i Tensta har även påverkat nämndens hyresomsättning.

De direkta verksamhetskostnaderna är 9,4 mnkr lägre än vid samma tidpunkt föregående år. Minskningarna avser främst minskade personalkostnader och övriga verksamhetskostnader inom förskoleverksamhet och äldreomsorg. De lägre kostnaderna inom förskoleverksamheten beror i huvudsak på anpassning till det minskade barnantalet på grund av Covid-19. De minskade kostnaderna inom äldreomsorgen avser avvecklingen av Fristads servicehus.

Delårsbokslut

Mnkr	Budget 2020	Delårsbudget T2 2020	Utfall T2 2020	Avvikelse
Driftverksamhet				
Kostnader	1 306,4	870,9	913,2	42,3
Intäkter	-146,7	-97,8	-134,8	-37
Investeringar				
Utgifter	25,6	17,1	8,8	8,3
Inkomster	0	0	0	0

Delårsbokslutet per 31 augusti 2020 visar ett underskott om 5,3 mnkr och beror främst på högre kostnader än budgeterat som inte motsvaras av ökade intäkter under perioden. Prognosen för helåret visar på en budget i balans både före och efter resultatöverföring efter ianspråktagande av resultatfond. Utgifter för investeringar visar ett överskott om 8,3 mnkr. Flertalet investeringsprojekt som nämnden fått medel för under året kommer färdigställas och faktureras under höst och vinter 2020. Stadsmiljöverksamheten prognostiserar för investeringsprojekten ett överskott om 3,5 mnkr för året.

Analys av balansräkning

Balansräkning, mnkr	2019-08-31	2020-08-31	Avvikelse
Tillgångar			
Anläggningstillgångar	61,8	76	14,2
Omsättningstillgångar	69,5	71,4	1,9
<i>Varav kundfordringar</i>	6,4	8,1	1,7
<i>Varav diverse kortfristiga fordringar</i>	38,9	38,1	-0,8
<i>Varav förutbetalda kostnader & upplupna intäkter</i>	23,6	24,7	1,1
<i>Varav kassa och bank</i>	0,6	0,5	-0,1
Summa tillgångar	131,3	147,4	16,1
Skulder och eget kapital			
Eget kapital	11,0	-21,1	-32,1
Långfristiga skulder	-1,3	-1,2	0,1
Kortfristiga skulder	-141	-125,1	15,9
<i>Varav kortfristiga skulder till kreditinstitut & kunder</i>	-0,4	-0,3	0,1
<i>Varav leverantörsskulder</i>	-31,7	-25,9	5,8
<i>Varav övriga kortfristiga skulder</i>	-32,7	-40,5	-7,8
<i>Varav upplupna kostnader & förutbetalda intäkter</i>	-76,2	-58,2	18,0
Summa skulder och eget kapital	-131,3	-147,4	-16,1

Balansomslutning i tertialrapport 2, 2020 redovisar en förändring på 16,1 mnkr jämfört med

samma period förra året.

Omsättningstillgångarna har en förändring om 1,9 mnkr. Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter är kopplade till genomförda periodiseringar och skiljer sig med 1,0 mnkr jämfört med föregående år.

Kortfristiga skulder har förändrats med 15,9 mnkr. Den främsta orsaken till förändringen är 5,8 mnkr lägre saldo på leverantörsskulder samt förändring på 10,2 mnkr saldo för de manuellt uppbokade kostnaderna inklusive de balanserade intäkterna från Migrationsverket.

Gränsen för periodiseringar har i delårsbokslutet fastställts till belopp överstigande 50 tkr.

Övrigt

Nedskrivningar osäkra fordringar

Enligt stadens regler för ekonomisk förvaltning, kapitel 3 paragraf 2 ska en obetald fordran skrivas ned i bokföringen efter det att alla inkassoåtgärder vidtagits eller senast ett år efter förfallodatum. Detta innebär enbart en bokföringsteknisk åtgärd. En gäldenär är fortfarande betalningsskyldig även om fordran avskrivits i bokföringen och avförts räkenskaperna.

Nämnden har utifrån försiktighetsprincipen skrivit ned fordringar om totalt 581 825,36 kronor under året där bedömning gjorts att gäldenärer saknar betalningsförmåga.

Enligt stadsdelsnämndens delegation beslutar ekonomichef om nedskrivningar för belopp som understiger 50 000 kronor, övriga nedskrivningar beslutas av nämnd. Nämnden föreslås godkänna nedskrivningar om totalt 251 075,00 kronor enligt tabell nedan.

Nedskrivning kundfordringar

Kundnr	V T	Ver.nr	Antal fakturo r	Förf.dat	Rest valuta	Senaste krav	Kravkod	kommentar
1011754	B L	810000317	1	2015-11-30	185 515kr	2015-12-14	KRAV07	Eftergift, 3-årsregel
1013719	B L	810001403	1	2018-04-30	65 560kr	2018-05-14	KRAV07	Eftergift, 3-årsregel
				Summa	251 075kr			

Intern kontroll

Nämnden ska i tertialrapport 2 delrapportera hur det interna kontrollarbetet har fortlöpt under året med fokus på eventuella avvikelser och åtgärder som vidtagits för att hantera avvikelserna.

Nämndens interna kontrollarbete har fortlöpt enligt plan under året. Kontrollernas resultat visar att nämndens arbete med att återkommande informera medarbetare om fusk, oegentligheter, mutor och jäv behöver systematiseras. Nämndens informations säkerhetsarbete och efterlevnad till dataskyddsförordningen behöver utvecklas. Vidare behöver mindre åtgärder för att förbättra förvaltningens rutiner för hot och våld vidtas.

Uppföljning av identifierade åtgärder utifrån genomförda kontroller kommer att ske under hösten.

Konsekvenser av Covid-19-pandemin

Övergripande

Nämndens verksamheter har påverkats på olika sätt av den pågående pandemin. För att förhindra smittspridning har verksamheter blivit tvungna att förändra arbetsmetoder, införa nya rutiner, ställa in aktiviteter med mera. Även invånarnas förändrade beteenden och behov har gett konsekvenser för verksamheterna. Nämnden har erhållit kompensation för ökade sjuklönekostnader och ansökt i den första omgången om kompensation för extraordinära kostnader inom äldreomsorg och funktionsnedsättning. Förvaltningen analyserar för närvarande konsekvenserna för kommande budgetår.

Äldreomsorgen

Faktiska konsekvenser

Under planperioden har det skett en tydlig minskning av antalet personer som bor på vård- och omsorgsboende. Fler beslut om plats på vård- och omsorgsboende än normalt har dessutom inte blivit verkställda. Vissa äldre i stadsdelsområdet har behövt mer hjälp än vanligt på grund av hur covid-19 förändrat deras vardag samtidigt som ett flertal äldre har av sagt eller tagit uppehåll för sina insatser, något som har bidragit till minskade intäkter. Den lägre utförandegraden inom hemtjänsten i egen regi, i kombination med stärkt bemanning för att säkerställa behovet för brukarna, har bidragit till ökade kostnader.

För servicehus i egen regi har det pågående besöksförbudet och självvald isolering inneburit att fler boende har beviljats biståndsinsatser vilket medför ökade kostnader. Utökade hygienrutiner medför att den beslutade biståndstiden överskrids något som också gett ökade kostnader.

Äldreomsorgens medarbetare och chefer följer riktlinjer och rekommendationer från Folkhälsomyndigheten gällande symtom vilket har lett till att personalfrånvaron periodvis ökat markant men som börjat stabiliseras. Ett arbete med att återgå till ordinarie bemanning har påbörjats men beredskapen är fortsatt hög utifall att läget skulle förändras. Inför sommaren infördes rutiner för arbete på distans för att färre personer skulle vistas i de gemensamma lokalerna och minska risken för smittspridning bland medarbetarna utan att påverka arbetet i för stor utsträckning. Möjligheten att arbeta på distans var begränsad under sommaren då det var flera vikarier i tjänst och lägre bemanning på grund av semestrar. Rutinen för arbete på distans fortsätter att gälla så länge Folkhälsomyndigheten råder till detta.

Prognostiserade konsekvenser

Nämnden ser att den pågående pandemin ger ökade personalkostnader, sjuklönekostnader, vikariekostnader och konsultkostnader samt ökade kostnader för skyddsutrustning, arbetskläder och för städning som nu sker i ökad frekvens och omfattning. Även medarbetare på central förvaltning är berörda av pandemin och har behövt omprioritera sina arbetsuppgifter vilket inneburit att utvecklingsarbeten fått stå tillbaka.

Pandemin har inneburit ett mer osäkert prognos- och budgetarbete då det varit svårt att förutsäga hur omsorgsbehoven kommer att se ut. Inom hemtjänsten har flera äldre med serviceinsatser pausat sina insatser för att minimera risken att smittas av covid-19 samt en markant ökning av ej verkställda beslut något som innebär att kostnader skjuts på framtiden.

Besöksförbud och avsaknad av sociala kontakter och stöd, riskerar att den psykiska ohälsan hos äldre ökar samt att missförhållanden och våld i nära relation inte uppmärksammas i samma utsträckning.

Funktionsnedsättning

Faktiska konsekvenser

Liksom på beställarenheten för äldreomsorg har beställarenheten för funktionsnedsättning och socialpsykiatri behövt göra omprioriteringar i verksamheten till följd av hög sjukfrånvaro. Bemanningen av biståndshandläggare har säkrats upp i form av nyrekryteringar. Digitala kommunikationsverktyg och e-ansökningar har använts i högre grad vid myndighetskontakten med brukarna.

Fridagruppens dagliga verksamhet hade stängt under perioden 9 april till 31 maj, vilket även påverkade utföraren för bostäder med särskild service där brukarna därmed vistades dygnet runt. Aktiviteter genomfördes till viss del utomhus i anslutning till brukarnas boenden samt hemma hos brukarna. Daglig verksamhet höll öppet för de med synnerligen individuella behov, särskilt anpassad daglig verksamhet, med egen lokal och egen personal. Dessa brukare åker till och från verksamheten enskilt med Fridagruppens transportverksamhet.

Stängningen av daglig verksamhet ledde till en längre sommarledighet för brukarna och starten för nya brukare har senarelagts. Stängningen har inneburit ett avbrott i dagliga rutiner och strukturer för brukare vilket har lett till att vissa brukare har haft svårt att komma igång med insatsen igen. Då vissa av brukarna, eller deras anhöriga, tillhör riskgrupp för covid-19 finns det en fortsatt oro för smittspridning genom deltagande i den dagliga verksamheten. Detta har lett till att några brukare fortsatt inte har kommit igång med verksamheten. Kompletterande insatser så som personlig assistans och hemtjänst har istället beviljats de enskilda för att tillgodose behoven vilket har lett till en ökad administration inom nämndens beställarenhet för funktionsnedsättning.

I samband med att stadsdelsnämnden förberedde för öppnande av nya vårdplatser i Bromsten flyttade Fridagruppens verksamheter i Bromsten temporärt till andra lokaler. Flytten innebar nya arbetssätt och nya aktiviteter för brukarna och medarbetarna. För att stötta upp i den rådande situationen har brukarna bland annat tillverkat skyddsmaterial till avdelningens egna verksamheter såsom gruppboenden och hemtjänsten.

Avlösar- och ledsagarservice har hittills under perioden ökat i antalet timmar för befintliga brukare. Det har främst varit på grund av att andra insatser inte kunnat utföras såsom daglig verksamhet samt när särskolan inte haft fysisk närvaro.

Prognostiserade konsekvenser

Beställarenheten utökade bemanningen under sommaren med två handläggare och bostäder med särskild service hade merkostnader för extra arbetstid i maj, vilket innebär en ökning av årets prognostiserade kostnader.

I och med den delvisa stängningen av daglig verksamhet har beställarenheten utökat timmarna för andra insatser som hemtjänst, avlösarservice, korttidsboenden, boendestöd och personlig assistans, medan kostnader för turbundna resor minskat och prognostiseras därför lägre för året. De brukare som fortfarande inte har kommit igång med sin dagliga verksamhet efter att verksamheten stängde under våren riskerar att inte få det stöd som de är i behov av. Detta kan på sikt leda till en ökad ohälsa och en ökad social isolering hos de enskilda. Meningsfulla

aktiviteter och social stimulans behöver fortsätta att utformas individuellt för att motverka denna risk.

Besöksrestriktioner inom daglig verksamhet har påverkat nämndens samverkan med gymnasiesärskolan. Studiebesök och information till skolor, elever och vårdnadshavare har inte kunnat genomföras enligt ordinarie arbetssätt. Detta ställer krav på förändrade arbetssätt och nya former för samverkan med gymnasiesärskolan för att de enskilda ska ges inflytande och vara delaktiga i valet av daglig verksamhet.

Socialpsykiatri

Faktiska konsekvenser

Beställarenheten för socialpsykiatri ingår i samma enhet som beställarenheten för funktionsnedsättning, se därför faktiska konsekvenser för beställaren under rubriken Funktionsnedsättning.

Under pandemins början gick boendestödjarna i huvudsak över till att stötta brukarna via telefon då brukarna själva avböjde hembesök. Konsekvenserna av detta kan bli att det hos vissa brukare krävs mer tid och insatser framöver.

Daglig sysselsättning och Träffpunkten för psykisk ohälsa har mestadels utfört aktiviteter utomhus. I stödboendet har vissa gemensamma dagliga aktiviteter ej genomförts men har istället kompenseras individuellt med anpassade aktivitetsscheman. Verksamheten med personligt ombud har hanterats med ”social distansering” eller via telefon för att bidra till att minska risken för smittspridning.

Prognostiserade konsekvenser

Beställarenheten för socialpsykiatri ingår i samma enhet som beställarenheten för funktionsnedsättning, se därför prognostiserade konsekvenser för beställaren under rubriken Funktionsnedsättning.

Med anledning av pandemin väntas den psykiska ohälsan öka, dels i samhället i stort, dels i den redan sköra målgrupp som socialpsykiatrins brukare tillhör. Det är en utmaning att utforma nya arbetssätt för att erbjuda alternativa och kompletterande insatser för att minska den sociala utsattheten.

Lågkonjunkturen och en ökad arbetslöshet och ett ökat tryck på arbetsmarknaden kan leda till att det blir svårare att få ut personer som redan har en svag ställning på arbetsmarknaden i arbete eller praktik. Permitteringar och hemarbete hos de företag som nämnden samverkar med kring praktik- och arbetsplatser skapar behov av förändrade arbetssätt och nya kontaktytor hos nämndens sysselsättningsverksamhet.

Individ- och familjeomsorg

Faktiska konsekvenser

Inom Individ- och familjeomsorg har nämnden sett en minskning i antalet ärenden till enheten för barn- och ungdom under Covid-19. Det antas bero på att barn och ungas kontaktytor med till exempel skola och förskola minskat,

Antalet skyddsplaceringar av barn och ungdom har ökat, vilket kan bero på en ökad oro med anledning av pandemin.

Pandemin har också försvårat uppföljningar av pågående ärenden, vilket har konsekvenser både för kvalitet och ekonomi. Nämndens möjligheter till SIP-möten och hembesök har

begränsats. Nämnden har under pandemin ställt om sitt arbetssätt för att klientmöten ska vara mer digitala eller via telefon.

Prognostiserade konsekvenser

Nämnden ser att det finns en risk att pandemin kan leda till ökad oro i stadsdelsområdet samt att invånarna och klienterna kommer må sämre. Oro och isolering ökar risken för återfall eller ökat missbruk inklusive spelmissbruk. Det kan leda till fler ärenden eller ärenden som pågår under en längre tid. Det kan i sin tur leda till ökade placerings- och behandlingskostnader på sikt för beroendevården. Vidare kan oro och isolering leda till att antalet ärenden om våld i nära relationer ökar i stadsdelsområdet. När mer tid tillbringas hemma riskerar vardagen dessutom att förvärras för barn och unga som får illa i sin hemmiljö liksom för vuxna som utsätts för våld av närstående, inklusive de som utsätts för hedersrelaterat våld och förtryck. Isolering kan medföra en längre tid utan avbrott tillsammans med våldsutövare.

Ekonomiskt bistånd

Faktiska konsekvenser

Pandemin har gjort att arbetslösheten ökar, särskilt ungdomsarbetslösheten. Antalet hushåll inom ekonomiskt bistånd har under de senaste tio åren minskat, men med anledning av en hög arbetslöshet och situationen på arbetsmarknaden har trenden vänt. Antalet hushåll har mellan juni och augusti ökat med cirka 50 hushåll. Utflödet från ekonomiskt bistånd minskar, vilket leder till att hushållen har behov under en längre tid än tidigare. Sammantaget innebär det att kostnaderna för ekonomiskt bistånd ökar. Nämnden har också sett att vikariekostnaderna för ekonomiskt bistånd har ökat. Enheten för ekonomiskt bistånd prognostiserar därför ett underskott på 5,2 mnkr.

Prognostiserade konsekvenser

Nämnden gör bedömningen att flera av de planerade effektiviseringsåtgärderna inom ekonomiskt bistånd inte kommer kunna genomföras med anledning av pandemin.

Utöver årets ökning finns en risk för ett ökat inflöde av ärenden i mars/ april nästa år då personer som blev arbetslösa i början av krisen inte längre kommer ha rätt till ersättning från A-kassa. Sammantaget beräknas antalet hushåll och kostnaderna för ekonomiskt bistånd fortsätta öka.

Arbetsmarknadsåtgärder

Faktiska konsekvenser

Pandemin har gjort att arbetslösheten ökar, särskilt ungdomsarbetslösheten. Sysselsättning för de redan utsatta grupper, exempelvis personer som har missbruksproblem eller är sjukskrivna, minskar i och med den ökande arbetslösheten

Prognostiserade konsekvenser

Den stigande arbetslösheten förväntas också leda till att flera personer kommer vara i behov av subventionerade anställningar i form av Stockholmsjobb och OSA.

Unga vuxna är en grupp som drabbas särskilt hårt vid stigande arbetslöshet.

Arbetsförmedlingen rapporterar att ungdomsarbetslösheten i landet ökar med anledning av Covid-19. Prognosen är att den kommer nå sin höjd på 16,9 procent i februari 2021.

UVAS är den grupp som står längst ifrån arbetsmarknaden även inom gruppen unga vuxna. De riskerar att hamna i ett långvarigt behov av ekonomiskt bistånd och ökad otrygghet i stadsdelsområdet. Förvaltningen samarbetar med Jobbtorg unga på plats i Tensta för att nå

UVAS. Samarbetat behöver fördjupas och nya sätt för att nå målgruppen behöver utvecklas.

Förskola

Faktiska konsekvenser

Nämnden har under pandemin arbetat med samverkan mellan förskolorna i syfte att säkerställa god utbildning. Under våren har några förskolor varit sammanslagna ett par veckor då barnantalet var lågt. Hygienrutiner och daglig städning har setts över och utökats. Justeringar i arbetssätt gällande gruppindelning vid aktiviteter och rutiner har genomförts i syfte att minimera smittspridning. Exempelvis vistas färre grupper i matsal samtidigt och buffén har ersatts av servering vid bord. Barn lämnas och hämtas i huvudsak utomhus och vårdnadshavare vistas inte i förskolans lokaler.

Nämnden har sett att pandemin fått ekonomiska konsekvenser för förskolan framför allt inom följande områden: (i) färre barn på förskolan och (II) lokal, mat och förbrukningsinventarier

Färre barn på förskolan

Under pandemin har färre barn varit på förskolan. I början av pandemin sjönk närvaron i förskolan markant. Som lägst närvarade drygt 30 procent av barnen. Förskolan har följt gällande rutiner och haft regelbunden kontakt med vårdnadshavare i syfte att följa barns orsak till frånvaro. Under senare delen av tertialen var närvaron cirka 60 procent. Av personal har cirka 60-75 procent närvarat. Frånvaron av personal har också varit högre med anledning av pandemin. I april var frånvaron i genomsnitt 28 procent, varav 22 procent berodde på sjukdom (uppgifter baserat på den manuella dagliga frånvarorapporteringen). I syfte att säkerställa en god utbildning har några förskolor slagits ihop och personalresurser har omfördelats utifrån behov.

Färre barn i förskolan har bidragit till att förskolorna inte använder sig av timvikarier i samma omfattning som tidigare vid frånvaro av pedagoger. Under en kort period hade vissa vikariers scheman redan satts vilket innebar personalkostnader trots att behovet inte fanns.

Mat, förbrukningsinventarier och lokal

Pandemin har lett till lägre kostnader för mat och förbrukningsinventarier, till exempel blöjor, då det varit färre barn på plats, men på grund av redan lagda beställningar, lång leveranstid, och osäkerhet över framtida utveckling av antal barn, har kostnaderna dock inte minskat i samma takt som efterfrågan. Under våren var det svårt att bedöma framtida behov av färsk mat, därför har en del gått till spillo och behövt slängas. Pandemin har också lett till något ökade städkostnader.

Prognostiserade konsekvenser

Behov av ökat stöd

Nämnden anser att pandemin kan leda till att barn behöver ett ökat stöd i förskolan. Detta beror på att barn och deras familjer riskerar att må psykiskt dåligt både psykologiskt och socialt.

Nämnden gör prognosen att den pågående pandemin kan ha långsiktiga ekonomiska konsekvenser för förskolan inom följande områden: (i) uteblivna eller reducerade avgiftsintäkter för förskoleplatser och (ii) höga personalkostnader.

Uteblivna eller reducerade avgiftsintäkter för förskoleplatser

Nämnden har sett att förskolan fått uteblivna eller reducerade avgiftsintäkter jämfört med

föregående år vilket är något som kan få större konsekvenser på sikt. Nämnden gör bedömningen att antalet vårdnadshavare med ekonomiska svårigheter kommer öka. Det kan leda till att exempelvis föräldralediga vårdnadshavare säger upp sina befintliga plats på ett äldre syskon eller väntar med att skriva in sina barn på förskolan till senare.

Höga personalkostnader

Nämnden gör bedömningen att antalet inskrivna barn på förskolan minskat, främst under tidig höst, men att förskolan behöver kvarstå med bemanning för att vara redo när barnen kommer tillbaka. Det leder till höga personalkostnader trots saknade intäkter.

Övrigt

Evakueringsboende

Under våren fattade stadens krisledningsnämnd beslut om att upprätta evakueringsboenden med korttidskontrakt i syfte att begränsa smittspridning och skydda riskgrupper i trångboddhet i särskilt drabbade områden. Spånga-Tensta stadsdelsnämnd har i samarbete med Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd, SLK och SHIS upprättat 16 möblerade evakueringslägenheter i ett tidigare servicehus i Akalla. Då efterfrågan har bedömts som låg har hanteringen flyttat från att ha bolotsar på medborgarkontoret i Tensta centrum till att biståndshandläggare från biståndsenheten och enheten socialpsykiatri och funktionsnedsättning alternerar enligt ett schema att svara på samtal som kommer till ett avsett telefonnummer för evakueringsbostäderna. Intresset bedöms som lågt, under planperioden har två telefonsamtal inkommit. I dagsläget bor sex personer i boendet, varav två från Spånga-Tensta stadsdelsområde.

Särskilda vårdplatser Fristad

Under våren förberedde nämnden tillsammans med Region Stockholm särskilda vårdplatser i Fristad servicehus och före detta Fristad sjukhem. Syftet med vårdplatserna var att avlasta vården om vårdplatserna inom reguljär sjukvård riskerade att vara fullbelagda. I juni fattade regionen ett beslut om att avveckla de särskilda vårdplatser som nämnden iordningsställt då det inte fanns ett omedelbart behov av att behålla denna vårdform. Nämnden har tillsammans med regionen samordnad avvecklingen. Den sista juni lämnade nämnden lokalerna i det före detta sjukhemmet. Nämnden har med anledning av de upprättade särskilda vårdplatserna haft kostnader för bland annat hyra, inredning, inventarier, städ, kost, sophämtning och personal.

Övrigt

Agenda 2030

2015 antog FN:s medlemsländer Agenda 2030. Nämnden har under tertialen arbetat för att bidra till att uppnå målen om en social, ekonomisk och miljömässig hållbarhet i linje med de 17 globala målen inom Agenda 2030. Målen för Agenda 2030 och särskilt perspektiven jämställdhet, barns och nationella minoriteters rättigheter samt tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning är integrerade inom nämndens mål för respektive verksamhetsområde.

Nämnden fortsätter att fokusera på fem områden där särskilda insatser vidtas. Områdena ligger i linje med målen inom Agenda 2030. Insatserna sker i samverkan med stadens fackförvaltningar, bolag, myndigheter, civilsamhälle och näringsliv. Flera av nämndens fokusområden har påverkats av den pågående pandemin. Detta gäller särskilt områdena trygghet, stöd och insatser för egen försörjning och förebyggande stöd och tidiga insatser. Nämnden vidtar de åtgärder som ligger inom ramen för dess ansvar men här kommer att krävas god samverkan och insatser från myndigheter, näringsliv och civilsamhälle för att förbättra förutsättningarna framåt.

Trygghet - invånarnas upplevelse av trygghet är en förutsättning för inkludering och tillit i samhället och flertalet preventiva insatser görs inom området av såväl social som situationell karaktär.

Stöd och insatser för egen försörjning - för att öka invånarnas möjligheter till ett självständigt liv och minska fattigdom ger förskolan grunden för ett livslångt lärande, ungdomar ges möjlighet till feriearbete och vuxna invånare långt från arbetsmarknaden ges förutsättningar att försörja sig själva genom samhällsvägledning och arbetsmarknadsåtgärder.

Förebyggande stöd och tidiga insatser - för att främja en god hälsa och bra förutsättningar i livet ger förskolan en likvärdig utbildning och socialtjänsten arbetar främjande och förebyggande och ger rätt insatser i tid.

Miljö och klimat - för att bidra till ett välfungerande ekosystem, biologisk mångfald, hållbar energi och bekämpa klimatförändringar görs insatser inom nämndens alla verksamheter.

Innovativ och effektiv verksamhet - för att främja en hållbar resursanvändning utvecklas ledarskapet för att öka den innovativa förmågan och förstärkningar görs av analyskapacitet och uppföljning av resultat.

Under året kommer insatser att göras för att öka kunskapen om Agenda 2030 bland chefer och medarbetare om hur verksamheterna kan bidra till ökad måluppfyllelse.

Arbetet med barns rättigheter

Under året har förvaltningen arbetat på flera nivåer kring barnets rättigheter och inflytande. Arbetet har utgått från stadens program för barnets rättigheter och inflytande i Stockholms stad 2018-2022. I förvaltningen finns en övergripande barnrättssamordnare som ingår i övergripande nätverk i staden och på relevanta enheter finns barnombud utsedda som verkar för att stärka barnrättsperspektivet, exempelvis genom att utveckla kvalitets- och ledningssystemen på de respektive enheterna.

Nämnden använder sig av olika metoder för att säkerställa barnets delaktighet, inte minst genom utrednings- och uppföljningsmetoden Signs of Safety. Signs of Safety används inom

enheten för barn och ungdom samt enheten för familjestöd. Metoden skiljer sig från andra metoder genom att ha ett ökat fokus på barnets delaktighet i utredningsarbetet.

Under året har ett flertal utbildningar och workshops anordnats utifrån att FN:s barnkonvention har inkorporerats i svensk lagstiftning.

Inom funktionshinderområdet genomför kollegial granskning regelbundet för att säkerställa att barnrättsperspektivet har tagits i beaktande. Under året har en granskning genomförts av om relevanta utredningar har en barnkonsekvensanalys. Granskningen visade att 33 procent av ärenden saknade barnkonsekvensanalys. För att säkerställa att barnkonsekvensanalyser finns i samtliga relevanta utredningar har en översyn genomförts av stödmaterialet för att stärka barnrättsperspektivet och en utvärdering av materialet genomförts. Barnombudet har även tagit fram en rutin för att handlägga föräldrars ersättning till kommunen när ett barn placeras utanför hemmet.

Klagomål och synpunkter

För nämnden är synpunkter och klagomål värdefull information i verksamheternas kvalitetsutveckling. Klagomål och synpunkter som gäller andra förvaltningar eller icke-kommunala utförare vidarebefordras till rätt verksamhet för handläggning. Inkomna och diarieförda synpunkter och klagomål följs upp varje tertiäl. Det som inkommit under perioden 1 april till den 27 augusti har sammanställts, analyserats och åtföljts av åtgärder. Nedan redovisas synpunkter och klagomål registrerade under tertialen.

Äldre, funktionsnedsättning och psykisk ohälsa

Inom verksamhetsområdena äldre, funktionsnedsättning och psykisk ohälsa har elva klagomål inkommit under tertialen. Fyra klagomål rör insatsernas utförande inom äldreomsorgen, bland annat gällande bristande skyddsutrustning. Fyra klagomål rör handläggningen inom verksamhetsområdenas myndighetsutövning. Det är olika typer av klagomål som exempelvis handlar om byte av handläggare och byte av stadsdel. Två av klagomålen inom området rör bemötande, det ena gäller hemtjänsten och det andra myndighetsutövningen.

	Beröm	Klagomål	Synpunkt
Insatsernas utförande	0	4	0
Handläggning	0	4	0
Bemötande	0	2	0
Verksamhetsfrågor	0	1	0
Övrigt	0	0	0
Total	0	11	0

Individ- och familjeomsorg

Inom individ- och familjeomsorgen har elva klagomål inkommit under tertialen. Fyra klagomål rör bemötande från personal. Sju klagomål rör handläggning inom myndighetsutövningen. Några exempel gäller missnöje med beslut inom ekonomiskt bistånd och bristande uppföljning i ett individärende.

	Beröm	Klagomål	Synpunkt
Bemötande	0	4	0

	Beröm	Klagomål	Synpunkt
Handläggning	0	7	0
Utförande	0	0	0
Övrigt	0	0	0
Total	0	11	0

Förskola

Inom verksamhetsområdet förskola har totalt 16 klagomål och synpunkter inkommit. Majoriteten av klagomålen rör barnsäkerhet, framförallt i samband med utomhusvistelse. De tre klagomål som har inkommit gällande bemötande gäller personalen på några av nämndens förskolor. Fem synpunkter och klagomål är av övrig karaktär och de rör framförallt pandemirelaterade frågor så som exempelvis för mycket utevistelse, uteblivna fotografier och bristande information om hur pandemin påverkar kollektivtrafiken.

	Beröm	klagomål	synpunkt
Organisation	0	0	1
Uppdrag	0	0	0
Barnsäkerhet	0	7	0
Bemötande	0	3	0
Övrigt	0	3	2
Total	0	13	3

Medborgarkontor

Till medborgarkontoret har sex klagomål och beröm inkommit under tertialen. Ett klagomål rör luftkvaliteten och mängden besökare i medborgarkontorets lokaler i samband med pågående pandemi och två klagomål gäller förekomst av bananflugor. Två beröm och ett klagomål har inkommit gällande personalens bemötande.

	Beröm	klagomål	synpunkt
Organisation	0	1	0
Uppdrag	0	0	0
Övrigt	0	2	0
Bemötande	2	1	0
Total	2	4	0

Stadsmiljö

Under tertialen har 351 antal synpunkter inkommit. Det är en ökning jämfört med föregående tertial då 91 synpunkter inkom. Nämnden bedömer att ökningen kan bero på att fler personer än vanligt har vistats hemma och rört sig ute i sin närmiljö.

Synpunkterna är fördelade mellan felanmälan, klagomål, fråga, idé och beröm. Statistiken redovisas i nedan tabell. De vanligaste synpunkterna gäller gräsklippning, nedfallna träd, buskage och lekredskap. Användningen av stadsdelens lekplatser har ökat jämfört med tidigare år vilket har lett till ett stort underhållsbehov. Synpunkter på buskar och häckar som hänger över från privata fastigheter till trottoar och gata kommer in frekvent. Dessa hänvisas

till trafikkontoret som driver sådana ärenden. Förvaltningen har haft en löpande dialog med entreprenören om gräsklippning då den inte varit tillfredsställande under början av växtsäsongen. Många träd uppvisar fortfarande skador efter torkan under sommaren 2018. Nämnden inspekterar och bedömer träd som kan innebära risk för skada på person eller fastighet med målsättningen att behålla så många träd som möjligt då de utgör en gynnsam miljö för många insekter.

Kategori	Antal
Beröm	8
Felanmälan	165
Fråga	88
Idé	13
Klagomål	77
Totalt	351